

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

СТУДИСКА ПРОГРАМА

РОМАНСКИ ЈАЗИК И КНИЖЕВНОСТ - ПРЕВЕДУВАЧКА НАСОКА

Прв циклус студии

Четиригодишни студии

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ - СКОПЈЕ

Скопје, 2023 година

СТРУКТУРА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА

Романски јазик и книжевност – преведувачка насока

Табела 6.1. Распоред на предметите по семестри и студиски години за академски студии (АС)

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	РО-2023-з-1-1	Современ романски јазик и граматика 1	прв	0	8	6
2.	РО-2023-з-1-2	Романска книжевност 1 - Романска стара книжевност 1	прв	2	2	6
3.	РО-2023-з-1-3	Романска култура и цивилизација 1	прв	2	0	6
4.	РО-2023-з-1-4	Современ македонски јазик 1	прв	2	2	6
5.	РО-2023-з-1-5	Латински јазик (почетен курс)	прв	2	0	6
6.	РО-2023-з-2-1	Современ романски јазик и граматика 2	втор	0	8	6
7.	РО-2023-з-2-2	Романска книжевност 2 - Романска стара книжевност 2	втор	2	2	6
8.	РО-2023-з-2-3	Романска култура и цивилизација 2	втор	2	0	6
9.	РО-2023-з-2-4	Современ македонски јазик 2	втор	2	2	6
10.	РО-2023-з-2-5	Спорт и здравје	втор	0	2	6
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	РО-2023-з-3-1	Современ романски јазик и граматика 3	трет	0	8	8
2.	РО-2023-з-3-2	Романска книжевност 3 - Романска предмодерна книжевност (1780-1829)	трет	2	2	7
3.	РО-2023-з-3-3	Теорија и практика на преведувањето и на толкувањето 1	трет	2	2	7
4.	РО-2023-л1-3-	Изборен предмет од Листа 1	трет			4
5.	Флф-2023-л2-3-	Изборен предмет од Листа 2	трет			4
6.	РО-2023-з-4-1	Современ романски јазик и граматика 4	четврти	0	8	8
7.	РО-2023-з-4-2	Романска книжевност 4 - Романска модерна книжевност (класицизам и романтизам)	четврти	2	2	7
8.	РО-2023-з-4-3	Теорија и практика на преведувањето и на толкувањето 2	четврти	2	2	7
9.	РО-2023-л1-4-	Изборен предмет од Листа 1	четврти			4
10.	Флф-2023-л2-4-	Изборен предмет од Листа 2	четврти			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден	Код на	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на	ЕКТС
-------	--------	-----------------------------	----------	-----------------	------

број	предметот			часови		
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	РО-2023-з-5-1	Современ романски јазик и граматика 5	петти	0	8	8
2.	РО-2023-з-5-2	Романска книжевност 5 - Романската книжевност меѓу двете светски војни 1	петти	2	2	7
3.	РО-2023-з-5-3	Преведување од романски на македонски јазик и обратно 1	петти	0	4	7
4.	РО-2023-л1-5-	Изборен предмет од Листа 1	петти			4
5.	Флф-2023-л2-5-	Изборен предмет од Листа 2	петти			4
6.	РО-2023-з-6-1	Современ романски јазик и граматика 6	шести	0	8	8
7.	РО-2023-з-6-2	Романска книжевност 6 - Романската книжевност меѓу двете светски војни 2	шести	2	2	7
8.	РО-2023-з-6-3	Преведување од романски на македонски јазик и обратно 2	шести	0	4	7
9.	РО-2023-л1-6-	Изборен предмет од Листа 1	шести			4
10.	Флф-2023-л2-6-	Изборен предмет од Листа 2	шести			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	РО-2023-з-7-1	Современ романски јазик и граматика 7	седми	0	8	8
2.	РО-2023-з-7-2	Романска книжевност 7 - Романската книжевност по Втората светска војна	седми	2	2	7
3.	РО-2023-з-7-3	Преведување од романски на македонски јазик и обратно 3	седми	0	6	7
4.	РО-2023-л1-7-	Изборен предмет од Листа 1	седми			4
5.	Флф-2023-л2-7-	Изборен предмет од Листа 2	седми			4
6.	РО-2023-з-8-1	Современ романски јазик и граматика 8	осми	0	8	7
7.	РО-2023-з-8-2	Романска книжевност 8 - Романски роман на 21 век	осми	2	2	6
8.	РО-2023-з-8-3	Преведување од романски на македонски јазик и обратно 4	осми	0	6	6
9.	РО-2023-з-8-4	Дипломски труд	осми	0	0	3
10.	РО-2023-л1-8-	Изборен предмет од Листа 1	осми			4
11.	Флф-2023-л2-8-	Изборен предмет од Листа 2	осми			4
Вкупно часови (предавања/вежби) и ЕКТС за година						60

Табела 6.2. Изборни наставни предмети на студиската програма

Вид на изборен наставен предмет	Број
Изборни наставни предмети од Листата на изборни предмети предложена од единицата	12
Изборни наставни предмети кои единицата ги обезбедува од Универзитетска листа на изборни предмети	/

Р. бр.	Код	Назив на предметот од Листа 1	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕК ТС	Единица
				П	В		
1.	РО-2023-л1-3-1	Историја на романскиот јазик	трет	2	0	4	ФЛФ
2.	РО-2023-л1-3-2	Стручна терминологија	трет	1	1	4	ФЛФ
3.	РО-2023-л1-4-1	Преведување стручни текстови од романски на македонски јазик	четврти	1	1	4	ФЛФ
4.	РО-2023-л1-4-2	Книжевно преведување текстови од романски на македонски јазик	четврти	1	1	4	ФЛФ
5.	РО-2023-л1-5-1	Споредбена граматика на романските јазици 1	петти	2	0	4	ФЛФ
6.	РО-2023-л1-5-2	Современите јазични тенденции во романскиот јазик	петти	1	1	4	ФЛФ
7.	РО-2023-л1-6-1	Споредбена граматика на романските јазици 2	шести	2	0	4	ФЛФ
8.	РО-2023-л1-6-2	Словенски јазични елементи во романскиот јазик	шести	2	0	4	ФЛФ
9.	РО-2023-л1-7-1	Дијалектологија на романскиот јазик 1	седми	2	0	4	ФЛФ
10.	РО-2023-л1-7-2	Романските заемки во македонскиот јазик	седми	2	0	4	ФЛФ
11.	РО-2023-л1-8-1	Дијалектологија на романскиот јазик 2	осми	2	0	4	ФЛФ
12.	РО-2023-л1-8-2	Современа романска кинематографија	осми	2	0	4	ФЛФ

Р. бр.	Код	Назив на предметот од Листа 2	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕК-ТС	Единица
				П	В		
1.	Флф-2023-л2-3-1	Корејски јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
2.	Флф-2023-л2-3-2	Кинески јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
3.	Флф-2023-л2-3-3	Јапонски јазик 1	трет	2	1	4	ФЛФ
4.	Флф-2023-л2-3-4	Вовед во општата лингвистика 1	трет	4	0	4	ФЛФ
5.	Флф-2023-л2-3-5	Словенска книжевност и култура	трет	2	2	4	ФЛФ
6.	Флф-2023-л2-3-6	Текстуалност, сексуалност, култура	трет	2	0	4	ФЛФ
7.	Флф-2023-л2-3-7	Книжевна фантастика	трет	2	0	4	ФЛФ
8.	Флф-2023-л2-3-8	Глобалниот Среден век	трет	2	0	4	ФЛФ
9.	Флф-2023-л2-3-10	Вештини на пишување	трет	2	2	4	ФЛФ
10.	Флф-2023-л2-3-11	Митопоетика	трет	2	2	4	ФЛФ
11.	Флф-2023-л2-3-12	Албански јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
12.	Флф-2023-л2-3-13	Историја на турската култура и цивилизација 1	трет	2	2	4	ФЛФ
13.	Флф-2023-л2-3-14	Германски јазик за Филолошкиот факултет 1	трет	0	2	4	ФЛФ
14.	Флф-2023-л2-3-15	Украински јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
15.	Флф-2023-л2-3-16	Француски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
16.	Флф-2023-л2-3-17	Шпански јазик 1	трет	0	4	4	ФЛФ
17.	Флф-2023-л2-3-18	Португалски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
18.	Флф-2023-л2-3-20	Руски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
19.	Флф-2023-л2-3-21	Полски јазик 1	трет	3	1	4	ФЛФ

20.	Флф-2023-л2-3-22	Чешки јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
21.	Флф-2023-л2-3-23	Словенечки јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
22.	Флф-2023-л2-3-24	Хрватски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
23.	Флф-2023-л2-3-25	Српски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
24.	Флф-2023-л2-3-26	Италијански јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
25.	Флф-2023-л2-3-27	Турски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
26.	Флф-2023-л2-3-28	Унгарски јазик 1	трет	2	2	4	ФЛФ
27.	Флф-2023-л2-3-29	Деловна англиска комуникација	трет	2	0	4	ФЛФ
28.	Флф-2023-л2-3-30	Утопии и дистопии	трет	2	0	4	ФЛФ
29.	Флф-2023-л2-3-31	Полска цивилизација 1	трет	3	1	4	ФЛФ
30.	Флф-2023-л2-3-32	Уснокнижевни транспозиции во македонската книжевност и култура	трет	2	2	4	ФЛФ
31.	Флф-2023-л2-3-34	Современ македонски јазик 3	трет	2	2	4	ФЛФ
32.	Флф-2023-л2-4-1	Корејски јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
33.	Флф-2023-л2-4-2	Кинески јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
34.	Флф-2023-л2-4-3	Јапонски јазик 2	четврти	2	1	4	ФЛФ
35.	Флф-2023-л2-4-4	Вовед во општата лингвистика 2	четврти	4	0	4	ФЛФ
36.	Флф-2023-л2-4-5	Хрватска книжевност и култура	четврти	2	2	4	ФЛФ
37.	Флф-2023-л2-4-6	Креативно пишување	четврти	2	0	4	ФЛФ
38.	Флф-2023-л2-4-7	Поетика на ориенталните книжевности	четврти	2	0	4	ФЛФ
39.	Флф-2023-л2-4-8	Медиумска писменост / критичко читање	четврти	2	0	4	ФЛФ
40.	Флф-2023-л2-4-9	Книжевност, филм и култура	четврти	2	0	4	ФЛФ
41.	Флф-2023-л2-4-10	Фразеологија на македонскиот јазик	четврти	2	2	4	ФЛФ
42.	Флф-2023-л2-4-11	Медиумска писменост	четврти	2	2	4	ФЛФ
43.	Флф-2023-л2-4-12	Словенска митологија	четврти	2	2	4	ФЛФ
44.	Флф-2023-л2-4-13	Вовед во имагологија	четврти	2	2	4	ФЛФ
45.	Флф-2023-л2-4-14	Албански јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
46.	Флф-2023-л2-4-15	Историја на турската култура и цивилизација 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
47.	Флф-2023-л2-4-16	Германски јазик за Филолошкиот факултет 2	четврти	0	2	4	ФЛФ
48.	Флф-2023-л2-4-17	Украински јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
49.	Флф-2023-л2-4-18	Француски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
50.	Флф-2023-л2-4-19	Шпански јазик 2	четврти	0	4	4	ФЛФ
51.	Флф-2023-л2-4-20	Португалски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
52.	Флф-2023-л2-4-22	Италијански јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
53.	Флф-2023-л2-4-23	Руски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
54.	Флф-2023-л2-4-24	Полски јазик 2	четврти	3	1	4	ФЛФ
55.	Флф-2023-л2-4-25	Чешки јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
56.	Флф-2023-л2-4-26	Словенечки јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
57.	Флф-2023-л2-4-27	Хрватски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
58.	Флф-2023-л2-4-28	Српски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
59.	Флф-2023-л2-4-29	Турски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
60.	Флф-2023-л2-4-30	Унгарски јазик 2	четврти	2	2	4	ФЛФ
61.	Флф-2023-л2-4-31	Полска цивилизација 2	четврти	3	1	4	ФЛФ

62.	Флф-2023-л2-4-32	Лингвистичка анализа	четврти	2	1	4	ФЛФ
63.	Флф-2023-л2-4-33	Историја на англискиот јазик	четврти	2	0	4	ФЛФ
64.	Флф-2023-л2-4-37	Современ македонски јазик 4	четврти	2	2	4	ФЛФ
65.	Флф-2023-л2-4-38	Македонски јазик - култура на говор	четврти	2	2	4	ФЛФ
66.	Флф-2023-л2-5-1	Корејски јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
67.	Флф-2023-л2-5-2	Кинески јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
68.	Флф-2023-л2-5-3	Јапонски јазик 3	петти	2	1	4	ФЛФ
69.	Флф-2023-л2-5-4	Српска книжевност и култура	петти	2	2	4	ФЛФ
70.	Флф-2023-л2-5-5	Меморија и носталгија во фотографија и книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
71.	Флф-2023-л2-5-6	Книжевност и музика	петти	2	0	4	ФЛФ
72.	Флф-2023-л2-5-7	Теории на идентитет и транс-национална книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
73.	Флф-2023-л2-5-8	Македонскиот јазик во балкански контекст	петти	2	2	4	ФЛФ
74.	Флф-2023-л2-5-9	Социолингвистика – македонски јазик	петти	2	2	4	ФЛФ
75.	Флф-2023-л2-5-10	Книжевност за деца 1	петти	2	2	4	ФЛФ
76.	Флф-2023-л2-5-11	Македонската културна традиција во европски контекст	петти	2	1	4	ФЛФ
77.	Флф-2023-л2-5-12	Албански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
78.	Флф-2023-л2-5-13	Турско-македонските јазични и културни врски низ историјата 1	петти	2	2	4	ФЛФ
79.	Флф-2023-л2-5-14	Германски јазик за Филолошкиот факултет 3	петти	2	2	4	ФЛФ
80.	Флф-2023-л2-5-15	Украински јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
81.	Флф-2023-л2-5-16	Француски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
82.	Флф-2023-л2-5-17	Шпански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
83.	Флф-2023-л2-5-18	Португалски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
84.	Флф-2023-л2-5-20	Италијански јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
85.	Флф-2023-л2-5-21	Руски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
86.	Флф-2023-л2-5-22	Полски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
87.	Флф-2023-л2-5-23	Чешки јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
88.	Флф-2023-л2-5-24	Словенечки јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
89.	Флф-2023-л2-5-25	Хрватски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
90.	Флф-2023-л2-5-26	Српски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
91.	Флф-2023-л2-5-27	Турски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
92.	Флф-2023-л2-5-28	Унгарски јазик 3	петти	2	2	4	ФЛФ
93.	Флф-2023-л2-5-29	Полска цивилизација 3	петти	2	2	4	ФЛФ
94.	Флф-2023-л2-5-30	Интеркултурна комуникација	петти	2	0	4	ФЛФ
95.	Флф-2023-л2-5-31	Есејот во англофонската книжевност	петти	2	0	4	ФЛФ
96.	Флф-2023-л2-5-35	Современ македонски јазик 5	петти	2	2	4	ФЛФ
97.	Флф-2023-л2-6-1	Корејски јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
98.	Флф-2023-л2-6-2	Кинески јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
99.	Флф-2023-л2-6-3	Јапонски јазик 4	шести	2	1	4	ФЛФ
100.	Флф-2023-л2-6-4	Бугарска книжевност и култура	шести	2	2	4	ФЛФ
101.	Флф-2023-л2-6-5	Романтизам и реализам: преиспитување на	шести	2	0	4	ФЛФ

		границите					
102.	Флф-2023-л2-6-6	Книжевна антропологија	шести	2	0	4	ФЛФ
103.	Флф-2023-л2-6-7	Компаративни читања	шести	2	0	4	ФЛФ
104.	Флф-2023-л2-6-8	Законот како книжевност и култура	шести	2	0	4	ФЛФ
105.	Флф-2023-л2-6-9	Прагматика – македонски јазик	шести	2	2	4	ФЛФ
106.	Флф-2023-л2-6-10	Македонскиот јазик во јужнословенски контекст	шести	2	2	4	ФЛФ
107.	Флф-2023-л2-6-11	Книжевност за деца 2	шести	2	2	4	ФЛФ
108.	Флф-2023-л2-6-12	Културолошки, филозофски и социолошки проучувања	шести	2	1	4	ФЛФ
109.	Флф-2023-л2-6-13	Албански јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
110.	Флф-2023-л2-6-14	Турско-македонските јазични и културни врски низ историјата 2	шести	2	2	4	ФЛФ
111.	Флф-2023-л2-6-15	Германски јазик за Филолошкиот факултет 4	шести	0	2	4	ФЛФ
112.	Флф-2023-л2-6-16	Украински јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
113.	Флф-2023-л2-6-17	Француски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
114.	Флф-2023-л2-6-18	Шпански јазик 4	шести	0	4	4	ФЛФ
115.	Флф-2023-л2-6-19	Португалски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
116.	Флф-2023-л2-6-21	Италијански јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
117.	Флф-2023-л2-6-22	Руски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
118.	Флф-2023-л2-6-23	Полски јазик 4	шести	3	1	4	ФЛФ
119.	Флф-2023-л2-6-24	Чешки јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
120.	Флф-2023-л2-6-25	Словенечки јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
121.	Флф-2023-л2-6-26	Хрватски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
122.	Флф-2023-л2-6-27	Српски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
123.	Флф-2023-л2-6-28	Турски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
124.	Флф-2023-л2-6-29	Унгарски јазик 4	шести	2	2	4	ФЛФ
125.	Флф-2023-л2-6-30	Полска цивилизација 4	шести	3	1	4	ФЛФ
126.	Флф-2023-л2-6-31	Семантика – англиски јазик	шести	2	0	4	ФЛФ
127.	Флф-2023-л2-6-32	Семантика – македонски јазик	шести	2	2	4	ФЛФ
128.	Флф-2023-л2-6-33	Дискурзивна анализа во наставата	шести	2	0	4	ФЛФ
129.	Флф-2023-л2-6-37	Современ македонски јазик 6	шести	2	2	4	ФЛФ
130.	Флф-2023-л2-7-1	Корејски јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ
131.	Флф-2023-л2-7-2	Кинески јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ
132.	Флф-2023-л2-7-3	Јапонски јазик 5	седми	2	1	4	ФЛФ
133.	Флф-2023-л2-7-4	Поетика на егзил и (не)вдоменост	седми	2	1	4	ФЛФ
134.	Флф-2023-л2-7-5	Книжевност и политички теории на тоталитаризмот	седми	2	0	4	ФЛФ
135.	Флф-2023-л2-7-6	Психолингвистика	седми	2	2	4	ФЛФ
136.	Флф-2023-л2-7-7	Грамматичка семантика	седми	2	2	4	ФЛФ
137.	Флф-2023-л2-7-8	Односи со јавноста	седми	2	2	4	ФЛФ
138.	Флф-2023-л2-7-9	Приказната и спектаклот	седми	2	2	4	ФЛФ
139.	Флф-2023-л2-7-10	Албански јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
140.	Флф-2023-л2-7-11	Современа турска кинематографија 1	седми	2	2	4	ФЛФ

141.	Флф-2023-л2-7-12	Германски јазик за Филолошкиот факултет 5	седми	0	2	4	ФЛФ
142.	Флф-2023-л2-7-13	Украински јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
143.	Флф-2023-л2-7-14	Француски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
144.	Флф-2023-л2-7-15	Шпански јазик 5	седми	0	4	4	ФЛФ
145.	Флф-2023-л2-7-16	Португалски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
146.	Флф-2023-л2-7-18	Италијански јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
147.	Флф-2023-л2-7-19	Италијанскиот роман и филм	седми	2	2	4	ФЛФ
148.	Флф-2023-л2-7-20	Руски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
149.	Флф-2023-л2-7-21	Полски јазик 5	седми	3	1	4	ФЛФ
150.	Флф-2023-л2-7-22	Чешки јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
151.	Флф-2023-л2-7-23	Словенечки јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
152.	Флф-2023-л2-7-24	Хрватски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
153.	Флф-2023-л2-7-25	Српски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
154.	Флф-2023-л2-7-26	Турски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
155.	Флф-2023-л2-7-27	Унгарски јазик 5	седми	2	2	4	ФЛФ
156.	Флф-2023-л2-7-28	Полска цивилизација 5	седми	3	1	4	ФЛФ
157.	Флф-2023-л2-7-29	Социолнгвистика – Украински јазик	седми	2	0	4	ФЛФ
158.	Флф-2023-л2-7-30	Стратегии на учење	седми	2	0	4	ФЛФ
159.	Флф-2023-л2-7-34	Современ македонски јазик 7	седми	2	2	4	ФЛФ
160.	Флф-2023-л2-8-1	Корејски јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
161.	Флф-2023-л2-8-2	Кинески јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
162.	Флф-2023-л2-8-3	Јапонски јазик 6	осми	2	1	4	ФЛФ
163.	Флф-2023-л2-8-4	Психоанализа и книжевност	осми	2	0	4	ФЛФ
164.	Флф-2023-л2-8-5	Историографска метафикција	осми	2	0	4	ФЛФ
165.	Флф-2023-л2-8-6	Сценариото како уметност на нарацијата	осми	2	0	4	ФЛФ
166.	Флф-2023-л2-8-7	Прагматика на дискурсот	осми	2	1	4	ФЛФ
167.	Флф-2023-л2-8-8	Визуелните медиуми и книжевниот знак во македонската култура	осми	2	2	4	ФЛФ
168.	Флф-2023-л2-8-9	Херменевтика и семиологија	осми	2	2	4	ФЛФ
169.	Флф-2023-л2-8-10	Албански јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
170.	Флф-2023-л2-8-11	Современа турска кинематографија 2	осми	2	2	4	ФЛФ
171.	Флф-2023-л2-8-12	Германски јазик за Филолошкиот факултет 6	осми	0	2	4	ФЛФ
172.	Флф-2023-л2-8-13	Украински јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
173.	Флф-2023-л2-8-14	Француски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
174.	Флф-2023-л2-8-15	Шпански јазик 6	осми	0	4	4	ФЛФ
175.	Флф-2023-л2-8-16	Португалски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
176.	Флф-2023-л2-8-18	Италијански јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
177.	Флф-2023-л2-8-19	Италијанизмите во македонскиот јазик	осми	2	0	4	ФЛФ
178.	Флф-2023-л2-8-20	Руски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
179.	Флф-2023-л2-8-21	Полски јазик 6	осми	3	1	4	ФЛФ
180.	Флф-2023-л2-8-22	Чешки јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
181.	Флф-2023-л2-8-23	Словенечки јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
182.	Флф-2023-л2-8-24	Хрватски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ

183.	Флф-2023-л2-8-25	Српски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
184.	Флф-2023-л2-8-26	Турски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
185.	Флф-2023-л2-8-27	Унгарски јазик 6	осми	2	2	4	ФЛФ
186.	Флф-2023-л2-8-28	Полска цивилизација 6	осми	3	1	4	ФЛФ
187.	Флф-2023-л2-8-29	Прагматика – Украински јазик	осми	2	1	4	ФЛФ
188.	Флф-2023-л2-8-30	Следење и оценување во наставата по англиски како странски јазик	осми	2	0	4	ФЛФ
189.	Флф-2023-л2-8-32	Усмена, популарна и постмодерна книжевност и култура	осми	2	0	4	ФЛФ
190.	Флф-2023-л2-8-33	Современ македонски јазик 8	осми	2	2	4	ФЛФ

ЗАБЕЛЕШКА:

Во студиската програма има два типа изборни предмети: **Листа 1**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од потесната област на програмата; и **Листа 2**, во која се наоѓаат предмети што се нудат од пошироката област, т.е. од сите други студиски програми на факултетот. На овој начин студентот добива можност да ги прошири своите знаења и од други јазици, книжевности и култури, што несомнено ќе му ја подобри квалификацијата опишана во додатокот на дипломата.

Прилог бр. 3.а.
Содржина на предметните програми
Задолжителни предмети

ПРВА ГОДИНА

I семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН РОМАНСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА 1			
2.	Код	РО-2023-3-1-1			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик.</p> <p>Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација и усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот. Осposобување за усно и писмено разбирање на едноставни ситуации од секојдневниот живот. Осposобување за усно изразување на едноставни ситуации од секојдневниот живот. Осposобување за писмено изразување преку преведување на реченици во двете</p> <p>Усвојување на основните фонетски принципи (артикулација, акустика). Мотивацијата на второстепената фонетика. Запознавање на фонолошкиот систем на современиот романски јазик. Аргументација на својствените актуелни ортографии во однос со информациите добиени од фонетиката/фонологијата.</p> <p>Аргументација на својствената ортографија од современиот романски јазик во однос со информациите добиени од фонетиката/фонологијата. Аргументација на својствената интерпункција од современиот романски јазик во однос со информациите добиени од фонетиката/фонологијата. насоки.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Содржина на предметната програма формирање на еден минимален комуникативен систем за усно и писмено изразување. Проширување на фонетските, лексичките, граматичките и комуникативните знаења врз основа на рецепција и праќањето на усни и писмени пораки во различни комуникативни контексти.</p> <p>Фонетика: дефиниција, класификација, применување, историја. Артикулаторна фонетика (дефинирање на гласовите: критериум, класификација). Коартикулација (назалност, палатализација, лабијализација; однос на својствените фонетски/фонетски закони; фонетски особености: причина, класификација. Акустична фонетика-експериментална фонетика; физиономија на фонетиката на романскиот јазик.</p> <p>Фонологија (историја, дефиниција, еквивалентни класи). Односи и соодноси. Фонема-алофон-архифонем. Фонолошкиот систем на современиот романски јазик.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		120 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		

		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Романски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vilcu	Manual de limba romana ca limba straina (rls) A1-A2	Editura Casa cartii de stiinta
		2.	Rosetti, Al.	Introducere în fonetică	Editura Științifică, București
	3.	Vasiliu, Emanuel	Fonologia limbii române	Editura Științifică, București	
	22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
3.					

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ 1 - РОМАНСКА СТАРА КНИЖЕВНОСТ 1		
2.	Код	РО-2023-з-1-2		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	прва година / прв семестар	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Странски лектор од Романија		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе бидат упатени во културните народни романски форми. Ќе се следи усното разбирање на текстовите од народното творештво, обичаите и традициите. Знаењата ќе бидат ориентирани кон формирањето на споредбени и интеркултурни гледишта.			
11.	Содржина на предметната програма: Претставувањето на вредностите на литературните творби, на родовите и видовите на народната и стара литература. Предавањата ќе ги пренесат карактеристиките на пишаната литература и нивната употреба како дискурс на историја, на менталитети рефлектиран во летописци и индивидуални литературни работи. Ќе бидат асимилирани поимите за личностите од соодветниот период и нивните дела.			
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cartoian, N.	Istoria literaturii române vechi, vol. 1	București: Minerva	1972
		2.	Manolescu, N.	Istoria critică a literaturii române, Cap. Epoca Veche	Pitești: Paralela 45	2008
	3.	Călinescu, G.	Istoria literaturii române de la origini până în prezent	București, Minerva	1982	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mărcus, D.	Aspecte ale literaturii române vechi	Editura Universității de Vest, Arad	1992
		2.	Mazilu, D.H.	Recitind literatura română, I,	Editura Universității din București	1991
3.	Herseni, T.	Forme străvechi de cultură populară	București : Editura Eminescu	1977		

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1			
2.	Код	РО-2023-з-1-3			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Да стекнат студентите одредени познавања од доменот на романската култура и цивилизација, земја во чија основа се наоѓа гето-дачката цивилизација вкрстена со римската цивилизација. Студентите да се стекнат со одредени знаења од цивилизацијата и културата на романскиот како соседен народ со кога имаме доволно допирни точки како резултат на историските услови во кои живееле двата народа.				
11.	Содржина на предметната програма: Гето-дачка цивилизација (светилишта и фортификации). Романизирањето на Гетите и Даките. Остатоци од грчко-римските населби. Христијанизацијата на Романците. Влијанието на византиско-словенската културна традиција. Средновековна романска уметност (романско-византиска синтеза и народната уметност).				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	100 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 х до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 х до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alexe, D.	Dacopatia și alte rătăciri românești	Humanitas	2021
		2.	Em. Condurachi	Daco-Romania antiqua	București: Editura Științifică	1997
	3.	Djuvara, N.	Cum s-a format poporul român	București: Humanitas	1990	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lazăr, G	Civilizația Asăneștilor	Iași: MoldoPress	2019
		2.	Treptow, K	Vlad the Impaler or Dracula?	Iași: Institutul European	2008
3.	Pop, I.A.	Istoria Românilor	București, Institutul European	2018		

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 1		
2.	Код	РО-2023-з-1-4		
3.	Студиска програма	јазични студиски групи на Филолошки факултет „Блаже Конески“		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	прва година прв семестар		Број на ЕКТС- кредити 6
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Совладување на знаењата за функцијата на гласовите во јазичниот текст на македонскиот јазик. 2. Совладување на правилната дикција и стандардниот говор. 3. Стекнување знаења за врската меѓу македонската фонетика и правопис, објаснување на принципите на македонскиот фонетски/фонолошки правопис.			
11.	Содржина на предметната програма: Правопис/правоговор: Гласовни промени. Едначење по звучност. Употреба на голема буква. Слеано и разделено пишување. Скратеници. Транскрипција на туѓите имиња. Правописни и интерпункциски знаци. Усвојување и правилен изговор на акцентот на одделните зборови, акцентските целисти и клитичките изрази. Артикулациска и акустичка фонетика: преглед на гласовите во современиот македонски стандарден јазик.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	180		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	80
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		70
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15
	17.3.	Активност и учество		15
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби		

		Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација, анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура	1967
		2.	Стојка Бојковска и др.	Општа граматика	Просветно дело	2005
		3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 1	Табернакул	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	Филолошки факултет	1987
		2.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	Наша книга, Студентски збор, ИМЈ	1969-2001
3.		Искра Пановска-Димкова	Практикум по правопис со правоговор	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2008	
	4.	Живко Цветковски и др.	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и „Култура“	2017	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛАТИНСКИ ЈАЗИК (ПОЧЕТЕН КУРС)			
2.	Код	РО-2023-з-1-5			
3.	Студиска програма	јазични студиски групи на Филолошки факултет „Блаже Конески“			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	прва година прв семестар		Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Светлана Кочовска-Стевовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да усвојат основни знаења од латинската морфологија и синтакса, да усвојат основен лексички фонд и да стекнат пошироки знаења за повеќе аспекти на античката култура и цивилизација, како и елементарни компетенции за самостојна анализа и превод. Да ги увидат заедничкото потекло и сродностите на јазиците од индоевропската група, вклучително и македонскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Латинско писмо, гласови, изговор, акцент; основи на морфологијата на името (I-V деklinација, лични заменки, лично-повратна замена, посвојни заменки, прашални заменки, редни броеви, компарација на придавки и прилози); основи на морфологијата на глаголот (I-IV конјугација, помошен глагол, индикатив на времиња од презентска основа во актив и пасив, императив I); основи на латинската синтакса (субјект, предикат, атрибут, апозиција, основни падежни функции, независна реченица).				
12.	Методи на учење: - превод и анализа на адаптирани и изворни текстови и реченици - групни и индивидуални граматички вежби - изработка на самостојни задачи (морфолошки табели, есеи) - презентации (усни и писмени)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	110	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Тест 1: минимум 18 максимум 35 бодови Тест 2: минимум 18 максимум 35 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност во наставата и реализација на тековните задолженија				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димовска-Јањатова В. – Кочовска С.	Elementa Latinitatis <i>Grammatica</i>	Филозофски факултет	2012
		2.	Димовска-Јањатова В. – Кочовска С.	Elementa Latinitatis <i>Lectiones et pensa</i>	Филозофски факултет	2011
		3.	Софрониевски В.	Латинско-македонски речник	Бигос	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gortan V. – Gorski О. – Pauš P.	Latinska gramatika	Školska knjiga	1998
		2.	Ørberg H. H.	Lingva Latina per se illvstrata, pars I: Familia Romana	Domus Latina	2000
	3.	Jones P.V. – Sidwell K. C.	Reading Latin	Cambridge University Press	2003	

II семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН РОМАНСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА 2			
2.	Код	РО-2023-з-2-1			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација и усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот.Оспособување на студентите да бараат и даваат информации, да го опишуваат амбиентот во кој живеат и творат, да зборуваат за своите навика и интереси, да комуницираат.Стекнување на вештини на усно и писмено разбирање и изразување во дадени ситуации. Студентите ќе ги усвојат главните концепти опфатени во морфологијата на современиот романски јазик.Студентите ќе ја запознаат и разберат структурата на морфологијата на современиот романски јазик.Студентите ќе се запознаат со еволуцијата на романскиот јазик од гледна точка на морфологијата и ќе научат кои се морфолошките тенденции на современиот романски јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Разбирање и експлоатирање на литературни и нелитературни текстови со помош на прашања со акцент врз фонетско-граматичките вежби и на вежбите за рецепција и дијалог. Примена на аудио-визуелни и информативни средства: печат, списанија од културата, функционални документи. Преводи.Елементи од романската култура и цивилизација. Јазикот како систем од системи.Структура на граматиката на романскиот јазик.Грамматика - наука за структурата на јазикот.Грамматиката и нејзините поделби. Видови граматика.Морфологија: предметот на морфологијата; основните единици на морфологијата.Врските на морфологијата со другите дисциплини (морфологија-лексика, морфологија-синтакса).Морфемата и анализата на морфематиката. Морфологија- одделни аспекти.Деловите од зборувањето (користени критериуми во идентификацијата и класификацијата на зборовите во делови од зборувањето; теории коишто се однесуваат на инвентарот од деловите на зборувањето во актуелната романска лингвистика.Опис на деловите од зборувањето:				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		120 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vilcu	Manual de limba romana ca limba straina (rls) A1- A2	Editura Casa cartii de stiinta	Cluj Napoca, 2012
		2.	Academia Română /Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”	Gramatica limbii române, vol. I, Cuvântul	Editura Academiei Române, București	2005
		3.				
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
3.						

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ 2 - РОМАНСКА СТАРА КНИЖЕВНОСТ 2			
2.	Код	РО-2023-з-2-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	Странски лектор од Романија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе бидат упатени во културните народни романски форми. Ќе се следи усното разбирање на текстовите од народното творештво, обичаите и традициите. Знаењата ќе бидат ориентирани кон формирањето на споредбени гледишта, интеркултурни способности на стара романска книжевност како дискурс на историја, јазик и религии				
11.	Содржина на предметната програма: Претставувањето на вредностите на литературните творби, на родовите и видовите на народната литература. Предавањата ќе ги пренесат карактеристиките на пишаната литература и нивната употреба. Ќе бидат асимилирани поимите за личностите од периодот и нивните дела.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 х до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 х до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонскиот јазик/романски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cartojan, N.	Istoria literaturii române vechi, vol. 2	București: Minerva	1972
		2.	Manolescu, N.	Istoria critică a literaturii române, Cap. Epoca Veche	Pitești: Paralela 45	2008
		3.	Călinescu, G.	Istoria literaturii române de la origini până în prezent	București: Minerva	1982
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mărcus, D.	Aspecte ale literaturii române vechi	Editura Universității de Vest, Arad	1992
		2.	Mazilu, D.H.	Recitind literatura română veche II,	Editura Universității din București	1997
3.	Herseni, T.	Formes trăvechi de cultură populară	București: Editura Eminescu	1977		

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 2			
2.	Код	РО-2023-з-2-3			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4 година 8 семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да стекнат студентите одредени познавања од доменот на романската култура и цивилизација, земја во чија основа се наоѓа гето-дачката цивилизација но која во разни периоди до денес се вкрстила со римската, византиската, словенската, отоманската и западноевропската цивилизација. Студентите да се стекнат со одредени знаења во однос на цивилизацијата и културата на романскиот какососеден народ со кого имаме доволно допирни точки како резултат на историските услови во кои живееле двата народа.				
11.	Содржина на предметната програма: Турско-османско присуство во дел од романските провинции. Ерделјската школа : културно-идеолошко движење кон крајот на 18 и почетокот на 19 век. Латинското потекло на романскиот јазик. Развој на историските, филолошките и природните науки. Отвореност кон западната цивилизација во модерниот и современиот период.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски,аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	110 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	_бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Романски и македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници	
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Drâmba, O.	Cultură și civilizație românească modernă	București: Editura Academiei	1998
	2.	Moraru, C&Martin, M.	Romanian Culture as an Transational Network	Oxford: Oxford University Press	2018
	3.	Voia, L.	History and Myth in Romanian Consciousness	Budapest: Central European UNiversity	2009
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Barbu, D.	Firea românilor	București: Nemira	2000
	2.	Olteanu, A.	Homo balcanicus	București: Paideia	2008
	3.	Colectiv	1000 de ani de cultură și civilizație românească. O istorie în imagini	București: Humanitas	2018

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	РО-2023-з-2-4			
3.	Студиска програма	јазични студиски групи на Филолошки факултет „Блаже Конески“			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> - 1. Способност за коректно писмено изразување според правописните правила на македонскиот стандарден јазик - 2. Способност за анализа на морфемско и морфолошко рамниште. - 3. Задлабочени познавања за структурата на зборот и за неговите граматички значења. - 4. Упатеност во граматичките категории и во начините на нивно изразување. 				
11.	Содржина на предметната програма: Поим за морфологија и морфема. Зборовни групи: менливи (именки, глаголи, придавки, броеви, заменки) и неменливи (прилози, предлози, сврзници, честички, извици, модални зборови). Граматички категории. Зборообразување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домшна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит и презентации)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	Култура, Скопје	1987
		2.	Бојковска, С., Минова-Гуркова, Л., Пандев, Д., Цветковски, Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
	3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 2	Табернакул	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Паноска, Р.	Современ македонски јазик	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1987
		2.		Правопис на македонскиот литературен јазик	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје	2017
3.	Татјана si,- Стојановска	Практикум по морфологија на македонскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје	2010		

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1. Наслов на наставниот предмет	СПОРТ И ЗДРАВЈЕ			
2. Код	РО-2023-з-2-5			
3. Студиска програма	јазични студиски групи на Филолошки факултет „Блаже Конески“			
4. Организатор на студиската програма	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5. Степен	прв циклус			
6. Академска година/семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	6
8. Наставник	Доц. д-р Ристо Стаменов *наставата ја изведуваат сите наставници на Катедрата за физичко образование, спорт и спортски менаџмент			
9. Предуслов за запишување на предметот	Нема			
10. Цели на предметната програма (компетенции)	Целта на предметот Спорт и здравје е студентите да се стекнат со усвојување на нови и усовршување на старите моторни знаења и вештини, подобрување на моторните, морфолошките и функционалните способности се со цел унапредување на здравјето, задоволувањето на потребите за движење, оспособување на студентот за рационално, содржајно и целисходно користење на слободното време како и подобрување на квалитетот на животот во младоста, во зрелата возраст и староста. Стекнување на знаења за структурата, правилата и принципите на тренажниот процес и на специфичностите на тренажната активност.			
11. Содржина на програмата	А. Програм - основен редовен програм - кошарака, одбојка, ракомет, мал фудбал, развој на моторните способности, танцови фитнес програми (аеробик, степ аеробик, пилатес и сл), Б. Програм-изборна настава (самофинсирање)-пливање, скијање, планинарење, логорување, велосипедизам, ролање, фитнес, тенис, лизгање на мраз. В. Програма за студентите со посебни потреби (Физички активности во зависност од дијагнозата на студентот) Г. Програма – спортски натпревари (Факултетски и Универзитетски спортски натпревари) Д. Воннаставни спортски активности			
12. Методи на учење	Предавање, презентации, дискусија, демонстрации, практични вежби (аналитички, синтетички, комплексен), метод на работа, лабораториска метода и метода на практични активности; индивидуално, фронтално, групно.			
13. Вкупен расположив фонд на часови	180 часови			
14. Распределба на расположивото време	0+2			
15. Форми на наставните активности	15.1. Предавања – теоретска настава	0 часови		
	15.2. Практични вежби	30 часови		
16. Други форми на активност	16.1. Моторни тестови	0 часови		
	16.2. Самостојни задачи	0 часови		
	16.3. Домашно учење	150 часови		
17. Начини на оценување	17.1. Моторни тестови	20 бодови		
	17.2. Семинарска работа/проект	20 бодови		
	17.3. Активности (приказ на иновативни вежби)	20 бодови		
	17.4. Завршен испит	40 бодови		
18. Критериуми за оценување	до 50 бодови	5 (пет) (F)		
	од 51 до 60 бодови	6 (шест) (E)		
	од 61 до 70 бодови	7 (седум) (D)		
	од 71 до 80 бодови	8 (осум) (C)		

	од 81 до 90 бодови	9 (девет) (B)
	од 91 до 100 бодови	10 (десет)(A)
19.Услов за потпис и полагање на завршен испит	Редовно посетување на наставата	
20.Јазик на кој се изведува наставата	Македонски	
21.Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкети	
22.Литература		
Попис на литературата во договор со предметниот наставник и библиотека на Факултет за физичко образование спорт и здравје		

ВТОРА ГОДИНА

III семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН РОМАНСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА 3			
2.	Код	РО-2023-з-3-1			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / прв семестар		Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација и усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот.Оспособување за усно и писмено разбирање и издвојување на главните информации одпрочитаната содржина.Оспособеност за усно изразување преку покомлексни морфосинтаксички структури.Оспособеност за писмено изразување преку преведување на текстови во обете насоки сопокомлексна структура. Студентите ќе ги усвојат главните концепти опфатени во морфологијата на современиот романски јазик.Студентите ќе ја запознаат и разберат структурата на морфологијата на современиот романски јазик.Студентите ќе се запознаат со еволуцијата на романскиот јазик од гледна точка на морфологијата и ќе научат кои се морфолошките тенденции на современиот романски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Развивање и усовршување на рецептивните и изразните усни компетенции со акцент врз фонетско граматичките и аудитивните вежби врз дијалог, врз вежби за изразување на идеи. Примена на аудио-визуелни и информативни средства: печат, списанија од областа на културата, функционални документи. Јазикот како систем од системи.Структура на граматиката на романскиот јазик.Грамматика - наука за структурата на јазикот.Грамматиката и нејзините поделби. Видови граматика.Морфологија: предметот на морфологијата; основните единици на морфологијата.Врските на морфологијата со другите дисциплини (морфологија-лексика, морфологија-синтакса).Морфемата и анализата на морфоматиката. Морфологија- одделни аспекти.Деловите од зборувањето (користени критериуми во идентификацијата и класификацијата на зборовите во делови од зборувањето; теории коишто се однесуваат на инвентарот од деловите на зборувањето во актуелната романска лингвистика.Опис на деловите од зборувањето: (именката, придавката, заменката, бројот, глаголот, прилогот,реченицата, глаголската промена, извиците).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	240 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		120 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		30 часови
		16.2.	Самостојни задачи		

		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Романски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Daniela Kohn	Manual de limba romana ca limba straina B1-B2	Editura Polirom	Iasi, 2012
		2.	Academia Română /Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”	Gramatica limbii române, vol. I, Cuvântul	Editura Academiei Române, București	2005
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ 3 – РОМАНСКА ПРЕМОДЕРНА КНИЖЕВНОСТ (1780-1829)		
2.	Код	РО-2023-з-3-2		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	втора година / прв семестар	Број на ЕКТС-кредити	7
8.	Наставник	Странски лектор од Романија		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Ќе се следи единственото претставување на културолошките процеси и нивната динамика. Ќе се претстават идеите поврзани со аспектите на преродувањето од романската култура. Литературните дела ќе бидат илустрирани и анализирани. Ќе се формира способност за анализа и комуникација, за синтеза и генерализација на литературнитетекстови.			
11.	Содржина на предметната програма: Студентите ќе имаат контакт со печатените дела, со религиозната и историографска литература. Личностите од преродбениот вид и нивните дела ќе бидат проучени во контекст на европските литератури. Епохата на барокот и класицизмот ќе бидат опфатени преку литературните дела од тој период. Почетоците на романската поезија. Романското просветителство.			
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	110 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик и романски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Al. Piru	Istoria literaturii române. Epoca premodernă	Editura Didactică și Pedagogică
	2.	Eugen Simion	Dimineața poezilor	Editura Cartea Românească	
	3.	Z. Ornea	Junimea și Junimismul	Editura Eminescu	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Dumitru Mărcuș	Estetica și arta literaturii	Editura Universității „Aurel Vlaicu”	
2.	Nicolae Manolescu,	Istoria critică a literaturii române	Pitești: Editura Paralela 45		
3.	Neagu Djuvara	Între Orient și Occident. Țările române la începutul epocii moderne (1800-1848)	Editura Humanitas	2001	

1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО И НА ТОЛКУВАЊЕТО 1			
2.	Код	РО-2023-з-3-3			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	д-р Ирина Бабамова, редовен професор (со соработник)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за идентификување : на основните поими во Теоријата на преведувањето и на толкувањето, на историските основи за развој на науката за преведувањето, на главните теориски пристапи во преведувањето и толкувањето во Европа и пошироко, на традуктолошкиот придонес на македонски лингвисти/преведувачи. Стекнување способност за препознавање и примена на преведувачки постапки. Развивање способност за критичка анализа на преводи на македонски јазик и за самостојно истражување на теориски план.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на теоријата на преведувањето (традуктологијата). Историски осврт на преведувањето и на теориската мисла за преведувањето во светот почнувајќи од првите споменици, преку римскиот период, средниот век и периодот на т.н. Les belles infidèles, сè до XX век. Преводи на Библијата. Осврт на преведувањето во Македонија, со акцент на улогата на преведувањето во развојот на македонскиот јазик по Втората светска војна (преведувачи, преведувачки здруженија). Традуктолошките ставови на Блаже Конески и на Благоја Корубин. Теоријата на преведувањето како посебна наука. Пристапи кон преведувањето (лингвистички, херменевтички, комуникациски). Техники и постапки при преведувањето текст. Матрица на преводливост според Драги Михајловски. Вежбите по овој предмет опфаќаат примена на матрицата на преводливост и на други преведувачки техники при преведување книжевни (проза, поезија, драма) и стручни текстови. (романски-македонски).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	110 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15	
	17.3.	Активност и учество		15	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и романски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арсова-Николиќ, Лидија	Преведување – Теорија и практика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1999
		2.	Михајловски, Драги	Преведување книжевност	Просветно дело	2019
		3.	Boris Hlebec	Opšta načela prevođenja	Научна књига, Београд	1989
	4.	Mathieu GUIDERE	Introduction à la traductologie	De Voeck, Bruxelles	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Корубин , Благоја	Македонски историо-социоллингвистички теми	Матица македонска, Скопје	1994
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон	Каприкорнус, Скопје	2002
	3.	Цветковски, Владимир	Џон Драјден од аспект на теоријата на преведувањето	Макавеј, Скопје	2012	

IV семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН РОМАНСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА 4		
2.	Код	РО-2023-з-4-1		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година /семестар	Втора година / втор семестар	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот. Способност за усно изразување т.е. усно резимирање на текстови со покомплексна содржина. Способност за пишување на состави на актуелни теми од секојдневието кај нас и во светот. Способност за писмено изразување преку преведување на куси текстови од информативен и литературен карактер во обете насоки. Студентите ќе ги усвојат главните концепти опфатени во синтаксата на современиот романски јазик. Студентите ќе ја научат и разберат синтаксичката структура на современиот романски јазик. Студентите ќе се запознаат со еволуцијата на романскиот јазик од синтаксичка гледна точка и ќе научат кои се синтаксичките тенденции на современиот романски јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: За писмено изразување акцентот се става врз техниката на изложување на идеи и врз правење на резимеа. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација. Предметот и методите на синтаксата. Единиците на синтаксичко ниво. Врските на синтаксата со останатите дисциплини. Синтаксички релации: класификации, подкласификации; неопределени аспекти; терминологија; средства за реализација. Синтаксички функции: класификација, неопределеност, терминологија. Синтаксички единици: актуелни теории, неопределени аспекти; терминологија. Реченица. Делот на реченицата (подмет, прирок, атрибут, директен предмет, индиректен предмет, прилозите). Сложена реченица. Зависните реченици. Директен говор/ индиректен говор.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	240 часови		
14.	Распределба на расположивото време	0+8		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	80 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Романски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Daniela Kohn	Manual de limba romana ca limba straina B1-B2	Editura Polirom	Iasi, 2012
		2.	Academia Română /Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”	Gramatica limbii române, vol. II.Enunțul	Editura Academiei Române, București	2005
		3.				
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
3.						

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ 4 - РОМАНСКА МОДЕРНА КНИЖЕВНОСТ (КЛАСИЦИЗАМ И РОМАНТИЗАМ)			
2.	Код	РО-2023-з-4-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	7
8.	Наставник	Странски лектор од Романија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе бидат ориентираны да ги запознаат карактеристиките на романскиот романтизам. Ќе се претстават писателите од романтизмот, следејќи го знаењето за делото и неговата особеност. Ќе се стимулира капацитетот за анализа и учењето за стилистичката еволуција на авторите. Претставување на „Прогласувањето на романскиот романтизам, и апликациите на принципите. Поезијата и прозата ќе бидат анализирани според романтичарскиот модел. Студентите ќе треба да ги анализираат делата врз основа на теоретскиот модел следејќи ги стилистичките разлики и оригиналноста на авторите.				
11.	Содржина на предметната програма: Ќе се елаборираат моделите на експресионизмот, конструктивизмот, авангардизмот. Прозата меѓу двете светски војни и раскажувачкото искуство. Илустративни личности и литературни вредности. Институции и литературни списанија. Литература на Михаи Еминеску, на Ион Креанга, на Ион Лука Карадгиале, на Иоан Славич. Романтизам, класицизам и реализам во епоката на големи класици.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	110 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Munteanu, G.	Istoria literaturii române. Epoca marilor clasici	București: Minerva
	2.	Călinescu, G.	Istoria literaturii române de la origini până în prezent	București: Minerva	
	3.	Manolescu, N.	Istoria critică a literaturii române	Pitești: Paralela 45	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Călinescu, G.	Opera lui Eminescu, I-IV	București: Minerva	
2.	Cioculescu, Ș.	Opera lui Caragiale	București: Editura Eminescu		
3.	Marcea, P.	Lumea lui Ion Slavici	București: Editura Eminescu		

1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИЈА И ПРАКТИКА НА ПРЕВЕДУВАЊЕТО И НА ТОЛКУВАЊЕТО 2			
2.	Код	РО-2023-з-4-3			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	д-р Ирина Бабамова, редовен професор (со соработник)			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за идентификување на клучните поими во теоријата на преведувањето, на главните теориски пристапи во преведувањето и толкувањето во втората половина на XX век. Развивање способност за примена на преведувачки постапки и за самостојно преведување текстови. Развивање способност за самостојно истражување на теориски план, и за самостојна критичка анализа на преводи од шпански на македонски јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Клучни поими во теоријата на преведувањето: смисла, еквиваленција, верност. Начини на преведување (адаптација, експликација, компензација). Типови преведување кај Гете, Шлаермахер, Јакобсон, Мешоник, Еткинд. „Преводни единици“, „преводни универзалии“, „корпуси“, „преводни стратегии“. Толкување и видови толкување (консекутивно и симултано). Осврт на техниките на бележење при консекутивното толкување. Фонолошко преведување – транскрипција и транслитерација. Преведување лексички содржини-реалии и лажни пријатели. Преведување за аудио-визуелни медиуми. Вежбите по овој предмет опфаќаат примена на матрицата на преводливост и на други преведувачки техники при преведување книжевни (проза, поезија, драма) и стручни текстови од романски на македонски јазик како и анализа и евалуација на преводи од романски на македонски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	110 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен испитот по Теорија на преведувањето и толкувањето I Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арсова-Николиќ, Лидија	Преведување – Теорија и практика	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Скопје	1999
		2.	Михајловски, Драги	Преведување книжевност	Просветно дело	2019
		3.	Mathieu GUIDERE	Introduction à la traductologie	De Boeck, Bruxelles	2010
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Цветковски, Владимир	Џон Драјден од аспект на теоријата на преведувањето	Макавеј, Скопје	2012
		2.	Драги Михајловски	Под Вавилон	Каприкорнус, Скопје	2002
3.						

ТРЕТА ГОДИНА

V семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН РОМАНСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА 5			
2.	Код	РО-2023-з-5-1			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик.</p> <p>Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот. Способност за усно изразување т.е. усно резимирање на текстови со покомплексна содржина. Способност за пишување на состави на актуелни теми од секојдневието кај нас и во светот.Способност за писмено изразување преку преведување на куси текстови од информативен или литературен карактер во обете насоки.</p> <p>Студентите ќе ги усвојат главните концепти опфатени во синтаксата на современиот романски јазик. Студентите ќе ја научат и разберат синтаксичката структура на современиот романски јазик. Студентите ќе се запознаат со еволуцијата на романскиот јазик од синтаксичка гледна точка и ќе научат кои се синтаксичките тенденции на современиот романски јазик.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Усовршување на усните и писмените рецептивни и изразни компетенции со акцент врз вежбите по состави разни стилистички нивоа на јазикот. Примена на аудио-визуелни и информативни средства по однос на разни социо-културни аспекти на денешна Романија. За писмениот јазик акцентот се става врз техниката на аргументирање на идеи и на дисертацијата. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација.(содржината продолжува и во шестиот семестар)</p> <p>Предметот и методите на синтаксата. Единиците на синтаксичко ниво. Врските на синтаксата со останатите дисциплини. Синтаксички релации: класификации, подкласификации; неопределени аспекти; терминологија; средства за реализација. Синтаксички функции: класификација, неопределеност, терминологија. Синтаксички единици: актуелни теории, неопределени аспекти; терминологија. Реченица. Делот на реченицата (предмет, прирок, атрибут, директен предмет, индиректен предмет, прилозите). Сложена реченица. Зависните реченици. Директен говор/ индиректен говор.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	240 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+8			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		120 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		90 часови

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Романски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Daniela Kohn	Manual de limba romana pentru straini - curs	Editura Polirom	Iasi, 2009
		2.	Academia Română /Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”	Gramatica limbii române, vol. II.Enunțul	Editura Academiei Române, București	2005
		3.	Avram, Mioara	Gramatica pentru toți	Editura Academiei RSR, București	1977(2)
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ 5 - РОМАНСКАТА КНИЖЕВНОСТ МЕЃУ ДВЕТЕ СВЕТСКИ ВОЈНИ 1			
2.	Код	РО-2023-з-5-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / први семестар		Број на ЕКТС-кредити	7
8.	Наставник	Странски лектор од Романија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции) Ќе се елаборираат моделите на експресионизмот, конструктивизмот, авангардизмот. Прозата меѓу двете светски војни и раскажувачкото искуство. Илустративни личности и литературни вредности. Институции и литературни списанија.				
11.	Содржина на предметната програма: Генералната ориентација ќе биде насочена кон расправата за критериумите во одредени периоди. Ќе биде промовирана идејата за автономијата на естетското и специфичното во литературата. Ќе биде евидентирана традицијата/иновацијата во литературата и ќе се одредат новите критериуми на естетиката. Тудор Аргези, Лучиан Блага, Ион Барбу, Георге Баковија				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	110 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Crohmălniceanu, O.S.	Literatura română între cele două războaie mondiale. Poezia	București: Minerva	1978
		2.	Călinescu, G.	Literatura română de la origini până în prezent	București: Minerva	1982
	3.	Manolescu, N.	Istoria critică a literaturii române	Pitești: Paralela 45	2009	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Balotă, N.	De la Ion la Ioanide	Editura Minerva	1974
		2.	Ornea, Z.	Anii treizeci. Extrema dreaptă românească	Editura Fundației Culturale Române	1994
3.	Mincu, M.	Poezia lui Ion Barbu	Constanța: Agora	1992		

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД РОМАНСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО 1			
2.	Код	РО-2023-з-5-3			
3.	Студиска програма	Романски јазик и литература			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Аналитичен приод кон текстот на изворниот јазик. Способност за квалитетно преведување од романски на македонски јазик и обратно на текстови од доменот предвиден со предметната програма. Способност за работа со печатени или електронски еднојазични, двојазични и повеќејазични речници.				
11.	Содржина на предметната програма: Преведување книжевни и стручни текстови соодветни за нивото на студентот од различни области: култура, општествено живеење, право, економија, медицина, технологија, филозофија. Изработка на термилошки листи (гласари) од одредена област.				
12.	Методи на учење: предавање и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	60	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			

		предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tomici, M.	<i>Dicționar român-macedonean/ Романско-македонски речник</i>	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
		2.	Tomici, M.	<i>Македонско-романски речник/ Dicționar macedonean-român</i>	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
	3.	Vintilă-Rădulescu, I.	<i>Dicționar Ortografic, Ortoepic și Morfologic al Limbii Române, Ediția a III-a</i>	București: Editura Univers Enciclopedic Gold	2021	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		<i>Толковен речник на македонскиот јазик (makedonski.gov.mk)</i>	Институт за македонски јазик „Крсте Петков Мисирков“	2003-2014 (2021)
		2.		<i>Правопис на македонскиот јазик (второ издание)</i>	Институт за македонски јазик „Крсте Петков Мисирков“; Култура	2017
3.	Белчев, Т Венковска Антевска, С.	<i>Речник на синоними во Македонскиот јазик</i>	Штип: Филолошки факултет, Универзитет ,Гоце Делчев’	2021		

VI семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН РОМАНСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА 6			
2.	Код	РО-2023-з-6-1			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик.</p> <p>Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот. Способност за усно изразување т.е. усно резимирање на текстови со покомплексна содржина. Способност за пишување на состави на актуелни теми од секојдневието кај нас и во светот. Способност за писмено изразување преку преведување на куси текстови од информативен и литературен карактер во обете насоки.</p> <p>Студентите стекнуваат општи знаења од областа на лексикологијата преку примери од романската лексика. Се запознаваат со развојот и настанувањето романската лексика преку разните процеси на деривација, неологија, заемање и др. Се согледуваат сите процеси на збогатување на јазикот со цел подобро разбирање на неговата современа состојба. Општ преглед на разните видови лексика во романскиот јазик.</p> <p>Лексички, фонетски/фонолошки, граматички (морфо – синтаксички) и правописни компетенции.</p> <p>Компетенции од општа култура. Способност за разликување на разните специфичности на јазикот (дијалекти, жаргон, заемки, регионализми)</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Развивање и усовршување на рецептивните и изразните усни компетенции со акцент врз фонетско-граматичките и аудитивните вежби, врз дијалог, врз вежби за изразување на идеи. Примена на аудио-визуелни и информативни средства : печат, списанија од областа на културата, функционални документи. За писмено изразување акцентот се става врз техниката на изложување на идеи и врз правење на резимеа. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација.</p> <p>Категории на лексички единици. Внатрешна и надворешна организација</p> <p>Категории на лексички единици. Внатрешна и надворешна организација на вокабуларот.</p> <p>Надворешна организација : основен вокабулар. Зборовната маса. Активен – пасивен вокабулар; Литературен – нелитературен вокабулар (народен – фамилијарен). Вокабулар со општа употреба и со ограничена сфера на употреба (архаичен, регионален и професионален). Неологизми.</p> <p>Внатрешна организација: Семантички релации: полисемија, хомонимија, синонимија, паронимија, анатомија. Лексичко-семантички полиња. Зборобразување: примарни зборови (наследни, позајмени). Зборови образувани на романскиот терен. Суфикси и префикси. Типови на композицијата. Лингвистички калки.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ономастика: топонимија и антропонимија. • Фразеологија: Типови на фразеолошки единици. • Лексикографија: Позначајни реченици на романски јазик. • Нормативна лексикологија: Паралелни форми (дублети), адаптација на неологизмите. <p>Ортографија на сложените именки, на кратенките и на сопствените именки. Семантичка компатибилност (плеоназми).</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	240 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+8			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава			
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа			120 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			90 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Романски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Daniela Kohn	Manual de limba romana pentru straini - curs	Editura Polirom	Iasi, 2009
		2.	Avram Mioara	Gramatica pentru toti	Editura Academiei Române, București	1986
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.						

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ 6 - РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ МЕЃУ ДВЕТЕ СВЕТСКИ ВОЈНИ 2		
2.	Код	РО-2023-3-6-2		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	Трета година / први семестар	Број на ЕКТС-кредити	7
8.	Наставник	Странски лектор од Романија		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции) Ќе се елаборираат моделите на експресионизмот, конструктивизмот, авангардизмот. Прозата меѓу двете светски војни и раскажувачкото искуство. Илустративни личности и литературни вредности. Институции и литературни списанија.			
11.	Содржина на предметната програма: Генералната ориентација ќе биде насочена кон расправата за критериумите во одредени периоди. Ќе биде промовирана идејата за автономијата на естетското и специфичното во литературата. Ќе биде евидентирана традицијата/иновацијата во литературата и ќе се одредат новите критериуми на естетиката. Ливиу Ребреану, Камил Петреску, Хортенсија Пападат Бенгеску			
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	110 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови	
	17.3.	Активност и учество	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик и романски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Crohmălniceanu, O.S.	Literatura română între cele două războaie mondiale. Poezia	București: Minerva	1978
		2.	Călinescu, G.	Literatura română de la origini până în prezent	București: Minerva	1982
		3.	Manolescu, N.	Istoria critică a literaturii române	Pitești: Paralela 45	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Balotă, N.	De la Ion la Ioanide	Editura Minerva	1974
		2.	Ornea, Z.	Anii treizeci. Extrema dreaptă românească	Editura Fundației Culturale Române	1994
	3.	Mincu, M.	Poezia lui Ion Barbu	Constanța: Agora	1992	

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВДУВАЊЕ ОД РОМАНСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО 2			
2.	Код	РО-2023-з-6-3			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Аналитичен приод кон текстот на изворниот јазик. Способност за квалитетно преведување од романски на македонски јазик и обратно на текстови од доменот предвиден со предметната програма. Способност за работа со печатени или електронски еднојазични, двојазични и повеќејазични речници.				
11.	Содржина на предметната програма: Преведување книжевни и стручни текстови соодветни за нивото на студентот од различни области: култура, општествено живеење, право, економија, медицина, технологија, филозофија. Изработка на термилошки листи (гласари) од одредена област.				
12.	Методи на учење: предавање и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	60	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	110	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			

		Предметот да е запишан во соодветниот семестар и студентот да има положено испит по Преведување од романски на македонски јазик и обратно 1.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tomici, M.	<i>Dicționar român-macedonean/ Романско-македонски речник</i>	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
		2.	Tomici, M.	<i>Македонско-романски речник/ Dicționar macedonean-român</i>	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
		3.	Vintilă-Rădulescu, I. (coord)	<i>Dicționar Ortografic, Ortographic și Morfologic al Limbii Române, Ediția a III-a</i>	București: Editura Univers Enciclopedic Gold	2021
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		<i>Толковен речник на македонскиот јазик (makedonski.gov.mk)</i>	Институт за македонски јазик „Крсте Петков Мисирков“	2003-2014 (2021)
		2.		<i>Правопис на македонскиот јазик (второ издание)</i>	Институт за македонски јазик „Крсте Петков Мисирков“; Култура	2017
	3.	Белчев, Т Венковска Антевска, С.	<i>Речник на синоними во Македонскиот јазик</i>	Штип: Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“	2021	

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН РОМАНСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА 7		
2.	Код	РО-2023-з-7-1		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот. Способност за усно изразување т.е. усно резимирање на текстови со покомплексна содржина. Способност за пишување на состави на актуелни теми од секојдневието кај нас и во светот. Способност за писмено изразување преку преведување на куси текстови од информативен и литературен карактер во обете насоки. Студентите ќе ги сватат основните концепти на семантиката, со примена во романскиот јазик (лингвистички знак, сема, семема, архисемема, архилексема). Курсот се фокусира како на семантичката анализа на романските лексеми така и на семантичките релации меѓу лексичките единици на романскиот јазик.			
11.	Содржина на предметната програма: Развивање и усовршување на рецептивните и изразните усни компетенции со акцент врз фонетско-граматичките и аудитивните вежби, врз дијалог, врз вежби за изразување на идеи. Примена на аудио-визуелни и информативни средства : печат, списанија од областа на културата, функционални документи. За писмено изразување акцентот се става врз техниката на изложување на идеи и врз правење на резимеа. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација. 1.Семантика (Дефиниција, класификација: лексичка семантика, семантика на зборот наспроти синтаксичка, реченичка ,семантика на текстовите, дискурсивна семантика: дијахрониска семантика наспроти синхрониска, описна наспроти нормативна семантика). 2.Лингвистички знак (Дефиниција; Означен и означител; Анализа на значењето на зборот во дистинктивни особености: сем, семема, архисемема, архилексема. 3.Семантички релации меѓу зборовите (хомонимија, синонимија, антонимија, полисемија, хиперонимија, хипонимија); Лингвистичко поле.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	240 часови		
14.	Распределба на расположивото време	0+8		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	120 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови

		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Романски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Grigore Brancusi, Adriana Ionescu, Manuela Saramandu	Limba romana, manual pentru studentii straini	Editura universitatii din Bucuresti
		2.	Colectiv	Semantica și semiotica	București: Editura Științifică și Enciclopedică
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
	3.				

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ 7 – РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ ПО ВТОРАТА СВЕТСКА ВОЈНА			
2.	Код	РО-2023-3-7-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	Странски лектор од Романија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Ќе се елаборираат моделите на експресионизмот, конструктивизмот, авангардизмот. Прозата по втората светска војна и раскажувачкото искуство. Илустративни личности и литературни вредности. Институции и литературни списанија.				
11.	Содржина на предметната програма: Студијата ќе биде насочена кон ефектот на политичко-идеолошката уметност. Периодиката ќе ги одреди етапите на литературната еволуција и ќе се анализираат делата дефинирајќи го периодот. Ќе се одреди содржината на неомодернизмот и ќе се анализираат значајните дела. „ Литературните генерации“ и нивната улога за вредноста на актуелните литератури.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	110 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик и романски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Popa, M.	Istoria literaturii române de azi pe mâine. Vol I-II	Editura Semne	2008-2009
		2.	Cărtărescu, M.	Postmodernismul românesc	Editura Humanitas	2004
	3.	Negrice, E.	Pluțiile literaturii române	Editura Cartea Românească	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Soviany, O.	Cinci decenii de experimentalism	Editura Casa de Pariuri Literare	2012
		2.	Crăciun, Gh.	Aisbergul poeziei moderne	Editura Aula	2002
3.	Petrescu, L.	Poetica postmodernismului	Editura Dacia	1998		

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД РОМАНСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО 3			
2.	Код	РО-2023-з-7-3			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Аналитичен приод кон текстот на изворниот јазик. Способност за квалитетно преведување од романски на македонски јазик и обратно на текстови од доменот предвиден со предметната програма. Способност за работа со печатени или електронски еднојазични, двојазични и повеќејазични речници.				
11.	Содржина на предметната програма: Преведување книжевни и стручни текстови соодветни за нивото на студентот од различни области: култура, општествено живеење, право, економија, медицина, технологија, филозофија. Изработка на термилошки листи (глосари) од одредена област.				
12.	Методи на учење: предавање и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			

		Предметот да е запишан во соодветниот семестар студентот да има положено испит по Преведување од романски на македонски јазик и обратно 2.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tomici, M.	Dicționar român-macedonean/ Романско-македонски речник	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
		2.	Tomici, M.	Македонско-романски речник/ Dicționar macedonean-român	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
		3.	Петар Атанасов	Македонско-француски речник	Југореклам	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Белчев, Т Венковска Антевска, С.	Речник на синоними во Македонскиот јазик	Штип: Филолошки факултет, Универзитет 'Гоце Делчев'	2017
		2.		Толковен речник на македонскиот јазик (makedonski.gov.mk)	Институт за македонски јазик „Крсте Петков Мисирков“	2003-2014 (2021)
	3.		Правопис на македонскиот јазик (второ издание)	Институт за македонски јазик „Крсте Петков Мисирков“; Култура	2017	

VIII семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН РОМАНСКИ ЈАЗИК И ГРАМАТИКА 8		
2.	Код	РО-2023-з-8-1		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Формирање на јазични, лексички, морфосинтаксички, стилистички, интерлокутивни, дискурсивни и културни компетенции потребни за усната и писмената практика во совладувањето на романскиот јазик. Усвојување на културни знаења во однос на социокултурниот, политичкиот, економскиот живот на денешна Романија и нивна употреба во разни контексти на комуникација. Усвојување на потребната компетенција во практиката на преводот. Способност за усно изразување т.е. усно резимирање на текстови со покомплексна содржина. Способност за пишување на состави на актуелни теми од секојдневието кај нас и во светот. Способност за писмено изразување преку преведување на куси текстови од информативен и литературен карактер во обете насоки.</p> <p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите ќе ги усвојат главните концепти опфатени во функционалната стилистика на романскиот јазик. Студентите ќе ја запознаат и разберат стилистичката структура на современиот романски јазик. Студентите ќе научат за еволуцијата на стилистиката во романскиот јазик и ќе научат кои сестилистичките тенденции на современиот романски јазик.</p>			
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Развивање и усовршување на рецептивните и изразните усни компетенции со акцент врз фонетско-граматичките и аудитивните вежби, врз дијалог, врз вежби за изразување на идеи. Примена на аудио-визуелни и информативни средства : печат, списанија од областа на културата, функционални документи. За писмено изразување акцентот се става врз техниката на изложување на идеи и врз правење на резимеа. Преводи. Елементи од романската култура и цивилизација.</p> <p>Уметнички стил- функционален стил. Претставување на функционалните стилови на современиот романски јазик (дефиниција, дистинктивни црти). Динамика на функционалните стилови. Идиостил.</p> <p>Однос: функционална стилистика- прагматика (семиостилистика, прагмастилистика). Дијалектолошка стилистика.</p>			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	210 часови		
14.	Распределба на расположивото време	0+8		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	120 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови
17.	Начин на оценување			

	17.1.	Тестови			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Романски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Grigore Brancusi, Adriana Ionescu, Manuela Saramandu	Limba romana, manual pentru studentii straini	Editura universitatii din Bucuresti	Bucuresti,2001
		2.	Iorgu, Iordan	Stilistica limbii române	Editura Științifică, București	1975
		3.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
2.						
3.						

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКА КНИЖЕВНОСТ 8 - РОМАНСКИОТ РОМАН НА XXI ВЕК			
2.	Код	РО-2023-з-8-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	проф д-р Ермис Лафазановски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање на студентите со романската литература од почетокот на XXI век со посебен акцент на романите. Стекнување на способност за препознавање на книжевен квалитет. Стекнување на способност за препознавање на достигнувањата на романскиот роман во рамките на современата Европска книжевност.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во новата романска книжевност (2000-2020). Романскиот роман после паѓањето на комунизмот во Романија и неговите односи со новиот романски роман. Столски и социјални карактеристики на современиот романски роман. Романиери и нивните дела: преокупации, теми, експерименти, форми и содржини.				
12.	Методи на учење: вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	80	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветен семестар			

		Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/романски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mihai Iovănel	Istoria literaturii Române contemporane 1990-2022	Polirom, București	2021
		2.	Nicolae Manolescu	Istoria critică a literaturii române	Editura Paralela 45	2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Vatra	Sociologia romanului românesc contemporan i - VIII	Revista vatra	2001
		2.	Tudor Vianu	Arta prozatorilor români. Vol III-IV	Editura Minerva	1972
	3.		Други придружни аудио-визуелни материјали			

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД РОМАНСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ОБРАТНО 4			
2.	Код	РО-2023-з-8-3			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	6
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Аналитичен приод кон текстот на изворниот јазик. Способност за квалитетно преведување од романски на македонски јазик и обратно на текстови од доменот предвиден со предметната програма. Способност за работа со печатени или електронски еднојазични, двојазични и повеќејазични речници.				
11.	Содржина на предметната програма: Преведување книжевни и стручни текстови соодветни за нивото на студентот од различни области: култура, општествено живеење, право, економија, медицина, технологија, филозофија. Изработка на термилошки листи (глосари) од одредена област.				
12.	Методи на учење: предавање и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	180 часови			
14.	Распределба на расположивото време	0+6			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	90	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			

		Предметот да е запишан во соодветниот семестар и студентот да има положено испит по Преведување од романски на македонски јазик и обратно 3.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tomici, M.	<i>Dicționar român-macedonean/ Романско-македонски речник</i>	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
		2.	Tomici, M.	<i>Македонско-романски речник/ Dicționar macedonean-român</i>	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
		3.	Vintilă-Rădulescu	<i>Dicționar Ortografic, Ortoepic și Morfologic al Limbii Române, Ediția a III-a</i>	București: Editura Univers Enciclopedic Gold	2021
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Белчев, Т Венковска Антевска, С.	<i>Речник на синоними во Македонскиот јазик</i>	Штип: Филолошки факултет, Универзитет 'Гоце Делчев'	2021
		2.		<i>Толковен речник на македонскиот јазик (makedonski.gov.mk)</i>	Институт за македонски јазик 'Крсте Петков Мисирков'	2003-2014 (2021)
	3.		<i>Правопис на македонскиот јазик (второ издание)</i>	Институт за македонски јазик 'Крсте Петков Мисирков'; Култура	2017	

Прилог бр. 3.б.
Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 1

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 1

ВТОРА ГОДИНА

III семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА РОМАНСКИОТ ЈАЗИК		
2.	Код	РО-2023-л1-3-1		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целите на овој предмет е студентите да се воведат во предметот Историја на романскиот јазик, неговото потекло, територијата на која се формирал, супстратот и суперстратот како и развојните фази на овој јазик до денес. Студентите да ја совладаат материјата од овој предмет и да знаат да ги објаснат константите од развојот на романскиот јазик, како и неговото место меѓу романските и балканските јазици.			
11.	Содржина на предметната програма: Романизација на Балканот. Територијата на која се формирал романскиот јазик. Дако-романски билингвизам. Фонетски, морфолошки и синтаксички трансформации и еволуции. Фазата на заедничкиот романски јазик. Дијалектна подвоеност : дакоромански, аромански, мегленоромански и истроромански - историски дијалекти на романскиот јазик од дивергентен тип. Дакороманскиот -национален јазик на Романија. Романскиот како дел од балканскиот јазичен сојуз.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ov. Densușianu	Histoire de la langue roumaine, II	București
		2.	Al. Rosetti	Istoria limbii române	București
	3.	G. Ivănescu	Istoria limbii române	Iași	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТРУЧНА ТЕРМИНОЛОГИЈА			
2.	Код	РО-2023-л1-3-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе се запознаат со основните познавања на терминологијата (Функционалните стилови, заедничкиот јазик наспроти стручниот јазик, збор наспроти термин, лексикологија наспроти терминологија). Курсот содржи два домена на стручната терминологија со примена на романскиот јазик: Правна и економска терминологија (карактеристики и нивоа на употреба на термините)				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Функционалните стилови на романскиот јазик (Дефиниција,Класификација, Илустрација). Заеднички јазик наспроти стручен јазик(Дефиниција,Класификација, Илустрација) 2. Терминологија (Дефиниција, Опозиции: збор наспроти термин, лексикологија наспроти терминологија; номенклатура (инвентар) наспроти терминологија (систем) наспроти метајазик (интерпретација); Лексиколошка дефиниција наспроти термилошка дефиниција). Терминот (Дефиниција, идеални карактеристики, стилистичка специфичност, монореференцијалност, ригурозност,/точност, тенденција кон скратување, атемпоралност, неологија.... Постапки за формирање на термините; Стандардизација – нормирање – унифицирање – интернационализирање на терминологијата) 3. Правна терминологија (правна лингвистика; Дефиниција; Карактеристики – композитен карактер, парадоксален карактер (јаснотија наспроти херметичност). Варијанти: конзервативна – безличен карактер наспроти ораторски – стилистички маркиран. Карактеристики на правната терминологија. 4. Економска терминологија . Јазикот на економистите (дефиниција, релација термин – концепт во економската терминологија. Нивоа на употреба на економските термини во сегашниот романски јазик. карактеристики на економската терминологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	45 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	0 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ciobanu, Georgeta	Elemente de terminologie	Timișoara: Editura Mirton
		2.	Dimiu, Radu	Stilul judiciar	București: Editura Rosetti
	3.	Ghivirigă, Teodora	Terminologie și terminologii	București: Editura Universității din București	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

IV семестар

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕДУВАЊЕ СТРУЧНИ ТЕКСТОВИ ОД РОМАНСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	РО-2023-л1-4-1			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Аналитичен приод кон текстот на стручниот јазик. Способност за квалитетно преведување на стручни текстови од романски на македонски јазик и обратно на текстови од доменот предвиден со предметната програма. Способност за работа со печатени или електронски еднојазични, двојазични и повеќејазични речници.				
11.	Содржина на предметната програма: Преведување на стручни текстови соодветни за нивото на студентот од различни области од доменот на следните струки: бизнис, култура, социјално општествениот аспект, право, економија, медицина, технологија, филозофија. Изработка на термилошки листи (гласари) од одредена област. Усвојување на синтакса и стил од горенаведените области.				
12.	Методи на учење: предавање и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби. Предметот да е запишан во соодветниот семестари студентот да има положено испит по Преведување од романски на македонски јазик и обратно 2.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tomici, M.	Dicționar român-macedonean/ Романско-македонски речник	București: Editura Științifică și Enciclopedică/ Македонска книга	1986
		2.	Stoichitoiu Ichim	<i>Vocabularul limbi romane actuale: dinamica, influente, creativitate</i>	Editura ALL	2001
		3.	Петар Атанасов	<i>Македонско-француски речник</i>	Југореклам	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Белчев, Т Венковска Антевска, С.	<i>Речник на синоними во Македонскиот јазик</i>	Штип: Филолошки факултет, Универзитет 'Гоце делчев'	2017
		2.		<i>Толковен речник на македонскиот јазик (makedonski.gov.mk)</i>	Институт за македонски јазик „Крсте Петков Мисирков“	2003-2014 (2021)
	3.	Angela Bidu-Vranceanu	<i>Terminologia si terminologii</i>	Editura Bucuresti, Editura Univerzitatii din Bucuresti	2010	

1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНО ПРЕВЕДУВАЊЕ ОД РОМАНСКИ НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК				
2.	Код	РО-2023-л1-4-2				
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Ермис Лафазановски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување способност за книжевно преведување од романски на македонски јазик Препознавање на квалитет на текст Апликативни можности на стекнатите преведувачки техники					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во преводната книжевност од романски на македонски јазик. Запознавање со до сега прведената романска книжевност на македонски јазик. Кус преглед на романските автори кои до сега беа преведени на македонски .Запознавање со македонските преведувачи и нивните дела. Работа со текстови: преведување на поезија и препевите. Вежби со превод на поетски и прозни текстови. Креативниот потенцијал на преведувањето на научни есеи.					
12.	Методи на учење: вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	1+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	45		
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи	45		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			15	
	17.3.	Активност и учество			15	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветен семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Constantin-Ioan Mladin	SOME OBSERVATIONS ON LITERARY TRANSLATIONS FROM ROMANIAN INTO MACEDONIAN AND VICE VERSA	Finnish Journal for Romanian Studies No 3	2017
		2.	д-р Миле Томиќ	Романско –македонски речник	Македоснка книга	1986
		3.	Михајловски, Драги	Преведување книжевност	Просветно дело	2019
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Аудио-визуелни средства, граматика, речници, весници, списанија и други учебни помагала.		
		2.				
	3.					

ТРЕТА ГОДИНА

V семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СПОРЕДБЕНА ГРАМАТИКА НА РОМАНСКИТЕ ЈАЗИЦИ 1			
2.	Код	РО-2023-л1-5-1			
3.	Студиска програма	романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за согледување на заедничкото потекло на романските јазици, базирајќи се на знаења поврзани со фазите во развојот на латинскиот јазик, со неговото ширење и со факторите кои придонеле за негова диверсификација. Способност за воочување на подгрупите во рамките на романското семејство врз основа на карактеристиките и сличностите меѓу романските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимите филологија и романска филологија. Потекло на латинскиот јазик, негово ширење и фази во развојот. Класичен и народен латински јазик. Ширење на латинскиот јазик и процес на романизација. <i>Romania</i> : поим и типологија. Фактори за диверсификација на латинскиот јазик. Супстрати: Ибери, Келти, Дакијци, Грци. Суперстрати: Германи, Словени, Арапи. Критериуми за класификација на романските јазици. Преглед на романските јазици: историја, распространетост и карактеристики. Романски јазик. Далматски јазик. Реторомански јазик. Италијански јазик. Сардски јазик. Окситански јазик. Француски јазик. Франкопровансалски говори. Каталонски јазик. Шпански јазик. Португалски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
17.3.	Активност и учество	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Reinheimer Ripeanu, S.	Lingvistica romanică (lexic-fonetica-morfologie)	All
		2.	Reinheimer, S. & Tasmowsky, L.	Pratique des langues romanes	Harmattan
		3.	Skubić, M.	Uvod u romansku lingvistiku	Institut za strane jezike i književnosti Filozofskog fakulteta, Novi Sad
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Teysier, P.	Comprendre les langues romanes	Chandeigne
		2.	Klinkenberg, J.-M.	Des langues romanes	De Boeck & Larcier
	3.	Allières, J.	Manuel de linguistique romane	Honoré Champion	

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНИ ЈАЗИЧНИ ТЕНДЕНЦИИ ВО РОМАНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	РО-2023-л1-5-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Атанасов Раду Михаил			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Во ова програма на современите тенденции во романскиот јазик има за цел да ги утврди вештините и компетенциите за интерпретацијата на јазичните елементи кој што ќе се вклопат во епистемиологијата. Пристапување кон лингвистичкиот материјал во една интегрирана перспектива, консолидација на компетенциите за комуникација во романскиот јазик и критички осврт. Целите и компетенциите ќе бидат развиени во согласност со потребите на пазарот на трудот и со квалификативниот национален кадар.				
11.	Содржина на предметната програма: Можноста за создавање кохерентни текстови, иновативни и согласни со етички принципи за истражување. Употребата на терминологијата и принципите, теориите, практиките поврзани со фонетика, фонологија, семантика, дискурс, синтакса и тн. -Елаборирање на институционални и издавачки политики за истражување и образование - Елаборирање на научни трудови за учество на конференции, симпозиуми и други трудови. - Способност да се пренесуваат концепти, теорија во практични ситуации.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	1+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Alexandru Graur	Tendite actuale ale limbi romane	Editura stintifica si enciclopedica
		2.	Ardelian Delia, Farcas I.M.	Tendinte actuale ale limbi romane. Abateri de la norma literara	Buletin Stintific, seria A, Fascicula Filologie
	3.	Stoichitoiu Ichim,A	Vocabularul limbi romane actuale. Dinamica influente si crativitate	Bucuresti, All	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

VI семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	СПОРЕДБЕНА ГРАМАТИКА НА РОМАНСКИТЕ ЈАЗИЦИ 2			
2.	Код	РО-2023-л1-6-1			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способност за воочување на фонолошките и на морфосинтаксичките карактеристики на романските јазици во дијахрониска и синхрониска перспектива. Способност за утврдување на континуитетот и на иновациите што тие ги воведуваат во однос на латинскиот јазик. Способност за констатирање на сличностите и на разликите меѓу овие јазици, кои упатуваат истовремено на нивното единство и на нивната специфичност која се должи на контекстот во кој тие се создале и еволуирале.				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Фонологија:</i> Акцент. Вокализам: квантитет, отвореност/затвореност во зависност од типот на слог, лабијалност, назалност. Консонантизам: квантитет, озвучување, африкати, палатали, аспират. <i>Морфосинтакса:</i> Категоријата род кај именката и заменката во латинскиот и во романските јазици. Категоријата број: интензивна, збирна множина и морфеми за множина. Член: определен, посвоен, показан, слан, неопределен, партитивен член, отсуство на членот. Придавки: флексија и компарација. Главни и редни броеви. Заменка: лична, повратна, посвојна, показна заменка. Глагол: аспект (infectum, perfectum, инхоатив, фреквентатив, дуратив), личен и безличен начин (конјунктив, кондиционал, инфинитив, герунд, партицип), време. Прилог.				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20 бодови	
	17.3.	Активност и учество		20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Reinheimer Rîpeanu, S.	Lingvistica romanică (lexic-fonetica-morfologie)	All
		2.	Reinheimer, S. & Tasmowsky, L.	Pratique des langues romanes	Harmattan
		3.	Skubić, M.	Uvod u romansku lingvistiku	Institut za strane jezike i književnosti Filozofskog fakulteta, Novi Sad
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Teyssier, P.	Comprendre les langues romanes	Chandeigne
		2.	Klinkenberg, J.-M.	Des langues romanes	De Boeck & Larcier
	3.	Allières, J.	Manuel de linguistique romane	Honoré Champion	

1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНСКИ ЈАЗИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ ВО РОМАНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	РО-2023-л1-6-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	трета година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите стекнуваат знаења за јазиците во контакт во балканскиот контекст, особено за збогатувањето на македонскиот јазик во контакт со романскиот (аромански) јазик со цел подобро да се разбере неговата современа состојба. Студентите стекнуваат знаења за потеклото, т.е. етимологијата на романската лексика и околностите на заемање од романскиот/ароманскиот јазик, како и од латинскиот јазик (балкански латинитет).</p> <p>1. Лексички, семантични, фонетски/фонолошки, граматички (морфо-синтаксички) и правописни компетенции, како и социолингвистички компетенции во контекст на еволуцијата на романскиот јазик и народ.</p> <p>2. Компетенции од општа култура (јазични, книжевни и општествено-политички димензии).</p> <p>3. Способност за препознавање и разликување на разните специфичности на јазикот (дијалекти, акценти, регионализми, општ јазик, жаргон, заемки, странски / надворешни влијанија на јазикот, ниво на јазикот, социјална димензија, припадност на одреден општествен слој/група, итн.).</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретски согледувања за поимот „јазици во контакт“: дефинирање на поимите јазици во контакт, романски јазици, заемка (непосредно и посредно заемање) и причини на заемање, видови заемки, етимологија / потекло на зборовите, адаптација на заемката во македонскиот јазик, неологија.</p> <p>Заемки од латинскиот јазик (Балкански латинитет) во романскиот и македонскиот јазици (околности и примери).</p> <p>Романските (аромански) заемки во македонскиот јазик : општествено-политички околности во кои настанале лексичките заемки од романскиот / ароманскиот јазик и примери на заемки со изворниот збор.</p> <p>Значење на процесот на заемање за збогатување и еволуција на еден јазик, особено на македонскиот јазик, како и значење на изведените лексички облици врз основа на корен од романско потекло. Перспективите за изработка на етимолошки речник на македонскиот јазик.</p>				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик романски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	WEINREICH, U.	<i>Languages in contact, Findings and problems</i>	Mouton, The Hague-Paris	1970
		2.	Stanciu, N.	<i>Slavic in Romanian. The Meanders of an Ethnic Myth</i>	Vilnius: Lambert Academic Publishing	2022
		3.	DEROY, L.	<i>L'emprunt linguistique</i>	Société d'Édition « Les Belles Lettres », Paris	1980
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	SKOK, P.	<i>Etimologijski rječnik hrvatskog ili srpskog jezika</i>	Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, T. I, II, III i IV, Zagreb	1971
		2.	КОНЕСКИ, Б.	<i>Речник на македонскиот јазик со српскохрватски толкувања</i>	Македонска книга, Графички завод Гоце Делчев, Скопје	1986
	3.	КОНЕСКИ, К.	<i>Толковен речник на македонскиот јазик</i>	Институт за македонски јазик Крсте Мисирков, Т. 1, 2, 3 ..., Скопје	2003 и сл.	

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈА НА РОМАНСКИОТ ЈАЗИК 1		
2.	Код	РО-2023-л1-7-1		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв		
6.	Академска година /семестар	Трета година / седми семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со дијалектната состојба на романскиот јазик и статусот на јужнодунавскиот романитет во романската и општороманската лингвистика. Студентите да ја совладаат материјата од доменот на територијалните варијанти на романскиот јазик, критериумите и нивната апликација во одредувањето на статусот на овие варијанти.			
11.	Содржина на предметната програма: Романски јазик. Статусот на романскиот што се зборува во Молдавија. Историските дијалекти на романскиот јазик : дакоромански, аромански, мегленоромански, истроромански. Субдијалектите на дакороманскиот / романскиот јазик: мунтенски, молдавски, банатски, олтенски, кришански, марамурешански.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови		60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilda Caragiu-Marioteanu	Compendiu de dialectologie româna (nord si sud-dunareana)	Ed. știintifică și enciclopedică	1975
		2.	Ov. Densușianu	Histoire de la langue roumaine, II	București, 1975	1975
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНСКИТЕ ЗАЕМКИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	РО-2023-л1-7-2			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите стекнуваат знаења за јазиците во контакт во балканскиот контекст, особно за збогатувањето на македонскиот јазик во контакт со романскиот (аромански) јазик со цел подобро да се разбере неговата современа состојба. Студентите стекнуваат знаења за потеклото, т.е. етимологијата на македонската лексика и околностите на заемање од романскиот/ароманскиот јазик, како и од латинскиот јазик (балкански латинитет).</p> <p>1. Лексички, семантични, фонетски/фонолошки, граматички (морфо-синтаксички) и правописни компетенции, како и социолингвистички компетенции во контекст на еволуцијата на македонскиот јазик и народ.</p> <p>2. Компетенции од општа култура (јазични, книжевни и општествено-политички димензии).</p> <p>3. Способност за препознавање и разликување на разните специфичности на јазикот (дијалекти, акценти, регионализми, општ јазик, жаргон, заемки, странски / надворешни влијанија на јазикот, ниво на јазикот, социјална димензија, припадност на одреден општествен слој/група, итн.).</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретски согледувања за поимот „јазици во контакт“: дефинирање на поимите јазици во контакт, романски јазици, заемка (непосредно и посредно заемање) и причини на заемање, видови заемки, етимологија / потекло на зборовите, адаптација на заемката во македонскиот јазик, неологија.</p> <p>Заемки од латинскиот јазик (Балкански латинитет) во македонскиот јазик (околности и примери).</p> <p>Романските (аромански) заемки во македонскиот јазик : општествено-политички околности во кои настанале лексичките заемки од романскиот / ароманскиот јазик и примери на заемки со изворниот збор.</p> <p>Значење на процесот на заемање за збогатување и еволуција на еден јазик, особено на македонскиот јазик, како и значење на изведените лексички облици врз основа на корен од романско потекло. Перспективите за изработка на етимолошки речник на македонскиот јазик.</p>				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	60 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	WEINREICH, U.	Languages in contact, Findings and problems	Mouton, The Hague-Paris	1970
		2.	АЛЕКСОСКА-ЧКАТРОСКА Мирјана	Романизмите во македонскиот јазик, Прилог кон етимолошките истражувања за македонскиот јазик	Универзитет “Св. Кирил и Методиј”, Филолошки факултет “Блаже Конески”, Скопје	2010
		3.	DEROY, L.	L'emprunt linguistique	Société d'Édition « Les Belles Lettres », Paris	1980
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	SKOK, P.	Etimologijski rječnik hrvatskog ili srpskog jezika	Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, T. I, II, III i IV, Zagreb	1971
		2.	КОНЕСКИ, Б.	Речник на македонскиот јазик со српскохрватски толкувања	Македонска книга, Графички завод Гоце Делчев, Скопје	1986
3.		КОНЕСКИ, К.	Толковен речник на македонскиот јазик	Институт за македонски јазик Крсте Мисирков, Т. 1, 2, 3 ..., Скопје	2003 и сл.	
	4.	КОНЕСКИ, Б.	Историја на македонскиот јазик	Култура, Скопје	1986	

		5.	ВЕС, Р.	Manuel Pratique de Philologie Romane, T.1, T.2	Ed. A. & J. Picard, Paris	1970
		6.	Георгиев, Вл., Ив. Гълъбов, Й. Заимов, Ст. Илчев	Вългарски етимологичен речник	Българска академия на науките, София	1971
		7.	BOURCIEZ, E.	Eléments de linguistiques romanes	Ed. Klincksieck, Paris	1967

VIII семестар

1.	Наслов на наставниот предмет	ДИЈАЛЕКТОЛОГИЈА НА РОМАНСКИОТ ЈАЗИК 2			
2.	Код	РО-2023-л1-8-1			
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за романски јазици и книжевности Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Михаил Раду Атанасов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се запознаат студентите со дијалектната состојба на романскиот јазик и статусот на јужнодунавскиот романигет во романската и општороманската лингвистика. Студентите да ја совладаат материјата од доменот на територијалните варијанти на романскиот јазик, критериумите и нивната апликација во одредувањето на статусот на овие варијанти.				
11.	Содржина на предметната програма: Романски јазик. Статусот на романскиот што се зборува во Молдавија. Историските дијалекти на романскиот јазик : дакоромански, аромански, мегленоромански, истроромански. Субдијалектите на дакороманскиот / романскиот јазик: мунтенски, молдавски, банатски, олтенски, кришански, марамурешански.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Романски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ov. Densușianu	Histoire de la langue roumaine, II	București,	1975
		2.	Al. Rosetti	Istoria limbii române	București,	1968
		3.	G. Ivănescu	Istoria limbii române	Iași,	1980
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marius Sala	De la latină la română,	București	1988
		2.	H. Mihaescu	La romanité dans le sud-est de l'Europe	Ed. Academiei Române	1993
	3.	Matilda Caragiu-Marioteanu	Compendiu de dialectologie româna (nord si sud-dunareana)	Ed. știintifica si enciclopedica	1975	

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНА РОМАНСКА КИНЕМАТОГРАФИЈА		
2.	Код	РО-2023-л1-8-2		
3.	Студиска програма	Романски јазик и книжевност		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за романски јазици и книжевности		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	четврта година/ осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити 4
8.	Наставник	Странски лектор од Романија		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. ВЕШТИНИ Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми. КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независна анализа на романскиот филм, со примена на специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Способност за определување на жанрот на романскиот филм според употребениот јазик; Способност за одредување на дијалектниот јазик во романска кинематографија; Способност за согледување на странските влијанија во романската кинематографија и споредбена анализа.			
11.	Содржина на предметната програма: Историјат на романскиот филм. Навлегувањето на романскиот современ филм. Првите снимени филмови во периодот по 1990 и зголемен број на добиени меѓународни филмски награди и поставувањето на основите на современиот романски филм.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположивото време	2+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски, семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20	
	17.3.	Активност и учество	20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и во целост исполнети обврски во рамките на предметот. Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Caranfil, T.	<i>Vârstele peliculei. O istorie a filmului în capodopere</i>	Bucureşti: Polirom.
	2.	Caranfil, T	<i>Dicţionar universal de filme</i>	Bucureşti: Litera	
	3.	Treveri Gennari, D.	<i>Post-war italian cinema</i>	New York: Routledge.	
	2009				
	2008				
	2009				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
	Година				
	1.	Bondanella, P	<i>Italian Cinema: From Neorealism to the Present</i>	New York–London: Continuum	
2.					
3.					

Прилог бр. 3.в.
Содржина на предметните програми
Изборни наставни предмети од Листа 2

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ОД ЛИСТА 2

ВТОРА ГОДИНА

III СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги воведете студентите во основите на корејскиот јазик и да им даде можност да се стекнат со првите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика: Самогласките и согласките на стандардниот корејски јазик. Фонетски инвентар. Слоговната структура на корејскиот јазик. Редоследот на зборови на простите реченици. Корејската номинална фраза. Видови реченици. Зборовни класи (честички на зборот). Најраспространетите глаголи. Најраспространетите функционални честички (i/ka, ul/lul, un/nun, to, man, ey, eyuse, uy). Речник: Секојдневен речник: околу 700-800 лексички единици. Слушање: На крајот на првиот семестар, студентите ќе може да разбираат и да ги користат најпознатите и секојдневни изрази, како и многу прости реченици, кои имаат за цел да одговорат на конкретните потреби. Читање: Студентите ќе се запознаат со корејската азбука, ќе ги знаат основните правописни правила, ќе може да читаат зборови и реченици. Зборување: Ќе може да се претстават самите, како и другите; ќе може да комуницираат на елементарно ниво, доколку соговорникот им говори бавно и им помага. Пишување: Ќе може да пишуваат на корејски со помош на корејската азбука; ќе може да пишуваат поедноставни написи, како на пример претставување на себеси и на своето семејството, секојдневни активности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			корејски јазик, македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Beginning Level 1: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2000
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Beginning Level 1: Workbook.	University of Hawaii Press.	2000
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги воведe студентите во основите на кинески јазик и да им даде можност да се стекнат со првите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика. Почетните и простите завршни гласови во современиот кинески јазик, сложените завршни гласови и завршни гласови со назални завршетоци и правила за изговор. Тонови, аспирирани и неаспирирани почетни гласови, третиот тон како надолно-нагорен тон, неутралниот тон и тонот санди, почетните гласови j, q, x, z, c, s и завршните гласови -i, zh, ch, sh i -i, ретрофлексното завршно er, слогови со ретрофлексен крај и разликувачки признак. Форма и структура на кинеските знаци како пиктографи итн. Зборови: именки, глаголи, оптативни (желбени) глаголи, придавки, мерни единици, заменки, прилози, предлози, сврзници, честички, извици, ономотопеи. Се учи зборувањето. Секојдневна конверзација. Формата и структурата на кинеските знаци како пиктографски, итн. Се учи пишувањето на кинеските знаци, најмалку 1033 нови зборови кои припаѓаат на нивото А и 800 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		кинески јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги воведe студентите во основите на јапонски јазик и да им даде можност да се стекнат со првите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика: Самогласките и согласките на стандардниот јапонски јазик. Фонетски инвентар. Слововната структура на јапонскиот јазик. Редоследот на зборови на простите реченици. Јапонската номинална фраза. Видови реченици. Зборовни класи. Најраспространетите глаголи. Најраспространетите функционални честички (wa, ga, (w)o, mo, dake, (h)e, ni, de, no). Речник: Секојдневен речник: околу 400 лексички единици. Околу 50 канџи. Слушање: На крајот на првиот семестар, студентите ќе може да разбираат и да ги користат најпознатите и секојдневни изрази, како и многу прости реченици, кои имаат за цел да одговорат на конкретните потреби. Читање: Студентите ќе се запознаат со јапонската азбука kana (hiragana и katakana) и со првите канџи (карактери од кинеско потекло во јапонскиот писмен систем), ќе ги знаат основните правописни правила, ќе може да читаат зборови и реченици. Зборување: Ќе може да се претстават самите, како и другите; ќе може да комуницираат на елементарно ниво, доколку соговорникот им говори бавно и им помага. Пишување: Ќе може да пишуваат на јапонски со помош на јапонската азбука; ќе може да пишуваат поедноставни написи, како на пример претставување на себеси и на своето семејството, секојдневни активности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.		Minna no Nihongo	3A
		2.			
	3.				
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)	
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times
3.	Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ОПШТАТА ЛИНГВИСТИКА 1		
2.	Код	Флф-2023-л2-3-4		
3.	Студиска програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со поимите <i>јазик</i> и <i>наука за јазикот</i> . Да можат да го определат местото на јазикот во општеството и во науката, како и местото и врските на општата лингвистика со другите науки. Да добијат знаења за развојот на општата лингвистика, нејзините основни модели и теориски пристапи. Да ги усвојат основните поставки и поими на науката за јазикот, како и функциите на јазикот (синхронија, дијахронија, парадигматика, синтагматика итн.; структурализам и функционализам; знак, јазичен знак и др.; конативна, референцијална функција на јазикот итн.). Да ги разликуваат јазичните универзалии. Да добијат основни знаења од јазичните рамништа и од лингвистичките дисциплини (фонетика, фонологија, морфологија, зборообразување, синтакса; семантика, прагматика; социолингвистика, психолингвистика).			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет, цели и задачи на општата лингвистика. 2. Општата лингвистика и другите одделни науки: психологија, социологија, логика, филозофија и др. 3. Односот филологија – (општа) лингвистика – семиотика. 4. Општа : применета лингвистика. 5. Основни модели на општата лингвистика: структуралистички, дистрибуционалистички. 6. Основни дихотомии во општата лингвистика: јазик – говор; синхронија – дијахронија; парадигматика – синтагматика; инваријантност – варијантност. 7. Преглед на лингвистичките дисциплини. 8. Општата лингвистика како наука за човековиот јазик. Јазик: природен, народен, литературен (стандарден) јазик. Идиолект. 9. Јазиците во светот (енциклопедиски и лингвистички опис на јазиците во светот). 10. Јазикот како систем од знаци за комуникација меѓу луѓето. Јазикот како средство за комуникација меѓу луѓето (вербална и невербална комуникација). 11. Знак. Јазичен знак. 12. Функциите на јазикот. 13. Преглед на јазичните рамништа.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	4+0		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30	
	17.3.	Активност и учество	10	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да биде запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Основни поими на науката за јазикот (скрипта)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2006
		2.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		3.	Bugarski, Ranko	Uvod u opшту lingvistiku	Čigoja štampa, Beograd	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burton, Strang, Rose-Marie Déchaine, Eric Vati-kiotis-Bateson	Linguistics for Dummies	John Wiley & Sons	2012
		2.	Bauer, Laurie	Linguistics Student's Handbook	Oxford University Press	2007
		3.	Glovacki-Bernardi, , Zrinjka, August Kovačec, Ranko Matasović, Milan Mihaljević, Dieter W. Halwachs, Karl Sor-nig, Christine Pen-zinger, Richard Schrodt	Uvod u lingvistiku	Školska knjiga, Zagreb	2007

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЦЕЛИ. 1) Запознавање со стратегиите на словенечката книжевност од 19-21 век со стилските формации: просветителското, романтичарското, реалистичкото, модернистичкото, пост-модернистичкото писмо, и т.н. нов реализам од 21 век во словенечката книжевност; 2) Стекнување знаења за контекстот и фактите на просветителството, романтизмот, реализмот, модерната, пост-модерната и новиот реализам во словенечката книжевност; 3) Стекнување контекстуализирани знаења за словенечката книжевност и култура од 19 век до 21 век. КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи знаења за стратегиите на просветителското, романтичарското, реалистичкото, модернистичкото, пост-модернистичкото, како и т.н. нов реализам во словенечката книжевност од 19-21 век во книжевноста и културата. 2) Примена на стекнатите знаења во наставата по словенечка книжевност на сите нивоа од основно до високо образование. 3) Примена на стекнатите знаења во проучувањето на словенечките книжевни текстови и културолошките студии од 19 век до 21 век. 4) Женско словенечко писмо: Маја Новак, Габриела Бабник. 5) Словенечката култура во 20 и 21 век. Метелкова. Словенечки центри за култура.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Словенечката етнокултура. 2. Словенечката литература до просветителството (претестантизмот, Примож Трубар и неговиот круг). 3. Контекст и факти за словенечкото просветителство. 4. Валентин Водник 5. Антон Томаж Линхарт и анализа на драмата <i>Матичек се жени</i> (1790). 6. Франце Прешерн и збирката песни <i>Поезијата на д-р Франце Прешерн</i> , (1847) 7. Контекст и факти за словенечкиот реализам. 8. Фран Левстик и <i>Мартин Крпан</i> (1858). 9. Јосип Јурчич и романот <i>Десеттиот брат</i> (1866) 10. Контекст и факти за словенечката модерна, Драгогин Кете, Јосип Мурн, Иван Цанкар, Отон Жупанчик. Драмите <i>Кралот на Бетајнова</i> (1902) и <i>Убавата Вида</i> (1912), како и романот <i>Куката на Марија Помошничка</i> (1904). 11. Футуризам, дадаизам, надреализам, надреализам, социјалистички реализам, Сречко Косовел, Карел Десновник. 12. <i>Нео-реалистичка</i> проза од 21 век. 12/1. Женско писмо. 13. Словенечката култура.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа. консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно следење на наставата и активност				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Janko Kos	<i>Pregled slovenskega slovstva</i>	Državna založba Slovenije, Ljubljana	1998.
		2.	Cesar, Ivan; Pogačnik Jože	<i>Slovenska književnost</i>	Školska knjiga	1991.
		3.	Vidovič Muha, Ada	<i>Iz zgodovine slovenskega besedotvorja</i>	Univerza v Ljubljani, Oddelek za slovenistiko, Ljubljana	2019.
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска Јасна	<i>Антон Томаж Линхарт Веселиот ден или Матичек се жени (монографија)</i>	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2008.
		2.	Lah, Andrijan	Pregled književnosti: Slovenska književnost 20 stoletja. Volume 5	Rokus, Ljubljana	1996.
		3.	Mahnic, Katja, Pihleј, Ciglic-Barbara, ed.	O poslanstvu humanistike in družbenoslovja: ob obletnici Filozofske Fakultete v Ljubljani	O poslanstvu humanistike in družbenoslovja: ob obletnici Filozofske Fakultete v Ljubljani	2021

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕКСТУАЛНОСТ, СЕКСУАЛНОСТ, КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф д-р Маја Бојациевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	не			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги претстави моделите на разбирање на сексуалноста, да ги воведe студентите во процесот на анализа на впишувањето на сексуалноста во различните текстови на културата, од древните митови и космолошки описи, па сè до современата уметност и теориите на перформативноста кои темелно ја преиспитуваат идејата за половата дихотомија.				
11.	Содржина на предметната програма: Проблемите на полот, телото и човековата сексуалност како проблеми на културната конструкција на идентитетот. „Онтолошката“ енигма на половата дијада и скриениот копнеж по почетното единство. Сликите и фигурите на сексуалноста во старите текстови и нејзините различни формулации во некои религиски концепти. Сликите и фигурите на „проблематичната“ сексуалност во книжевноста и уметноста. Сексуалност и индивидуација. Сексуалноста и насилството. Сексуалноста и духовноста. Полот, телото и човековата сексуалност: динамиката на „вклучување“ и „исклучување“ во културата и политичката стабилност на (сексуалниот) идентитет.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		15 бодови	
	17.3.	Активност и учество		15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Компендиум стари текстови	<i>Извадоци од Енума Елиш, Теогонија, Библијата, Брихадарањака Упанишад</i>		
		2.	Маја Бојациевска (ур.)	<i>Антропологија на сексуалноста</i>	Сигмапрес	2011
	3.	Маја Бојациевска	<i>Пишувањето во среден род</i>	Сигмапрес	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mieke Bal	<i>Femmes imaginaires</i>	HES Publishers	1986
		2.	Joseph Bristow	<i>Sexuality</i>	Routledge	1997
3.	Michel Foucault	<i>Histoire de la sexualité (3) : Le Souci de soi</i>				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНА ФАНТАСТИКА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-7			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со основни знаења од областа на фантастиката и да можат истите да ги користат во анализата на книжевните феномени Литературно-теоретски компетенции Способност за анализа на релација текст/контекст Способност за истражувачка работа				
11.	Содржина на предметната програма: Поим и генеза на феноменот на книжевната фантастика. Теории за книжевната фантастика: од Кајоа до Лахман. Фантастиката и другите облици на имагинарното: од митот до негативната утопија. Функција на фантастичното во книжевно-уметничкото дело. Фигуративниот говор во фантастиката. Фантастиката и психоанализата. Придонесот на романтизмот за фантастиката како книжевна постапка. Класична – модерна фантастика. Фантастичниот роман и расказ во европски (и светски) контекст. Фантастиката во македонската книжевна традиција. Типологија на книжевната фантастика. Фантастични теми и фигури. Апликативни компаративни читања и интерпретација на парадигматични текстови. Значење на книжевната фантастика како култура на другоста.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Урошевиќ, Влада	Демони и галаксии	Скопје, Македонска книга	1998
		2.	Кајоа, Роже	Од бајките до научната фантастика, во: <i>Разгледи</i> , бр. 7, стр. 727-764	Скопје	1972
		3.	Капушевска-Дракулевска, Лидија	Во лавиринтите на фантастиката	Скопје, Магор	1998 (II изд.: 2004)
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Todorov, Svetan	Uvod u fantastičnu književnost	Beograd, Rad	1987
		2.	Проп, Владимир.	Морфологија на сказната	Скопје, Македонска реч	2009
	3.	Капушевска-Дракулевска, Лидија (прир.)	Тешка ноќ: антологија на соврмениот македонски фантастичен расказ	Скопје, Магор	2009	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЛОБАЛНИОТ СРЕДЕН ВЕК			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-8			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на курсот е да ги воведe студентите во светот на раните глобални книжевни интерконекции (од 500 г. н.е. до 1400 г. н. е.) и да им овозможи компаративно изучување на значајни средновековни текстови создадени во Европа, Азија, Средна Америка и Африка. Исто така, курсот ги преиспитува современите претстави за средновековниот период како статичен и монолитен, дискутирајќи ги и средновековните историско-книжевни феномени што се употребуваат при националистички мобилизации.				
11.	Содржина на предметната програма: Предизвици при изучувањето на средновековната книжевност. Средновековни жанрови. Од збор до писмо – специфики на средновековните усни творби и ракописи. Средновековниот „автор,, и концепциите за авторство. Патувачки средновековни мотиви и текстови. Анализа на избрани дела или фрагменти: <i>Книгата на Маргери Кемп</i> <i>Роман за розата</i> <i>Александрида</i> <i>Дигенис Акритас</i> <i>Патувањата на Џон Мандевил</i> <i>Попол Вух</i> <i>Вис и Рамин</i> <i>Кебра Нагаст</i>				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Richard Newhauser	The Early History of Greed: The Sin of Avarice in Early Medieval Thought and Literature	Cambridge University Press	2000
		2.	Suzanne M. Yeager	Jerusalem medieval narrative	Cambridge University Press	2008
	3.	Corinne Saunders	A Companion to Medieval Poetry (Blackwell Companions to Literature and Culture)	Wiley Blackwell	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Tim William Machan (ed.)	Medieval Literature. Texts and Interpretation	State University of New York at Binghamton	1991
		2.	Lisa Lampert-Weissig	Medieval Literature and Postcolonial Studies (Postcolonial Literary Studies)	Edinburgh University Press	2010
3.	D. H. Green	The Beginnings of Medieval Romance: Fact and Fiction, 1150-1220	Cambridge University Press	2002		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВЕШТИНИ НА ПИШУВАЊЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-10			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со основните вештини на пишување текстови од определени функционални стилови, на определена тема и за определена публика. Да се обучат студентите на академско рамниште правилно да ги употребуваат јазичните средства и соодветните конвенции за пишување определени типови текстови. 1.Способност за успешна писмена комуникација на академско рамниште. 2.Правилно користење на македонскиот јазик во писмената комуникација во различни сфери во животот. 3.Правилно пишување на куси текстови од различен тип, соодветни за намената и за целта.				
11.	Содржина на предметната програма: - Поим за комуникација. Функции на комуникацијата (конативна, денотативна, фатичка, емотивна, поетска, металингвистичка функција); - Стандардниот јазик и функционалните стилови. - Административен (деловен стил); Креирање пораки во деловниот стил; Разработка и анализа на податоци; Поделба на административниот стил; Видови документи во административниот стил; Специфични карактеристики на одделни документи; Кореспонденција (Пишување писма); Карактеристики на писмената административна комуникација; Видови писмена комуникација во административниот стил; Композиција на деловните писма; - Научен стил; Научна статија; Јазикот и стилот на пишување на научната статија; Основна структура на научниот труд; - Публицистички стил; Новинарски видови и облици (вест, известување, интервју, репортажа, приказ, осврт, белешка, рецензија, коментар, критика, статија); Структура на веста, репортажата, патописот, скицата, интервјето како текстови во публицистичко-новинарскиот стил; - Уметничколитературен стил; Потстилови: проза, поезија, драма; Можни грешки во уметничкиот стил; Видови стилски фигури (фигури на споредба, фигури на замена, синтаксички фигури, музички фигури, Структура на книжевно дело (мотив, тема, идеја, инвенција, диспозиција, композиција)				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор, Скопје	2000
		3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор, Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		2.	Пандев Д.	Основни поими во науката за јазикот	Филолошки факултет „Блаже Конески“ УКИМ_Скопје	2007
	3.	Пандев Д.	Говорење и пишување	Просветно дело, Скопје	2007	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	МИТОПОЕТИКА				
2.	Код	Флф-2023-л2-3-11				
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со основните одлики на митот и да ја увидат неговата неразделна врска со обредот (во склад со тезите на Мирча Елијаде). Исто така да ја увидат разликата помеѓу митот и приказната, и да ги запознаат основните категории митови кои ги познава светската митологија.					
11.	Содржина на предметната програма: Теории за примитивната култура – елементарни религиски облици: а) <i>магија и табу</i> (теоријата на Џ. Фрејзер во „Златна гранка“) б) <i>анимизам</i> (теоријата на Е. Тејлор во „Примитивна култура“) в) <i>тотемизам</i> (теоријата на К. Леви-Строс во: „Тотемизмот денес“ и „Дивата мисла“) г) <i>шаманизам</i> (теоријата на М. Елијаде во „Шаманизам и архаични техники на екстаза“) 2. Митот и обредот (теориите на ритуалистичката и митолошката школа). 3. Општи теории на митот: школи и правци во толкувањето на митотворечкото искуство (според трудот на Мелетински „Поетика на митот“) 4. Митски хронотоп (времето и просторот во митот, согледани од аспект на делата: М. Елијаде „Свето и профано“ и Е. Мелетински „Поетика на митот“) 5. Типологија на митови: а) <i>космогониски и есхатолошки митови</i> – митови за создавањето и за крајот на светот б) <i>теогониски и антропогониски митови</i> – митови за создавањето на боговите и на човекот в) <i>етиолошки митови</i> - митови за потеклото на предметите и појавите во светот (типологизацијата на Елијаде во „Аспекти на митот“). 5. Аспекти на култот на Големата Мајка (Magna Mater во светската митологија).					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				

	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Анастасова-Шкрињариќ, Нина:	<i>Митски координати,</i>	Скопје, <i>Македонска реч,</i>	2008
		2.	Мелетински, Елеазар:	<i>Поетика на митот</i>	Скопје, <i>Табернакул</i>	2002
	3.	Елијаде, Мирча:	<i>Аспекти на митот</i>	Скопје, <i>Култура</i>	1992	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елијаде, Мирча:	<i>Историја на верувањата и на религиските идеи</i>	Скопје, <i>Табернакул</i>	2005
		2.	Фрејзер, Џејмс:	<i>Златна грана</i>	Београд, БИГЗ	1992
3.	Мирча Елијаде:	<i>Митот за вечното враќање</i>	<i>Култура</i>	1992		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-12			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Стекнување на способност за читање на едноставни текстови со усвојување на правилен изговор; - Оспособеност за усно и писмено разбирање на основни содржини од секојдневниот живот; - Оспособеност за усно и писмено изразување во поедноставни ситуации.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: запознавање, поздравување, дом, семејство, денови на неделата, месеци и годишни времиња, делови од телото и сл. Граматицки содржини: акцент, лични заменки, глаголите <i>jam</i> и <i>kam</i> , некои прилози, именки, член, придавки, броеви, глаголи, индикатив. Усвојување на граматички структури во функција на усно и писмено разбирање/изразување.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A1 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Illar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A1 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА ТУРСКАТА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-13			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност - културолошка			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Турција			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходните знаења вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, концептуални, компаративни и критички перспективи по научното поле според соодвениот предмет и дисциплина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на изворите и проучување на историјата и на историскиот развој на турската култура и цивилизација од предисламскиот период. Турски и странски извори (сумерски, кинески, византиски и др.) за историскиот развој на турската култура и цивилизација. Прататковина на турците. Миграции на турските племиња. Општествениот живот во средна Азија. Хуните и нивната култура. Бумин Каган и основањето на Ѓоктурк царството. Билге Каган, Кул Тигин и Јоллук Тигин во Орхонските натписи. Ујгурското писмо и делата на ујгурски јазик. Преселбата на турските племиња на север и за запад.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски – Турски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Prof. Dr. Bahaeddin Ögel	İslamiyetten Önce Türk Kültür Tarihi	Türk Tarih Kurumu Basım Evi, Ankara	1991
		2.	Laslo Rasony	Tarihte Türklük	Akçağ Y. Ankara	1977
	3.	Ziya Gökalp	Türk Medeniyeti Tarihi	Ziya Gökalp Y. İstanbul	1976	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Carter Vaughn Findley	The Turks In World History	Oxford Univ. Press, New York	2001
		2.	Atilla Bulut	Türklerin Etnik Kökenleri	Kalipso Y. İstanbul	2003
3.	Emel Esin	Türk Kozmolojisine Giriş	Kabalıcı Y. İstanbul	2001		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-14			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: поздравување и претставување, семејство и пријатели, опис на домот, секојдневни активности и навики, раскажување настани, изразување желби, пишување пораки. Грамматика: сегашно и минато време, номинатив и акузатив, лични заменки, определен и неопределен член, модални глаголи, временски предлози, негација, збороред, исказни и прашални реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
17.3.	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Evans, S. / Pude, A. / Specht, F.	Menschen A1.1	Hueber Verlag	2012
		2.	Scheffler, B.	Menschen A1, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2016
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-15			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати;				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-фонетски курс (согласки, самогласки, акцент); Разговорно-граматички курс (именки, глаголи, деклинации, коњугации); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови); морфологија, лексика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и украински			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько 1»	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-16			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на правилата за читање и пишување. Усвојување на основна лексика и составување едноставни текстови на секојдневни теми. Стекнување способност за составување различни видови кратки пораки и пополнување формулар со внесување на лични податоци... Оспособување за усно и писмено разбирање на кратки содржини како и усно и писмено изразување на теми поврзани со секојдневниот живот.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: запознавање, поздравување, слободни активности, дом, семејство, спорт, храна... Граматички: лични замени, член, именка, придавка, глагол (сегашно, идно време, заповеден начин...), броеви, прашални и одречни реченици... Работа врз основните граматички структури во функција на писменото изразување преку куси текстови и диктати. Во функција на писменото и усното разбирање/изразување се користат материјали од различни извори. Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/ проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Abi Mansour, D., Anthony, S., Fenoglio, P., Papin K., Soucé A., Vergues M.	Odyssée A1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
			Bredelet A., Bufferne M., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		2.	Lété A., Miquel C.	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1999
		3.	Grégoire M.	Grammaire progressive du français débutant	CLE International	2013
		Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач		
	1.	Boulares M., Grand- Clement O.	Conjugaison progressive du français avec 400 exercices	CLE International	2000	
	2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/a1 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrançaispourtous.com/ https://leflpourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/a1-debutant https://leconjugueur.lefigaro.fr/			
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-17			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти (апсолутни почетници или со минимални предзнаења) кои сакаат да започнат со изучување на современиот шпански јазик и преку едноставни, интерактивни одржини од доменот на секојдневното живеење да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да воочат сличности и разлики помеѓу шпанскиот и македонскиот јазик, да се оспособат за практична и динамична примена на основните граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, да се запознаат со шпанската, а во помала мера и со испанската култура и постојните културни сличности и разлики и да го достигнат А1(1) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како почетна основа за прогресивно изучување на посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: Грамматички содржини: азбука и правила на читање, акцент, лични заменки, <i>ser/estar</i> , прашална и извична форма, негација, род и број на именките, описни, присвојни и показни придавки, определен и неопределен член, слевање на членот, дефектен глагол <i>gustar</i> , сегашно време на индикативот, глаголи со двоглас (дифтонг) и вокална замена, повратни глаголи, модални глаголи. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Лексички содржини: националности, професии, адреса на живеење, прости броеви, семејни релации, карактерни особини и физички опис, прехранбени производи и типични јадења; ▪ Социокултурни содржини: две презимиња, шпанското кралско семејство, формални и неформални поздрави, стратегии за учтивост, <i>tú</i> и <i>usted</i>, култура на тапас и употреба на деминутиви, познати музеи во Мадрид, органиграм на претпријатие, медитерански начин на исхрана, типични јадења; ▪ Елементи од испанскиот свет: шпанскиот јазик во светот, познати луѓе од испанскиот свет, важноста на семејството, граѓански и религиозни празници, испанска гастрономија, производи со ознака за контролирано потекло (DOC); ▪ Пополнување формулари со лични податоци (на пример, барање за виза, пријавување во хотел), пишување честитка (новогодишна, поздрав од годишен одмор) и преведување (во двете насоки) на куси и едноставни текстови. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 поени	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			0 поени	
	17.3.	Активност и учество			20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Шпански и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oscar Cerrolaza Gili, Matilde Cerrolaza Aragón, Vegoña Llovet Barquero	Pasaporte 1 (A1), libro del alumno (+ cuaderno de ejercicios), módulos 1-3	Edelsa	2007
		2.	Jaime Corpas, Eva García, Augustín Germendia	Aula Internacional 1 (nueva edición), manual compacto, unidades 1-6	Difusión	2013
	3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	AA.VV.	Nuevo Sueña 1, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 1-2	Anaya	2015
		2.	AA.VV.	Nuevo Prisma A1 (edición ampliada), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), Unidades 1-6	Edinumen	2014
3.	László Sándor	Conversar es fácil	Edelsa	2011		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 1				
2.	Код	Флф-2023-л2-3-18				
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Катедра за романски јазици и книжевности				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Странски лектор				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на вештини за усно и писмено разбирање и изразување на основни идеи во рамки на секојдневни ситуации					
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: запознавање, исхрана, ориентирање, секојдневие, планови и намери за блиска иднина Грамматички: заменки, член, именки и придавки- род и број, глагол – сегашно, сегашно трајно и блиско идно време, прилози и прилошки определби за време, предлози и предлошки фрази, броеви, исказни, прашални и одречни реченици					
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/		
		16.2.	Самостојни задачи	10		
		16.3.	Домашно учење – задачи	50		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и португалски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	A. Tavares	Português XXI, 1 (учебник и вежбања)	Lidel	2003	
		2.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 1	Lidel	2000	
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999	
		2.					
		3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-20			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации (умеење да ги користи формите за обраќање, поздрав, запознавање) и др				
11.	Содржина на предметната програма: запознавање, руска азбука – нејзини карактеристики, дијалози. Акцент, тврди и меки согласки/звучни и беззвучни, изговор на самогласките и асимилација по збучност/бевучност. Дијалози, текстови и вежби (секојдневни зборови и изрази). Глагол-сегашно време, дијалози – Средба и Семејство. Именки – општи карактеристики, род, број и падеж. Текст: Сакана работа – тоа е среќа, вежби и задачи. Текст – Поетот и неговата Муза.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 1 / Полски говор, израз, култура 1 (ПГИК1)			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-21			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 1. Ниво-основно-А0. Умешност: Студентот се снаоѓа во многу едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе многу едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази наједноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На наједноставен начин умее да каже за себе. Би умеел да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со основни информации за современа Полска.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни информации за полскиот јазик, полските гласови, полските букви, двознаци и трознаци. Изговор, правопис, акцент, интонација. Формирање на знаења и употреба на: основните фрази и зборови потребни во секојдневната конверзација; изговор на полските гласови; разбирање и одговор на основни комуникациски ситуации; едноставен пишан и говорен текст. Комуникациски ситуации: запознавање, претставување, именување на места, држави, луѓе, животни, професии и сл. Јазични игри за подобрување на изговорот и пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Фонологија наспроти фонетика; градба на нашиот артикулационен канал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови вкупно			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	

18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица	Глас – буква – дијалог (основи на фонетиката/фонологијата и на морфологијата на современиот полски јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		
		3.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH „LINGUA E MUNDI”	2017
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/article/the-polish-language-a-cheatsheet-for-beginners	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Małolepsza, M.; Szymkiewicz, Aneta	Hurra! Po Polsku 1 (A1)	Kraków : Prolog	2010

		3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
--	--	----	-----------------------	--------------------------	---------------	------

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-п2-3-22			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): знаење од областа на изговорот на чешките вокали и консонанти, нивната должина, мекост и тврдост, кои пак понатаму имаат голема улога во правописот, односно во правилното пишување на истите самогласки и согласки.				
11.	Содржина на предметната програма: Совладување на изговорот на чешките гласови, должина и акцент. Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Претставување; поздрав и ословување; народности; секојдневни навики; денови во неделата; стан и мебел; запознавање. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (оесум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски и чешки		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-23			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со историјата на словенечкиот писмен јазик; запознавање со основите на словенечкиот стандарден јазик, неговата фонетика, фонологија, правопис и правоговор.				
-	Содржина на предметната програма: Од историјата на словенечкиот писмен јазик. Фонетика и фонологија. Гласовниот и фонемскиот систем на словенечкиот јазик, гласовни закони и промени. Акцент. Правопис и правоговор.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
		2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
	3.	Markovič, A. In dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Toporišič, J. (red.)	Slovenski pravopis	Ljubljana: ZRC SAZU	2001
3.	Аризанковска, Лидија	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“, 181-198	2009		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-24			
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е задолжителен. Студентите треба да се стекнат со средно ниво на познавање на хрватскиот јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на сите јазични рамништа. 2. Познавање на историјата на хрватскиот јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на историјата на хрватскиот книжевен/писмен јазик. Фонолошки, морфолошки и синтаксички систем на современиот хрватски стандарден јазик. Основни карактеристики на текстот на хрватскиот јазик. Хрватска лексикологија и лексикографија				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Gramatika hrvatskoga književnog jezika: Zagreb	.. HAZU i Globus	1991-1998
	2.	M. Moguš.	Povijest hrvatskoga književnoga jezika	Nakladni zavod Globus: Zagreb	1995.
	3.		Pravopis hrvatskoga jezikaŠkolska knjiga i	Novi Liber: Zagreb..	2001
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-25			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од историјата на српскиот литературен јазик, како и од фонолошкиот и морфонолошкиот систем.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед: историја на книжевниот српски јазик; правописна и јазична реформа на Вук Караџиќ. Правопис: основните одлики на правописот. Фонетика и фонологија: фонетика и фонологија како науки, гласови, образување, слог и граница на слогот, морфонологија, прозологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски/српски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ. Поповић,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик I, Увод, Фонетика, Морфологија,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.	Р. Симић и др.	Правопис српскога језика са речником,	Унирекс - Никшић, Штампа - Београд,	1993 г.
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	М. Пешикан и др.	Правопис српскога језика,	Матица српска, Нови Сад,	1994 г.
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-26			
3.	Студиска програма	Италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески“ – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	виш лектор м-р Валентина Милошевиќ-Симоновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да разбере и да користи познати секојдневни изрази и најосновни фрази во врска со задоволување на потреби од конкретен тип. Може да се претстави себеси и другите и може да поставува и да одговара на прашања околу лични детали од типот каде живее, кои луѓе ги познава и нештата што ги има. Може да води едноставен разговор под услов соговорникот да зборува бавно и јасно и да е подготвен да помогне. Компетенциите соодветствуваат на ниво А1 од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникативна содржина (функции): поздравување, претставување, збогување, барање и давање лични и други информации. Изразување (не)задоволство, благодарност, (не)согласување. Зборување за слободното време, за храната, за личните вкусови. Зборување за настани. Опишување места, личности, фотографии. Граматичка и лексичка содржина: лични заменки, сегашно време од глаголите од трите конјугации и од основните неправилни глаголи, определен и неопределен член, негација, предлози „a“, „in“, „di“ членувани предлози, основни и редни броеви, именки (машки и женски род, множина), заменки за индиректен предмет, прашални заменки, придавки за националност (во еднина), денови во неделата, месеци, датуми, итн. Елементи на цивилизација/култура: италијанските региони и градови, работно време на пошти, музеи, банки.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0		
	17.3.	Активност и учество	20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување настава и исполнети обврски.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	италијански и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Luciana Ziglio; Giovanna Rizzo	Nuovo Espresso 1 (A1)	Alma Edizioni	2001
		2.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri A1	Loesher Editore	2019
	3.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto A1. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-27			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хоџин			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење;</p> <p>ВЕШТИНИ Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Способност да прибира, анализира, оценливо и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение;</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик;</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Се поставуваат основите на говорниот чин низ одредени животни ситуации (упатства, барање информации, давање предлози, прифаќање, итн.) со замислени ситуации како и писмено унежбување (обраќање, писма итн.): изговор и пишување: секојдневни контакти (поздрави, сочувства, приватна кореспонденција итн); патувања, превозни средства; мода; продавници; правилно употреба на редните броеви, деновите, неделите, месеците. Корелација помеѓу турската и македонската азбука. Акцентот и падежниот систем кај именките, придавки, броеви, заменки, предлози, сврзници, глаголи, времиња и др.</p> <p>Запознавање со турскиот јазик, (писменото и неговата документација; усно и писмено унежбување по современиот турски јазик; преставување на специфичните на турскиот јазик во однос на македонскиот јазик. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски), неопходни за усната и писмената практика на Современиот турски јазик.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Турски/Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç,	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
	2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar İçin Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
	3.	İbrahim Gültekin – Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-28			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Пишување: до крајот на овој семестар студентите треба да бидат способни да запишуваат зборови и едноставни реченици откако ќе ги слушнат. Разбирање/слушање: учениците треба да бидат способни да разберат краток и бавен говор за познати теми. Изговор: треба да бидат способни да ги препознаваат и изговараат буквите од унгарската азбука.				
11.	Содржина на предметната програма: Во овие предавања имаме за цел да ги разбереме основите на унгарскиот јазик. Запознавање со азбуката. Основи на пишување и изговор на звуци. Вовед во граматички и граматички правила како хармонија на самогласки, падежи, конјугација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 munkafüzet	University of Pécs	2013
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gyöngyösi Livia	Jó reggelt!	ККМ	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДЕЛОВНА АНГЛИСКА КОМУНИКАЦИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-29			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе стекнат знаења од сферата на деловната англиска комуникација, кои ќе им служат и понатаму во животот, без оглед на нивната понатамошна професионална определба. Предметот им нуди на студентите можност да стекнат знаење и разбирање за техниките и стратегиите кои овозможуваат успешна комуникација во деловен контекст, за техниките и стратегиите за успешно преговарање, како и различните видови на деловна кореспонденција и правилата кои постојат и треба да се почитуваат во таа сфера на деловното работење. На тој начин тие ќе се остречат да општат и расправаат за информации, идеи, проблеми и решенија.				
11.	Содржина на предметната програма: За време на часовите се покриваат теми поврзани со комуникација и комуникативниот процес; комуникативни вештини; невербална комуникација; фактори кои го отежнуваат комуникативниот процес; деловен бонтон; техники и стратегии за успешни деловни презентации; преговарање – вештини, техники, стратегии, итн. Во текот на семестарот, покрај редовните задачи и дискусиите што ќе се составен дел од часовите, студентите ќе подготват и презентираат РРТ презентации од деловната сфера, ќе прават и симулации на преговарање во деловен контекст, а ќе имаат и разновидни други вежби и активности поврзани со темите што се обработуваат.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	90	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	McLean, S.	Business Communication for Success	Flat World Knowledge	2010
		2.	Lannon, M., Tullis, G., Trappe, T.	Insights Into Business	Longman	1999
	3.	Ashley, A.	A Handbook of Commercial Correspondence	Oxford University Press	1992	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Naumoska-Sarakinska, B.	Business English Communication and Correspondence		2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УТОПИИ И ДИСТОПИИ			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-30			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Калина Малеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите ќе покажат знаење и разбирање на литературата што се занимава со утописки и дистописки визии. - Студентите ќе се стекнат со способност да прибираат, анализираат, оценуваат и презентираат информации, идеи и концепти за утопиите. - Студентите ќе се стекнат со способност за независно учество во интердисциплинарни дискусии во врска со улогата на литературата во културата и развојот на човештвото.				
11.	Содржина на предметната програма: Предметот се фокусира на потеклото и значењето на зборот утопија во контекст на литературата и на тоа како утопијата во текот на вековите прераснува во начин на размислување за можната идеална уреденост на светот. Особен фокус се посветува на дистопиите, како израз на страв од негативните последици на тие навидум идеални општества. Се дава општ преглед и карактеристики на идеалните општества создадени во книжевноста и филозофијата; детално се анализираат извадоци од <i>Утопија</i> на Мор; се дава краток преглед на утопистичките дела создадени по <i>Утопија</i> па сè до дваесеттиот век. Фокусот на предметот е на дистопиите на дваесеттиот век, при што детално се анализираат дела на Џ. Орвел, О. Хаксли, М. Атвуд, У. Ле Гвин. Дискусии за дистописки филмови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата					
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	John Carey	Faber Book of Utopias	Faber and Faber	2000
		2.	George Orwell	Nineteen Eighty-Four	Penguin	1998
		3.	Margaret Atwood	The Handmaid's Tale	Emblem	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gregory Claeys	The Cambridge Companion to Utopian Literature	Cambridge University Press	2010
		2.	Fredric Jameson	Archeologies of the Future	Verso	2005
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-31			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски,			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	<p>Содржина: Запознавање со полската историја и култура (во Полска и во емиграција), запознавање со современите состојби и трендови во полското општество, стопанство, култура, наука, функционирање на образовните и научните институции.</p> <p>Основни информации за Полска, полската историја и култура. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелно со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
Литература					
22.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година	
	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	2.		https://culture.pl/en		
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html		
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година	
1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html			
2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM			
3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УСНОКНИЖЕВНИ ТРАСПОЗИЦИИ ВО МАКЕДОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-32			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за различните видови на поврзаност, комуникација и дијалогичност меѓу уснокнижевните жанрови и делата од современата македонска книжевност. Запознавање со современите поетски и наративни техники и концепти (интертекстуалност, цитат, транспозиција, ресемантизација, травестија и др.) според кои уснокнижевните модели се транспонираат во уметничките текстови, степенот на креативна видоизменетост (деформација) што настанува при таквиот процес на наративна трансмисија, како и функционалноста на уснокнижевните модели во македонските модернистички и постмодернистички текстови.</p> <p>Со усвојувањето на сознанијата на оваа предметна програма, студентите ќе можат да го разберат значењето на македонското уснокнижевно творештво (поетско и прозно) за генезата, континуитетот и конституирањето на современата македонска книжевна продукција.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Вовед во предметот. Поимите: интертекст, цитат и македонската битова драма. Интертекстуалност, транспозиција, ресемантизација во македонските модернистички текстови (поетски, прозни и драмски). Поимите травестија и симулација во македонскиот постмодернизам.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/ самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Венко Андоновски	<i>Абдукција на теоријата, Том 1: Жива семиотика</i>	Галикум, Скопје	2011
		2.	Зборник	<i>Фолклорните импулси во македонската литература и уметност на 20. век</i>	МАНУ, Скопје	1999
	3.	Јелена Лузина	<i>Теорија на драмата и театарот</i>	Детска радост, Скопје	1998	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Zdeslav Dukat	<i>Sofoklo: ogledi o grckoj tragediji</i>	Rijeka	1981
		2.	Катица Ќулавкова	<i>Поимник на книжевната теорија</i>	МАНУ, Скопје	2007
3.	Vladimir Biti	<i>Pojmovnik suvremene knjizevne teorije</i>	Matica hrvatska, Zagreb	1997		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-3-34			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 3. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Воведување во теоријата на зборообразувањето како посебна научна дисциплина, преглед на основните зборообразувачки модели во македонскиот јазик. Преглед на зборообразувачките типови и воведување во ономазиолошко-синтаксичката структура на изведенките. 1. Познавање и разбирање на основните теоретски поими од областа на зборообразувањето. 2. Идентификација и анализа на изведените зборови од структурен и од семантички аспект. 3. Познавање на зборообразувачкиот систем на македонскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Основни поими во зборообразувањето. Начини на збогатување на речничкиот состав во македонскиот јазик. Основни начини на зборообразување (семантичко зборообразување, срастување, синтаксичка конверзија, афиксен начин на зборообразување). Развој на зборообразувањето во словенските јазици. Морфема и видови морфеми. Поимот мотивиран (изведен) збор (изведенка, дериват). Видови зборообразувачка мотивација. Зборообразувачки единици. Класификација на изведенките (мутациски, транспозициски, модификациски). Образување на именките. Именки добиени преку суфиксација (називи на дејства, називи на апстрактни особини, називи на вршители на дејства, називи на орудија (средства) за вршење дејства, називи на објекти на дејство и резултати на дејство, називи на носители на особини, називи на места, називи на множества, називи на женски суштества, деминутивно-хипокористични називи, аугментативно-пејоративни називи). Именки образувани со префиксација, префиксно-суфиксни образувања, именки добиени со композиција (сложување на две основи). Образување на придавките. Придавки добиени со суфиксација, со префиксација, придавки образувани со префиксација и суфиксација, придавки образувани со сложување. Образување на глаголите. Глаголи образувани со суфиксација, со префиксација. Глаголи образувани со префиксација и суфиксација. Глаголи образување со сложување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Велева, С.	<i>Тенденци во зборообразувањето во македонскиот јазик</i>	Скопје	2006
		2.	Конески, К.	<i>Зборообразувањето во современиот македонски јазик</i>	Скопје	2003
		3.	Велева, С.	<i>Зборообразувањето во поезијата на Гане Тодоровски</i>	Скопје	2000
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	ГраMATика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
3.						

IV СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика: Основи на фонетската теорија и практика: испуштање на согласките кои се артикулираат на едно и повеќе места на различни начини; испуштање на самогласките кои се артикулираат на едно и повеќе места по лабијалност. Најчестите групи на неправилни глаголи (liul, riur, tikut). Функционални честички и глаголски суфикси. Основите на хонорифичниот систем. Познавање на основните граматички конструкции. Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1400-1500 лексички единици. Слушање: На крајот на вториот семестар, студентите ќе може да разбираат и употребуваат широк круг на секојдневни изрази, како и едноставни дијалози при одговарање на конкретни потреби. Читање: Студентите ќе може да читаат едноставни текстови, базирани на разговорниот јазик. Зборување: Ќе може да прашаат и одговорот на прашања за лични работи, како место на живеење, луѓето кои ги познаваат, Пишување: Ќе може да пишуваат на корејски попусти текстови				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	корејски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Beginning Level 2: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2000
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Beginning Level 2: Workbook.	University of Hawaii Press.	2000
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика. Почетните и простите завршни гласови во современиот кинески јазик, сложените завршни гласови и завршни гласови со назални завршетоци и правила за изговор. Тонове, аспирирани и неаспирирани почетни гласови, третиот тон како надолно-нагорен тон, неутралниот тон и тонот санди, почетните гласови j, q, x, z, c, s и завршните гласови -i, zh, ch, sh i -i, ретрофлексното завршно er, слогови со ретрофлексен крај и разликувачки признак. Форма и структура на кинеските знаци како пиктографи итн. Зборови: именки, глаголи, оптативни (желбени) глаголи, придавки, мерни единици, заменки, прилози, предлози, сврзници, честички, извици, ономотопеи. Се учи зборувањето. Секојдневна конверзација. Формата и структурата на кинеските знаци како пиктографски, итн. Се учи пишувањето на кинеските знаци, најмалку 1033 нови зборови кои припаѓаат на нивото А и 800 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	кинески јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика: Основи на фонетската теорија и практика: Морфонологија на глаголските форми. Функционални честички и глаголски суфикси. Основите на хонорифичниот систем. Познавање на основните граматички конструкции. Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 800 лексички единици. Околу 100 канци. Слушање: На крајот на вториот семестар, студентите ќе може да разбираат и употребуваат широк круг на секојдневни изрази, како и едноставни дијалози при одговарање на конкретни потреби. Читање: Студентите ќе може да читаат едноставни текстови, базирани на разговорниот јазик. Зборување: Ќе може да прашаат и одговорот на прашања за лични работи, како место на живеење, луѓето кои ги познаваат, Пишување: Ќе може да пишуваат на јапонски попусти текстови				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	3A	2008
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
	3.	Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ОПШТАТА ЛИНГВИСТИКА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-4			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев проф. д-р Анета Дучевска доц. д-р Бобан Карапејовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се усвојат историските основи на развојот на науката за јазикот. Да се добијат знаења од областа на развојот на лингвистиката – школи, правци и теории (од антиката до современите лингвистички пристапи и теории). Да се запознаат со историјата на лингвистичките проучувања и знаења. Да се оспособат да можат да ги користат лингвистичките учења, од теориски аспект (на историски и на современ план), во усвојувањето, анализата и споредувањето на јазиците во светот. Да ги совладаат базичните вештини во подготовката за теориски пристап кон јазичната проблематика.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Историски основи на лингвистиката. Историски преглед на идеите за јазикот. Тривиум: логика – граматика – реторика. 2. Филологија. Историска лингвистика (појава, предмет, цели и задачи). Методологија: споредбеноисториски проучувања на јазиците во светот. 4. Правци: психологизмот и позитивизмот во лингвистиката. Историската лингвистика и другите науки. 5. Премин од историска во општа лингвистика: естетска лингвистика (лингвистиката и естетиката; школа на зборови и предмети, германска естетска лингвистика, италијанска неолингвистика). 6. Психосоциолошки и географски проучувања на јазикот (Казањската и други славистички школи, лингвистичка географија, француска социолошка школа). 7. Општа и современа лингвистика. Општа лингвистика (предмет, цели и задачи, проблеми и погледи, теории и методологии, системноструктурни и функционални правци и школи во европската и во американската лингвистика). 8. Женевска школа. 9. Прашка школа. 10. Копенхагенска школа. 11. Дистрибуционалистичка школа. 12. Антрополошка лингвистика. 13. Трансформативно-генеративна граматика. 14. Современа лингвистика: интердисциплинарни и обединувачки проучувања на јазикот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	4+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	60	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да биде запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пандев, Димитар	Општа реторика	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2013
		2.	Пандев, Димитар	Пристап во македонската лингвокултурологија	Штрк	2007
		3.	Ivić, Milka	Pravci u lingvistici 1, 2	Biblioteka XX vek, Čigoja štampa	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Алпатов, Владимир Михайлович	История лингвистических учений	ЮРАЙТ	2022
		2.	Crystal, David	The Cambridge Encyclopedia of Language	Cambridge University Press	1997
3.	Robins, Robert Henry	A Short History of Linguistics	Longman	1997		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-5			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“-Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Венко Андоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Студентите да се запознаат со особеностите на хрватскиот книжевен романтизам, реализам, модерна, постмодерната и најновите нео-реалистички тенденции и со нивните каталози на стилски својства по однос на европскиот реализам/модернизам, преку конкретни дела на еден до два претставника од секоја стилска формација; 2. Студентите да стекнат општа претстава за тековите и културолошките вредности на хрватската култура, со акцент на деветнаесеттиот, дваесеттиот и дваесет и првиот век, и со панорамски приказ на останатите најмаркантни уметности: театар, филм, музика, сликарство				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Периодизација на хрватската книжевност од почетоците до денес. 2. Илиризам и романтизам. Иван Мажураниќ: <i>Смртта на Смаил-ага Ченгиќ</i> . Димитрија Деметар: <i>Теута</i> . 3. Протореализам. Аугуст Шеноа: <i>Златото на златарот</i> . 4. Реализам. Анте Ковачиќ: <i>Во регистратурата</i> . Јосип Козарац: расказите „Тена“ и „Бисер Ката“. 5. Натурализам. Еуген Кумичиќ: <i>Госпоѓа Сабина</i> . 6. Протомодернизам. Јанко Лесковар: расказите <i>По несреќата</i> и <i>Помисла на вечност</i> . 7. Симболизам: Антун Густав Матош. Симболизам. Поезија (пет песни), расказот „Глушец“. 8. Експресионизам и авангарда. Поезија: Антун Бранко Шимиќ. Тин Ујевиќ. 9. Феноменот Крлежа: <i>Господа Глембаеви, Враќањето на Филип Латиновиќ</i> . 10. Книжевноста од 1952 до денес: Ранко Маринковиќ: <i>Раце</i> . Владан Десница. Иван Аралица. Звонимир Мајдак, Павао Павличиќ. Горан Трибусон. Дубравка Угрешиќ, Слободан Шнајдер. (три дела од сите овие автори, во договор со студентите, по афинитет) 11. Најнови тенденции: Марко Погачар (поезија), Миљенко Јерговиќ (проза) и Миро Гавран (драма): едно дело, во договор со студентите, според афинитетите. 12. Панорамска историја на хрватскиот филм. Еден хрватски филм во договор со студентите. 13. Панорамска историја на хрватското сликарство и музика. 14. Културолошка коди: хрватската книжевност и култура како палимпсест на словенските и европските култури (германската, унгарската, француската, англисаксонската).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			МАКЕДОНСКИ		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Šicel, Miroslav	<i>Hrvatska književnost 19. i 20. stoljeća</i>	Zagreb	1997
		2.	Nemec, Krešimir	<i>Povijest hrvatskog romana (od početaka do kraja XIX stoljeća)</i>	Znanje, Zagreb	1994
	3.	Milanja, Cvjetko	<i>Hrvatski roman 1945-1990</i>	Zagreb	1996	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Batušić, Nikola	<i>Povijest hrvatskog kazališta</i>	Zagreb	1978
		2.	Karaman, Igor (ur).	<i>Enciklopedija hrvatske povijesti i kulture</i>	Školska knjiga, Zagreb	1980
3.		<i>Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Одредница: ФИЛМ</i>	Leksikografski zavod Miroslav Krleža	2021		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КРЕАТИВНО ПИШУВАЊЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да се оспособат студентите за самостојно конципирање и креативно пишување книжевно-научни и книжевно- уметнички. текстови. Способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметот; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; поттикнување креативност и критичност кај студентите.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од теоријата на креативното пишување. Вовед во креативното пишување. Дистинкцијата академско-креативно пишување. Практични вежби за стимулација на креативноста и имагинацијата и за фокусирано читање. Практични вежби за усвојување техники за пишување по мотивација/инспирација, на зададена тема и на зададен текст/предлошка. Истражувањето како облик на инспирација. Техники на слободно пишување и групирање (freewriting, clustering, cutting up). Работилници за усвојување на техники за критичко читање, за толкување и за креативно пишување нефикционални, книжевно-научни и книжевни видови текст; copywriting. Јазични вежби. Социјализација и презентација на напишаниот текст, вербална артикулација на коментар, техники на водење дијалог, модерирање на работилници за креативно пишување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	25		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Linda Anderson (ed.)	<i>Creative Reading: a Workbook with Readings</i>	London/New York: Routledge	2006
		2.	Paul Mills	<i>The Routledge Creative Writing Coursebok</i>	London/New York: Routledge	2006
	3.	Маргот Нортхеј, Цуди Џевински	<i>Пишување со смисла</i>	Тетово: Ardäria design	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Darko Tadić	<i>Osnove kreativnog pisanja</i>	Beograd:Cekoms	2015
		2.	Josip Novaković	<i>Radionica pisanja fikcije</i>	Zagreb:Algoritam	2009
3.	Steven Earnshaw (ed.)	<i>The Handbook of Creative Writing</i>	Edinburgh University Press	2007		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЕТИКА НА ОРИЕНТАЛНИТЕ КНИЖЕВНОСТИ			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-7			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф д-р Маја Бојаџиевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	не			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведо студентите во системите на старите книжевности на далечниот исток. Во компаративна перспектива, курсот ги објаснува врските помеѓу традиционалните системи на мислење во Кина и Јапонија и книжевните облици кои тие ги обусловуваат.				
11.	Содржина на предметната програма: Почетоците на кинеската мисла: И Чинг (книга на промените). Распаѓањето на митската сликовност и првите филозофски и религиски концепти. Канонските тактови, Конфучијанството и Таоизмот. Развојот на кинеската книжевност помеѓу Конфучијанството и Таоизмот. Таоизмот и неговите рефлексии во кинеските прозни форми. Развој на романот преку историските хроники. Кинеска лирика (“ши”). Потекло и настанок на Зен будизмот. Шинтоизам и фундаменталните текстови. Којики и Нихонги – првите зборници и хроники во јапонската книжевност. Мит, историја и книжевност. Настанок и основни естетички премиси на јапонската хаику поезија. Поетика на јапонската драма (Кагура, Но, Кабуки). Почетоци на Јапонската проза: развој, видови и поетики.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		И Чинг и Тао те Кинг	Магор	2014
		2.		Поезијата на стара Јапонија	Магор	2014
		3.		Јапонски Но драми	Магор	2014
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	И. Лисевич	Почетоците на кинеската мисла	Здружени издавачи	1983
		2.	Т. Kulenović	Pozorište Azije	Zagreb, Prolog	1983
	3.		The Kojiki	Tuttle Publishing	2005	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ И КРИТИЧКО ЧИТАЊЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-8			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ја истражува комплексната улога на традиционалните медиуми во културата и има за цел да им овозможи на студентите да стекнат вештини за критичко анализирање на наративите конструирани и дистрибуирани од медиумите. Деконструирањето на медиумски содржини – фотографии, печатени статии, телевизиски и радио прилози, веб страници и др., - ќе им помогне на студентите да ја разберат конструираноста на медиумските пораки за полесно да се справат со ширењето дезинформации, пропаганда, говор на омраза и слично.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед - развојот на медиумите. Политичка пропаганда пред појавата на масовните медиуми. Конструирање на значењето: структура на медиумските пораки. Елементи на критичка евалуација на медиумската порака. Визуелна писменост: фотографииите и вистината. Медиумската сопственост и објективноста. Вести наспрема спонзорирани текстови. Медиумски конструирани дискурси и идеологија.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	O'Shaughnessy, Michael and Stadler, Jane	Media & Society, 6e.	London. Oxford Press.	2016
		2.	Hobbs, Renee	Media Literacy in Action: Questioning the Media	Rowman & Littlefield	2011
		3.	Potter, W. James	Media literacy	Sage publications	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hall, Stuart (ed. Brunson, Ch.)	Writings on Media: History of the present	Duke University Press	2021
		2.	Лахтов, М. и Трајкоска, Ж. (Ур.)	Прирачник за медиумска писменост за млади, за медиуми и за граѓански организации	Скопје: Институт за комуникациски студии.	2018
	3.	Hobbs, Renee.	Mind Over Media: Propaganda Education for a Digital Age	New York: W.W. Norton.	2020	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ, ФИЛМ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-9			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4 кредити
8.	Наставник	проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): компаративна анализа на визуелните аспекти на книжевноста и книжевните аспекти на филмската адаптација. Интерпретацијата на културните артефакти се изведува во зависност од материјалноста на различниот медиумот. Студентите развиваат компетенции за интерпретација на нарацијата како конститутивно начело и критериум за компарација на книжевноста и филмот како текстуални форми во културата. Истражувањето ги опфаќа почетоците на фотографијата, потоа историјата на развојот на филмската уметност и промените кои се востановуваат кога се говори за епохата на дваесеттиот век настанати под влијание на техничките откритија, толкување на современи визуелни културни производи од епохата на 21 век и нивна компарација со други културни феномени од историјата на филмот, фотографијата, музиката, литературата, сликарството, театарот.				
11.	Содржина на предметната програма: нарацијата како конститутивно начело и критериум за компарација на книжевноста филмот согледани како два вида текстови на културата што упатува на литературните слики, на визуелното читање на книжевноста, но и на книжевното читање на филмот. Наставата обезбедува вовед во основните аспекти на филмската уметност во корелација со книжевноста: дискурс, приказна, нарација / монтажа; простор, време, собитие, опис / кадар, план, лик во романот / филмот, идентитет на сликата и движењето, перцептивна, афективна, дејствувачка слика (Жил Делез). Се анализираат трансформациите произлезени од промената на медиумот и процедурата на продукција на сценарио. Се прави компаративно толкување, интертекстуална анализа, културолошко контекстуализирање на книжевно-уметничките феномени. Значаен аспект на толкувањата се импликациите на телото во доменот на филмот/литературата. Телото како посредник, агенс и продуктивен инструмент, како нормативна конструкција, како претставен објект, како цел на политички интервенции. Во исто време, телото се толкува како рамна површина и се интерпретира од две гледни точки, како активен агенс и како пасивен објект на културни дејствувања. Тоа се толкува како појава/место на различни искуства, а меѓу нив на насилни и трауматизирачки искуства кои оставаат, впишуваат неизбришливи траги. Телото се интерпретира како субјект и како предмет на желбата, како потчинето единство, место на проблематизирање на критериумот здраво, нормално однесување, а наспроти тоа се проблематизира обележувањето на субјектот со болест. Проблематизирање на комплексноста на знакот во двата медиума, која се поврзува со синтезизирање на дејството на зборот, сликата, звукот. Тело / сетила / ум, наука, технологија.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество		10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветен семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Cutchins, Dennis, (ed)	<i>The Routledge Companion to Adaptation</i>	Routledge
		2.	Славица Србиновска	<i>Во дијалог со негативната репрезентација: интерпретација, филм и култура</i>	Сигмапрес
		3.	Žil Delez	<i>Pokretne slike (1) Slika vreme(2).</i>	IK Zorana Stojanovića, Novi Sad: Filmski centra Srbije
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ben Shaul, Nitzan	<i>Cinema of Choice: Optional Thinking and Narrative Movies.</i>	New York and Oxford: Berghahn.
		2.	Bode, Christoph and Rainer Dietrich	<i>Future Narratives: Theory, Poetics, and Media-Historical Moment</i>	De Gruyter GmgH De Gruyter GmgH
	3.	Eckel, Julia; Bernd Leiendecker; Daniela Olek; Christine Piepiorka, (eds)	<i>(Dis)orienting Media and Narrative Mazes</i>	Transcript Verlag	

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАЗЕОЛОГИЈА НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК				
2.	Код	Флф-2023-л2-4-10				
3.	Студиска програма	Македонски јазик				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за македонски јазик				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Катерина Велјановска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	/				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со фразеолошкото богатство на македонскиот јазик и препознавање на фразеолошките како неслободните состави, и откривање на нивните значења.					
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција за фразеологија и за фразеолошки израз/фразама. Општи карактеристики на ФИ (преносно значење, стабилност, репродукција, фреквентност, варијантност и факултативност); класификации на ФИ според структурата, функцијата во реченицата, потеклото, стилските разновидностности . Фразеографија.					
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи (семинарски, домашни), подготовка за испит.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10		
		16.2.	Самостојни задачи	10		
		16.3.	Домашно учење – задачи	40		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			80	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Катерина Велјановска	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница	2006	
		2.	Велјановска К., Мирчевска-Бошева Б.	Имињата во македонската фразеологија	Антолог	2021	
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Димитровски Т., Ширилов Т.	Фразеолошки речник на македонскиот јазик (три тома)	Огледало	2003, 2008, 2009	
2.			И објавени статии во фразеолошки зборници				
		3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕДИУМСКА ПИСМЕНОСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-11			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и македонска книжевност – наставна насока Македонска книжевност и македонски јазик – наставна насока Општа и компаративна книжевност – наставна насока			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Гордана Алексова, вонреден професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат способности и вештини да: Ø ги посочуваат сличностите и разликите меѓу разните видови медиуми; ги препознаат компонентите и функциите на медиумската писменост; наведуваат примери за конструирана реалност; издвојуваат и споредуваат етички/морални и неетички/неморални медиумски содржини; Ø прават критички осврт на новинарска вест и на други активности на новинарите од медиумите; симулираат новинарски активности; креираат и објаснуваат разни видови медиумски содржини и објави; ги користат фотографиите, видеата и другите визуелни комуникациски содржини согласно со објективното и етичкото информирање; идентификуваат медиумска содржина според веродостојноста, објективноста, неутралноста и емотивниот однос кон темата на веста; искажуваат сопствен став спрема конкретна медиумска содржина и спрема медиумскиот амбиент во земјата, во регионот и пошироко; предлагаат алтернативна можност за конкретна медиумска вест; Ø покажуваат интерес за надградување и за следење нови теоретски, применети и методолошки достигнувања од областа на медиумската писменост, посочуваат автори и наслови на стручна и научна литература од областа.				
11.	Содржина на предметната програма: Медиуми. Медиумски пејзаж/амбиент. Конструирана медиумска реалност. Медиумска писменост и медиумско образование. Компоненти и функции на медиумската писменост. Етика во медиумите. Претставување во медиумите. Тркало на емоциите. Новинарството и медиумската писменост. Видови медиумски содржини. Пребарување податоци и веродостојност на податоците – дезинформации, мисинформации и малинформации. Проверка на веродостојноста на медиумските содржини. Заштита и безбедност на интернет. Фотографиите и видеата во медиумските содржини. Стереотипите, пристрасното известување и говорот на омраза во медиумите. Основна терминологија на медиумската писменост. Петте клучни чекори пред споделувањето медиумска содржина. Корисни навики за примање и споделување. Совети и алатки за создавање квалитетна медиумска содржина.				
12.	Методи на учење: опсервација, препознавање, селекција, идентификување, изведување заклучок/сумирање, поправање грешки, индивидуална и групна работа, вежби, домашни задачи, презентации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	10	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	40 бода		

	17.3.	Активност и учество			20 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Услов за потпис – редовност на часови со можност за отсуство од најмногу 6 часа предавања и 4 часа вежби. Услов за полагање завршен испит – позитивно оценети индивидуална проектна задача и групна проектна задача.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Континуирано следење на активностите и резултатите на студентите, на редовноста на часови, како и на нивната заинтересираност за наставните содржини и за интерактивност; анализа на сопствените часови и на електронското портфолио на студентите; самоevaluација; евалуација од страна на студентите.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Шопар	Масовни медиуми и комуникации	Висока школа за новинарство и за односи со јавноста Скопје	2008
		2.	Marshall Soules	Media, Persuasion and Propaganda	Edinburgh University Press Ltd	2015
	3.	Melvin Mencher	Melvin Mencher's News Reporting and Writing	Mc Graw Hill – Connect Learn Succeed	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Кирил Темков	Како да се биде добар – етика за млади	ОХО Скопје	2008
		2.	Група автори	Прирачник за наставници за изучување на медиумската писменост во наставата по мајчин јазик: за основно и за средно образование	Македонски институт за медиуми и Институт за демократија „Societas Civilis – Скопје Скопје	2010
3.	Група автори	Пишување за печатени медиуми. Пишување за електронски медиуми.	Македонски институт за медиуми (МИМ)	2005		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНСКА МИТОЛОГИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-12			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Нина Анастасова Шкрињариќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта е студентите да се запознаат со основните одлики на старословенската митологија, да стекнат одредени знаења за митот и култот во старословенската предхристијанска религија и да ги осознаат атрибутите и функциите на божествата од словенскиот пантеон.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Хтонски, урански и соларни божества во словенскиот пантеон (атрибути и функции). 2. Дилеми околу името и карактерот на словенското врховно божество (потрага по словенскиот DIS PATER) 3. Дуализмот во словенската митологија (опозитни божествени парови: Белобог-Црнобог, Перун-Велес, Мокош-Лада) 4. Женските божества во словенскиот пантеон. 5. Старословенски култни места (пагански светилишта: <i>требишта</i> , <i>капишта</i> , <i>оброчишта</i> , свети градини и храмови) и паганска идолатрија. 6. Преглед на старословенските култови (култ кон растенијата, култ кон животните, култ кон природните елементи, култ кон природните појави, култ кон небесните тела, култ кон мртвите) и подетално истражување на еден од култовите. 7. Старословенска жртвена пракса (реликти од жртвопринесувањето во народната традиција). 8. Синкретизам: паганство-христијанство (1.компромисот меѓу христијанството и паганството, 2. светците како супститути на паганските божества).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				

	17.3.	Активност и учество			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Анастасова-Шкрињариќ, Нина:	<i>Словенски пантеон</i>	Скопје, <i>Менора</i>
		2.	Вражиновски, Танас:	<i>Речник на народната митологија на Македонците</i>	Скопје-Прилеп, <i>Матица македонска – Институт за старословенска култура</i>
		3.	Т. Вражиновски	<i>Народна митологија на Македонците</i>	<i>Матица македонска-Институт за старословенска култура</i>
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
1.		Petrović, Sreten:	Srpska mitologija - u verovanju, običajima i ritualu	https://slobadidi.files.wordpress.com/2010/12/sreten-petrovic-sistem-srpske-mitologije.pdf	
2.					
3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВОВЕД ВО ИМАГОЛОГИЈАТА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-13			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2 година / 4 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	д-р Ангелина Бановиќ-Марковска, редовен професор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со почетоците и основните насоки во истражувањата на имагологијата како книжевна и културолошка дисциплина која дава темелни теориски претпоставки за проучување на категоријата идентитет, за меѓусебните влијанија на две (или повеќе) странски култури, битни алки во создавањето на големото <i>имаго</i> за <i>другиот</i> . Со овој курс, студентот стекнува теориски компетенции и способност за истражувачка работа, за почитување, развивање и негување на интеркултуралните односи во општеството.				
11.	Содржина на предметната програма: Појавата и историскиот развој на имагологијата како дисциплина (дефиниција и терминологија) Хуго Дисеринк и Ахенската имаголошка школа (поимите "mirages" и "images") Даниел-Анри Пажо и француските имаголози (манија, фобија, филија) Јоел Лерсен (стереортипија и имаготипија) Културната хегемонија на европското имагинарно Имагологијата и постколонијалните студии Интеркултурална имагологија Имаголошки проучувања во Македонија Апликативен материјал: Џон Максвел Куци „Чекајќи ги варварите“, Тони Морисон „Љубена“, Горан Стефановски, „Казабалкан“ и „Хотел Европа“; Дубравка Угрешиќ „Министерство на болката“, Кица Колбе „Витезот и Византијката“, Лидија Димковска, „Скриена камера“; Дејан Дуковски „Балканот не е мртов“...				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Редовност на предавања и вежби.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	<i>Kako vidimo strane zemlje (uvod u imagologiju)</i>	• Srednja Europa, Zagreb	2009
		2.	Хуго Дизеринк	„Кон проблемот на поимите image и mirage и нивното проучување во рамките на компаративната книжевност“ во: <i>Компаративна книжевност: хрестоматија</i> (приредила Соња Стојменска-Елзесер)	Евро-Балкан Пресс, Скопје	2007
		3.	Нора Мол	„Сликите за другиот. Имагологија и интеркултурални студии“ во: <i>Компаративна книжевност</i> (приредил Армандо Њиши)	ДККМ & Магор, Скопје	2006
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Тодорова	<i>Замислувајќи го Балканот</i>	Магор, Скопје	2001
		2.	Едвард Саид	<i>Ориентализам</i>	Магор, Скопје	2003
3.		Ангелина Бановиќ-Марковска	<i>Групен портрет (културолошки и литературно-теориски есеи)</i>	Магор, Скопје	2009	
Ангелина Бановиќ-Марковска & Златко Крамарик	<i>Политика. Култура. Идентитет (интеркултурален дијалог)</i>	Магор, Скопје	2012			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-14			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Развивање на усното и на писменото изразување; - Оспособеност за усно и писмено изразување на теми поврзани за искуства, интереси, планови, желби и сл. и за пишување на кратки, кохерентни текстови со едноставна содржина; - Усвојување на нови граматички содржини и вокабулар.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: средина на живеење, годишни времиња, професии, секојдневни активности и сл. Грамматички содржини: заменки, граматичка категорија на степени кај придавките, прости и сложени времиња, деκлинација на именките, збогатување на лексичкиот фонд. Преведување на едноставни реченици во функција на совладување на специфични морфо-синтаксички и лексички содржини.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 1				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		2.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A1 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A1 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА ТУРСКАТА КУЛТУРА И ЦИВИЛИЗАЦИЈА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-15			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Историја на Турската Култура и Цивилизација 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да стекне способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна така и со нестручна квалификација на дадената материја од анализираната област.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на изворите и проучување на историјата и на историскиот развој на турската култура и цивилизација од исламскиот период. Прифаќањето на Исламот како вера и култура. Влијанието на арапската и на персиската култура. Првите турско - исламски дела напишани со арапско писмо. Основањето и развојот на Селџучкото царство. Уметноста и архитектурата во Селџучкиот период. Основањето и развојот на Османското царство. Уметноста и архитектурата во Османскиот период. Основањето и развојот на Бабуровото царство. Уметноста и архитектурата во Бабуровиот период. Основањето на Република Турција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски – Турски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	W.Barthold - M.F. Köprülü	İslam Medeniyeti Tarihi	Ankara	1949
		2.	Cengiz Özakıncı	Türk Kültürü	Otopsi Y. İstanbul	2009
	3.	Prof. Dr. Tuncer Baykara	İslamda Bilimin Yükselişi ve Çöküşü	IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul	2003	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Metin Özkan	Türk Devletleri	Kalipso Y. İstanbul	2004
		2.	M. Orhan Bayrak	Türk İmparatorlukları Tarihi	Bilge Karınca Y. İstanbul	2006
3.	Ord. Prof. Dr. İ.Hakkı Uzunçarşılı	Osmanlı Tarihi, C. I – VI	Türk Tarih Kurumu Y. Ankara	1980		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-16			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: секојдневни активности, опис на пат, нудење и барање помош, изразување желби, молби и наредби. Грамматика: датив, предлози за место и време, модални глаголи, минато време, заповеден начин, конјунктив, компарација на придавките, сврзници. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 1.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Evans, S. / Pude, A. / Specht, F.	Menschen A1.2	Hueber Verlag
		2.	Scheffler, B.	Menschen A1, Intensivtrainer	Hueber Verlag
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen
		2.			
3.					

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-17			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати;				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-фонетски курс (согласки, самогласки, акцент); Разговорно-граматички курс (именки, глаголи, деклинации, коњугации); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови); морфологија, лексика.морфологија, лексика; синтакса.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

			од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и украински			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько 2»	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 2				
2.	Код	Флф-2023-л2-4-18				
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и на лексика.					
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: временски прилики, секојдневни активности, социо-културни односи, животна и професионална средина, слободно време... Граматички: заменки, степени на компарација, прости и сложени времиња, условни реченици; синтаксички конструкции специфични за францускиот јазик; збогатување на лексичкиот фонд поврзан со горенаведените теми. Преведување на едноставни реченици во функција на совладување на специфични морфо-синтаксички и лексички содржини; вежби за усвојување на правописот и правоорот. Во функција на писменото и усното разбирање/изразување се користат материјали од различни извори. Медијација (писмено и усно јазично посредување): преведување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (писмен испит)			80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик I				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Abi Mansour D., Anthony S., Fenoglio P., Papin K., Soucé A., Vergues M.	Odyssée A1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		2.	Bredelet A., Bufferne M., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International	2021
		3.	Lété A., Miquel C.	Vocabulaire progressif du français	CLE International	1999
	4.	Grégoire M.	Grammaire progressive du français débutant	CLE International	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Boulares, M. Grand-Clement, O.	Conjugaison progressive du français avec 400 exercices	CLE International	2000
		2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/a1 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://savoirs.rfi.fr/en/apprendre-enseigner https://capsurlefle.com/ https://leflepourlescurieux.fr/ https://leconjugueur.lefigaro.fr/		
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-19			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку едноставни, интерактивни содржини од доменот на секојдневното живеење сакаат постепено да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да се оспособат за практична и динамична примена на основните граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската (а во помала мера и со испанската) култура и постојните јазични и културни сличности и разлики и да го достигнат А1(2) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како солидна основа за понатамошно прогресивно изучување на посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: употреба на <i>hay/está(n)</i>, разлика <i>muy/mucho</i>, предлози со превозни средства и со временски изрази, редни броеви, лични заменки со и без предлог, глаголки перифрази (<i>estar</i> + герунд, <i>ir a</i>+инфинитив, <i>acabar de</i>+инфинитив), компаратив и суперлатив, неправилности во сегашно време на индикатив, употреба на сегашно време на индикатив наспроти глаголската перифраза <i>estar</i>+герунд, варијанти на шпанскиот јазик; ▪ Лексички содржини: населба и град, комерцијални и јавни установи, периоди од денот, секојдневни активности, бои, кажување час, денови во неделата, месеци во годината, годишни времиња, страни на светот, саемски активности, културни активности, туристички активности; ▪ Социокултурни содржини: важноста на сретсело, шпански и испански формули за учтивост, формални и неформални начини на привлекување внимание и поздравување, патрони празници, комерцијално работно време, годишен одмор, проксемика во шпански/испански контекст, телефонски разговори; ▪ Елементи од испанскиот свет: прошетка низ Мадрид и ноќен живот, прошетка низ Валенсија и празнување на <i>Las Fallas</i>, посета на Аламбра во Гранада, годишен одмор на Тенерифе и Ибица, шпански туристички атракции, споредба на Мадрид и Барселона, Денот на мртвите во Мексико, музички жанрови, Карлос Гардел и Буенос Аирес, танци (танго, салса, фламенко), познати шпански трговски брендови; ▪ Пишување СМС порака, мејл, кус состав (на пример, опис на родниот град), водење телефонски разговор во реално време, преведување (во двете насоки) на куси и едноставни текстови. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 поени		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Шпански и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oscar Cerrolaza Gili, Matilde Cerrolaza Aragón, Vegoña Llovet Barquero	Pasaporte 1 (A1), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), módulos 4-6	Edelsa	2007
		2.	Jaime Corpas, Eva García, Augustín Germendia	Aula Internacional 1 (nueva edición), manual compacto, unidades 7-12	Difusión	2013
	3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	AA.VV.	Nuevo Sueña 1, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 3-5	Anaya	2015
		2.	AA.VV.	Nuevo Prisma A1 (edición ampliada), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), unidades 7-12	Edinumen	2014
3.	László Sándor	Conversar es fácil	Edelsa	2011		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-20			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности,			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Понатамошно унапредување на усното и писменото изразување, и усвојување на нов вокабулар и нови граматички содржини. Усни компетенции: оспособеност за разбирање, барање, давање и одбивање на дозвола, совет, сугестија, инструкции, изразување согласност и несогласување Писмени компетенции: оспособеност за правилно пишување по диктат, и оспособеност за писмено изразување во едноставни ситуации во врска со обработуваните теми				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски : временски прилики, опис на природата, културни и прехранбени навики, слободно време и годишен одмор, социокултурни односи, физички и психолошки карактеристики, исхрана и здрав живот, навики, минати случки Грамматички : заменки – присвојни, показни, индиректен предмет; придавки – степенување; предлози – за движење, време; глагол – минато свршено време, заповеден начин; редни броеви; специфични синтактички конструкции				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и португалски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 1 (учебник и вежбања)	Lidel	2003
		2.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 1	Lidel	2000
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-22			
3.	Студиска програма	Италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	виш лектор м-р Валентина Милошевиќ-Симоновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Способен за поактивното учествување во разговор со одредена помош и одредени ограничувања, на пример: може да започне, да одржува и да заклучи едноставен директен разговор; може на разбирлив начин да изнесе идеи и да разменува идеи и информации на познати теми во предвидливи секојдневни ситуации, може успешно да комуницира на основни теми; да се справи со секојдневни ситуации со предвидлива содржина; може со релативна леснотија, но со дадена помош, да учествува во разговори во структурирани ситуации, додека учеството во отворена дискусија му е доста ограничено; поголема способност за држење монолози, на пример: со едноставни зборови може да изрази како се чувствува; може поопширно да ги опише секојдневните аспекти на опкружувањето во коешто се движи, на пр. луѓето, местата, некое деловно или училишно искуство; може да опише претходни активности и лични искуства; да опише обичаи и секојдневни дејства; да опише планови и договори; да опише што му се допаѓа во врска со нешто, а што не; може на кус и едноставен начин да опише настани и постапки. Компетенциите соодветствуваат на ниво А1+ (А1/А2) од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Комуникативна содржина (функции): Опишување места, насока, фотографија. Барање информација и реакција на неа. Изразување жалење и извинување. Зборување за работното време, за годишните одмори, за времето, за купување и за сопствените навики поврзани со тоа. Купување во продавница за прехранбени производи и изразување желби во врска со храната. Зборување за типичните производи, споредување на навиките во исхраната. Давање (барање) рецепт за некое јадење. Раскажување на настани од минатото, за обичаи што се повторуваат. Зборување за сопственото семејство. Изразување сопственост, честитки. Годишни времиња.</p> <p>Грамматичка и лексичка содржина: Сogласување на придавките со именките, придавки на “-co/-ca”, партитивен член (множина на неопределен член), посочување место, прашални заменки “quando” и “quale”, распоред (<i>a che ora...?</i>), минато свршено време (сложена форма), минат партицип кај правилните и неправилните глаголи. Апсолутен суперлатив, двојна негација, “qualche”. Изразување количесто, партитивен член (во еднина), заменки за директен предмет “lo, la, li, le, ne”. Безлична конструкција (“si+глагол”), повратни глаголи. Некои изрази за време, прилози за време и за зачестеност. Изрази со глаголот “fare”. Употреба на членот со присвојни придавки. Релативен суперлатив. Минато време на повратните глаголи.</p> <p>Елементи на цивилизација/култура: празниците во Италија</p>				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			80 бода

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
		20 бода				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		италијански и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Luciana Ziglio; Giovanna Rizzo	Nuovo Espresso 1 (A1)	Alma Edizioni	2001
		2.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri A1	Loesher Editore	2019
		3.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto A1. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-23			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со правилна употреба на глаголите и падежите.				
11.	Содржина на предметната програма: запознавање со трите деклинации, текст Руски летописи. Употреба на падежите преку писмени и усни вежби. Употреба на инфинитив. Дијалози, текстови Мајка и Кучешко срце. Глаголи на движење, задачи, дијалог На вечеринка. Идно време, текст Во хотелска соба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санк-Петербург „Златоуст“	1997	
2.		И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014	
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 2 / Полски говор, израз, култура 2 (ПГИК2)			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-24			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Глас – буква – дијалог 2. Ниво –основно-А1. Умешност: Студентот се снаоѓа во едноставни активности од секојдневниот живот. Знае како да се претстави, да зададе едноставно прашање и да одговори на него. Знае како наједноставно да се обрати со почит, да изрази едноставна молба, желба, да се обрати за помош. Ја разбира содржината на прости искази врзани со активности на факултетот и во студентскиот дом. На едноставен начин умее да каже за себе, што го интересира, за слободното време. Знае како да се снајде на патување низ Полска. Запознаен е со подетални информации за современа Полска.				
11.	Содржина на предметната програма: Продлабочување на минималните знаења од претходниот семестар, ниво А0, со нови говорни ситуации: претставување, остварување на контакт, комуникација од типот „како си“ и „што правиш“, задавање на прашања, определување на нечии особини, поставување прашања за основни информации, за адреса, број на телефон, национална припадност, потекло, години, професија и сл.; временски определби; период од денот, часот, денови во неделата; секојдневни активности; опис на изгледот; интерес, хоби, слободно време; купување; храна и пијалак. Студентот веќе умее послободно да користи минимална лексика и минимални конструкции за изразување во ситуации на запознавање, претставување на себеси и на своето семејство, како и да одговара на прашања од секојдневниот живот, патувања, посета на одредени места и сл. Обработка на текстови за усовршување на изговорот и на пишувањето. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> граматички род и број; падежот номинатив еднина кај именките и кај придавките; инфинитив на глаголот; лични заменки; сегашно време: помошен глагол <i>буџ</i> и т.н. I, II и III конјугација; придавки и прилози; предлози; прашања; потврдување и одрекување; основни броеви; показни заменки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		15 ч.

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 ч.	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода		
	17.3.	Активност и учество		45 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Глас – буква – дијалог (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдежиран примерок)
		2.	Beata K. Jędryka, Marta Buława, Anna Mijas	POLSKI na dobry start PODRĘCZNIK DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start ZESZYT ĆWICZEŃ DO NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO (A1) POLSKI na dobry start AUDIO (A1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JĘZYKÓW OBCECH „LINGUAE MUNDI”	2017
	3.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo https://www.sjkip.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-poczatkujacych/	sjkip.us.edu.pl		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Polski z Anią // Polish with Ania https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKIdmK4w https://www.youtube.com/user/Polonicum1956	Polonicum	

		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
		3.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-25			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик				
11.	Содржина на предметната програма: Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Професии; храна и пијалок; омилена храна; животен стил; годишни времиња; студентски живот; купување; домашни миленици; добитици на Нобелова награда; опис на настан; пишување писмо; театар, кино, телевизија. Превод на полесни книжевни текстови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и чешки			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		2.	Ана Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
		3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-26			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Изучување на морфологијата на словенечкиот стандарден јазик како дел од граматиката, познавања од областа на морфологијата на словенечкиот јазик (увид во деталниот преглед на граматичките категории и преглед на зборовни групи и нивна употреба).				
-	Содржина на предметната програма: Морфологија. Преглед на морфолошкиот систем на словенечкиот стандарден јазик, зборовни групи (со особена нагласка на морфологијата на глаголот и на именката) граматички категории, функција на падежите, преглед на неменливите зборовни групи и нивна употреба.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jug-Kranjec, H.	Slovenščina za tujce	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1992
		2.	Čuk, M. in dr.	Odkrivajmo slovenščino	Ljubljana: Filozofska fakulteta	1996
	3.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1a	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Аризанковска, Л.	Македонскиот и словенечкиот јазик (особености кои ги доближуваат и ги оддалечуваат, Трета македонско-словенечка конференција, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, „Блаже Конески“, 181-198	2009
3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-27			
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен Хрватски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	Студентите треба да се стекнат со средно ниво на познавање на хрватскиот јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на сите јазични рамништа. 2. Познавање на историјата на хрватскиот јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Преглед на историјата на хрватскиот книжевен/писмен јазик. Фонолошки, морфолошки и синтаксички систем на современиот хрватски стандарден јазик. Основни карактеристики на текстот на хрватскиот јазик. Хрватска лексикологија и лексикографија				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет)	(F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		Gramatika hrvatskoga književnog jezika.	HAZU i Globus: Zagreb	1991-1998.
	2.		Pravopis hrvatskoga jezika	Školska knjiga i Novi Liber: Zagreb	2001.
	3.	M. Moguš. 1995.	Povijest hrvatskoga književnoga jezika	. Nakladni zavod Globus: Zagreb	
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предмета програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-28			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од областа на морфологија на српскиот литературен јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Морфологија како наука. Самостојни и несамостојни зборови. Менливост и неменливост. Род, број, падеж. Видови зборови. Промена на именки, придавки, заменки и броеви. Глаголи (глаголски вид и род; лице, време, начин; број и род). Промена на глаголите. Зборообразување (сложенки, полусложенки, изведени зборови). Лексикологија (состав на лексиката, фразеологизми).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ. Поповић,	Граматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик I, Увод, Фонетика, Морфологија,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-29			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хоџин			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 1			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење;</p> <p>ВЕШТИНИ Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Способност да прибира, анализира, оценливо и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение;</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик;</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Се поставуваат основите на говорниот чин низ одредени животни ситуации (упатства, барање информации, давање предлози, прифаќање, итн.) со замислени ситуации како и писмено увежбување (обраќање, писма итн.): изговор и пишување: секојдневни контакти (поздрави, сочувства, приватна кореспонденција итн); патувања, превозни средства; мода; продавници; правилно употреба на редните броеви, деновите, неделите, месеците. Посебна форма на вежби е усмено и писмено преведување од македонски на турски и обратно.</p> <p>Продлабочување на знаењето на турскиот јазик, (писменото и неговата документација; усно и писмено увежбување по современиот турски јазик; преставување на специфичните на турскиот јазик во однос на македонскиот јазик. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски), неопходни за усната и писмената практика на турскиот јазик.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Турски јазик 1			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Турски/Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç,	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar İçin Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
		3.	İbrahim Gültekin – Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-30			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Разбирај и користи едноставни фрази и реченици. - Комуницирајте на едноставни начини за познати теми. - Напишете кратки, едноставни текстови на теми кои им се познати. - Разбирање кратки, едноставни текстови на познати теми.				
11.	Содржина на предметната програма: Учебниците ја прикажуваат основната содржина на лекциите. Се состои од осум поглавја засновани на различни теми од секојдневниот живот. Обезбедува клучен вокабулар, широк спектар на активности и воведува граматички карактеристики. Исто така правиме различни вежби за изговор и учиме корисни реченици кои можат да се користат во различни ситуации. За да го збогатиме искуството за учење користиме аудио и видео помагала за учење.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		English- Hungarian			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 munkafüzet	University of Pécs	2013
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gyöngyösi Livia	Jó reggelt !	ККМ	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-31			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање на периодот на развитокот на Полското општество од почетоките до 18 век и како тоа се одликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полската историја и култура до периодот на поделбите (18 век). Паралелни со состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок (постојано абдежиран примерок)
		2.		https://culture.pl/en	
		3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html	
		2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM	
	3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЛИНГВИСТИЧКА АНАЛИЗА			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-32			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Мира Беќар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите ќе се запознаат со пристапите и методите за анализа на кој било јазик. Тие ќе ги проучуваат теориските поставки и принципи на различните видови на анализа на пишан и говорен текст/дискурс, како и сличностите и разликите помеѓу македонскиот и англискиот јазик. Целта е студентите да се оспособат да анализираат форма, функција и значење на јазичните елементи и да воочуваат на кој начин двата јазика се типолошки слични или различни и кои фактори влијаат при употребата на странскиот јазик. На студентите ќе им се овозможи преку систематска анализа на граматичките и лексичките структури на англискиот и на македонскиот јазик да увидат со кои проблеми се соочуваат изучувачите на англискиот јазик како странски поради можното влијание на македонскиот како прв јазик. Студентите ќе вршат практична анализа на одреден лингвистички феномен на автентични податоци на неколку нивоа: фонетско, морфо-синтаксичко, дискурзивно.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Овој предмет е основа за сите понатмошни предмети во кои се нуди некаков тип на анализа на јазик и дискурс. Во рамките на курсот ќе се даде преглед на различните пристапи и методи на анализа: површинска и длабинска. Ќе се дискутираат и опишуваат различните видови на фрази, реченици и текст и ќе се гледа на текстот како на производ со некаква цел, наменет за специфична публика. Ќе се разгледуваат видовите, употребата и типологијата на лингвистички елементи како кохезивни врски, граматички времиња, модалност, сврзувачки средства, референција, супституција и др. Врз практични примери од реални контексти студентите ќе развиваат вештини за разбирање на формата, граматичката и дискурзиваната функција низ различни регистри. Ќе се изучуваат основните принципи и техники на контрастивната анализа, семантичка анализа, анализа на регистри и жанри преку реториски чекори (“move” analysis), дискурзивна анализа, системско-функционална анализа (SFL), конверзациска анализа и анализа на визуелна онлајн комуникација. Ќе бидат користени теориските рамки на Јакобсон, Булер (Buhler, 1934), Видоусон (Widdowson, 1995) и др. Иако курсот ќе се фокусира на англискиот јазик, изучуваните техниките ќе можат да се применат на кој било друг јазик.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		

	17.3.	Активност и учество				10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода				5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода				6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода				7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода				8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода				9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода				10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				/	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				англиски јазик	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				интерактивна настава, еклектична	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ronald Carter	How to Analyse Texts: A toolkit for students of English	Routledge	2015
		2.	Barbara Johnstone	Discourse analysis	Oxford University Press	2007
	3.	Bernd Heine, Heiko Narrog (Eds.)	The Oxford Handbook of Linguistic Analysis	Oxford Univeristy Press	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William O'Grady John Archibald	Contemporary linguistic analysis: An introduction		2020 (9 th ed.)
		2.	Минова Ѓуркова	Синтакса на македоснкиот јазик		
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИЈА НА АНГЛИСКИОТ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-33			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Анета Стојковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе покажат знаење и разбирање за дијахронскиот развој на англискиот јазик; ќе се оспособат за анализа и заклучување врз основа на компаративниот метод во истражувањето на фазите од развојот на англискиот јазик од самите почетоци па до денес на повеќе нивоа (фонолошко, морфолошко, лексичко, семантичко); ќе развијат критички став кон современите јазични текови.				
11.	Содржина на предметната програма: - Јазикот како систем, јазични функции, јазични универзалии, јазични промени и механизмите кои доведуваат до тоа, дивергентен и конвергентен развој; - Јазични фамилии: индо-европски јазици и местото на англискиот јазик; - Староанглиски јазик; - Влијанието на Викингите; - Историски (културолошки) предуслови за почеток на француското влијание, преку заемките од тој јазик и лексичко-семантичките промени во англискиот јазик (Norman Conquest); - Местото на францускиот, латинскиот и англискиот јазик во Средниот Век (Middle English); - Преглед на фонолошките промени (Great Vowel Shift); - Влијанието на ренесансата, просветителството и научните откритија врз англискиот јазик; - Стандардизација и кодификација на англискиот јазик (речници); - Англискиот како јазик за меѓународна комуникација: состојби и перспективи; - Колонијалниот карактер на англискиот јазик и неговата глобализација; - Легитимноста на една варијанта на англискиот јазик да се смета за ‘сопственикот’ на тој јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект	10 бодови		

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	van Gelderen, Elly	<i>A History of the English Language</i>	John Benjamins Publishing Company	2014
		2.	Crystal, David	<i>The Stories of English</i>	Penguin	2005
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gooden, Philip	<i>The Story of English</i>	Quercus	2009
		2.	Barber, Charles	<i>The English Language: A Historical Introduction</i>	CUP	2000
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-37			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Катерина Велјановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел е студентите да се запознаат со богатиот речнички фонд на македонскиот јазик, да ја откриваат многузначноста на зборовите, да се запознаат со фразеолошкото богатство на македонскиот јазик и да ги откриваат значења на ФИ.				
11.	Содржина на предметната програма: Што е лексикологија? Сродни дисциплини. Формата и содржината на зборот. Преносно значење. Семантички односи кај лексемите (синонимија, хомонимија, антонимија, паронимија). Класификации на лексиката според: потекло, сфера на употреба, процес на обновување, експресивно-стилски карактеристики. Лексикографија. Дефиниција за фразеологија и за фразеолошки израз/фразама. Општи карактеристики на ФИ и класификации на ФИ.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, проектни задачи (семинарски, домашни), подготовка за испит.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Симона Груевска-Маџоска	Лексикологија на македонскиот јазик	МИ-АН	2021
		2.	Катерина Велјановска	Фразеолошките изрази во македонскиот јазик (со осврт на соматската фразеологија)	Македонска ризница	2006
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК – КУЛТУРА НА ГОВОР			
2.	Код	Флф-2023-л2-4-38			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	2. година / 4. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Славица Велева, проф. д-р Марија Паунова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите се запознаваат со поимите за невербална и невербална комуникација и со стратегиите за добра и успешна комуникација преку невербалните и вербалните стратегии за успешна комуникација 1.Способност за успешна невербална и вербална комуникација 2.Продлабочени познавања на структурата на невербалната комуникација и за вербалните комуникациски вештини; 3.Упатеност во особеностите/карактеристиките на култивираниот говор.				
11.	Содржина на предметната програма: Видови комуникации. Поим за вербална и невербална комуникација. Невербална комуникација (кинестетичка, проксемичка и паралингвистичка невербална комуникација). -Кинестетичка комуникација (гестикации и движењата на телото како комуникациски знаци); - Проксемичка комуникација (поставување комуникациски зони, користење на просторот за комуникација); - Паралингвистичка комуникација (интонација, тон на гласот, јачина и боја на гласот, висина на гласот, темпо, вокална бучава, пауза). Вербална комуникација (Култура на говорно однесување. Аспекти на културата на говорот. Основи на културата на говорот). Особеностите/карактеристиките на култивираниот говор. Стратегии за добра/успешна комуникација. Повратна информација (Feedback). Комуникациски вештини –ефективен говор ; Структура на ефективниот говор. Влијание на говорот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Конески, Бл.	Граматика на македонскиот литературен јазик	Детска радост, Скопје	1999
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Магор, Скопје	2000
		3.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на македонскиот јазик	Магор, Скопје	2003
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бојковска С., Минова-Ѓуркова Л., Пандев Д., Цветковски Ж.	Општа грамика на македонскиот јазик	Просветно дело, Скопје	2008
		2.	Пандев Д.	Говорење и пишување	Просветно дело, Скопје	2007
	3.					

ТРЕТА ГОДИНА

V СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 2100-2200 лексички единици. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	корејски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Intermediate Level 1: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2001
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Intermediate Level 1: Workbook.	University of Hawaii Press.	2001
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фразна структура: именка-глагол, глагол-прилог, придавка-именка, глагол-именка и конструкција предлог-објект, итн. Составни делови на реченицата: субјект, предикат, објект (директен и индиректен), додаток, прилошки модификатор, атрибут. Видови реченици, како реченици со номинален предикат, реченична инверзија, главна реченица, реченица со конструкција субјект-предикат, реченици без субјект, итн. Сложена реченица. Познавање на 3051 зборови кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б и 1604 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б. Читање и пишување на текстови од окулу 700 зборови. Пишување на наративни текстови, аргументирање и изложување. Запознавање со дел од кинеската книжевност, култура и традиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		кинески јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1200 лексички единици. Околу 200 канџи. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	3A	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
3.		Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-4			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за српската книжевност и култура од XIX век до денеска. Запознавање на студентите со стилско-формациската последователност (романтизам, реализам, модернизам и постмодернизам) и жанровската класификација. Проучување развојните тенденции во српската култура. Препознавање и диференцирање на епохата на српската модерна и постмодерна (претставници и специфични обележја), како основа за развојот на современата српска книжевност и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот. Доситеј Обрадовиќ и идеите на просветителството во Србија. Романтизмот во српската книжевност: поезијата на Бранко Радичевиќ, Ѓура Јакшиќ и Лаза Костиќ. Периодот на реализмот и главни претставници: расказите на Милован Глишиќ и Лаза Лазаревиќ и романите на Стеван Сремац. Карактеристики на раната српската модерна: поезијата на Милан Ракиќ, Владислав Петовиќ – Дис и прозата на Борисав Станковиќ. Српската модерна по Првата светска војна: прозата на Милош Црњански и Иво Андриќ. поезијата на Десанка Максимовиќ. Постмодернизам: прозата на Милорад Павиќ, Светислав Басара и Данило Киш. Различни типови на интермедијалност меѓу српската книжевност и сликарство и филм.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/ самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Поповић	<i>Историја српске књижевности. 1 и 2 Романтизам</i>	Нолит, Београд	1968
		2.	Јован Деретић	<i>Кратка историја српске књижевности</i>	Светови, Нови Сад	2001
		3.	Велибор Глигорић	<i>Српски реалисти</i>	Просвета, Београд	1970
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зборник	<i>Modernizam - postmodernizam. Umetnost</i>	Mediterran publishing, Novi Sad	2018
		2.	Предраг Палавестра	<i>Историја модерне српске књижевности: златно доба 1892-1918</i>	Српска књижевна задруга, Београд	1986
	3.	Ante Perković, Dragan Kremer,	<i>Sedma republika: pop kultura u Yu raspadu</i>	Zagreb: Novi liber; Beograd: Službeni glasnik, 2011	2011	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МЕМОРИЈАТА И НОСТАЛГИЈАТА ВО ФОТОГРАФИЈАТА И КНИЖЕВНОСТА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4 кредити
8.	Наставник	проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Целите на предметната програма (компетенции) се поврзани со актуелизација на интермедиијалните и интердисциплинарните односи преку уметноста на зборот и на фотографијата. Клучен во предметот е односот кон времето и просторот, идентитетот на човекот и појавите обележани со промената, сознанија за непостоење на стабилна и непроменлива состојба, за влијанието на хронолошкиот тек на времето и трансформациите во просторот, во психологијата, во значењата или вредностите. Согледување на наведените категории како единствениот сигурен фактор кој не поттикнува да бараме механизми за илузија на задржување на настаните и луѓето во времето преку нарација впишана во визуелен текст со рамка, во вербален медиум на книга или во текст во кој меѓусебно се вкрстиле двата медиума.				
11.	Содржина на предметната програма: предметот ги актуелизира специфичностите на односот кон минатото изразени во два различни контексти. Во првиот контекст, минатото по однос на кое индивидуата гради сопствена перспектива има рефлексивни одлики и се карактеризира со тоа што е обележано со носталгијата. Тоа се издигнува од рушевините со цел да ги поттикне доживувањата кај индивидуата која во уметноста се искажува од позиција на оној кој живее во сегашноста во која завршениот настан или настани / животи повеќе не се актуелни на истиот начин или истоветно како некогаш. Со тоа, овој предмет настојува да го проблематизира феноменот на емпатија и чинот на враќање кон минатото со цел да се лекуваат и осветлуваат страдањата во сегашноста кои се обележани со дистанци формирани во просторна, временска и духовна смисла. Втората концепција на промислувања на односот кон времето, минатото и меморијата, со која се занимава оваа студија посветена на фотографијата и на книжевноста е поврзана со реставрацијата и со вклучувањето на значења на спомениците со структура на книжевен или визуелен текст. Во студиите со содржина за меморијата и носталгијата во книжевна или фотографска продукција или со меѓусебно вкрстување на двата медиума се актуелизира феноменот на идентификација, но и на разоткривање на себството во односот кон Другоста. Програмата ги тематизира и негативните однесувања поврзани со селективност, со стигма, со дискриминација на Другиот. Во центарот на вниманието е интерпретацијата на аспектите на носталгијата, минатото и меморијата изложени во студии на уметници од област на книжевноста и на фотографијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			50

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик/Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/Самоевалуација.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Francois Brunet	<i>Photography and Literature</i>	Reaktion Books-Exposures	2009
		2.	Славица Србиновска	<i>Низ призмата на другоот</i>	Сигмапрес	2002
	3.	Andreas Huyssen	<i>Miniature Metropolis: Literature in the Age of Photography and Film</i>	Harvard University Press	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Славица Србиновска	<i>Визуелни стратегии</i>	Сигмапрес	2008
		2.	Fisher, Andrew; Mays, Sas; Cunningham, David	Photography and literature in the twentieth century	Cambridge Scholars Publishing	2008
3.	Bourdieu, Pierre	<i>The Field of Cultural Production</i>	Columbia University Press.	1993		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ И МУЗИКА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Преку проучување на основните облици на интермедијални релации меѓу книжевноста имузиката, , предметот има за цел да ги развива следниве компетенции: Способност за интермедијални проучувања на релација книжевност – музика Способност за користење наставни средства и медиуми Способност за корелација и интеграција на содржини од компатибилни наставни предмети: историја на книжевност, историја на музика, естетика				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот нуди панорамски преглед на односот книжевност-музика низ призма на интермедијалните релации и мултимедијалните односи и дискурси 1) Во првиот блок во фокусот е односот на поезијата и музиката преку анализа на поетски творби од повеќе книжевни традиции (од античката сè до современата поезија) преку анализа на тематизацијата на музиката, пееењето, танцот и музичките инструменти во поетските творби, со особен акцент на врските со соодветните стилски формации и индивидуалните поетски на анализирани автори. 2) Во вториот блок се анализираат неколку (музички) романи и книги раскази, структурирани врз музички принципи и теми, а во кои главните ликови се музичари (композитори, инструменталисти, пејачи). Со таа цел, во компаративните анализи вниманието се посветува на неколку творби на современата светска проза (<i>Прогонувачот</i> од Х. Кортасар, <i>Шумот на времето</i> од Џ. Барнс, <i>Цез</i> од Т. Морисон, <i>Бусола</i> од М. Ернан и <i>Битлси</i> од Л. С. Кристенсен) и неколку дела од македонска проза (<i>Полифинисти</i> од Л. Старова, <i>Во главата слушам песна</i> од Е. Баковска и <i>3 минути и 53 секунди</i> од Б. Стајн/Б. Прља).				
12.	Методи на учење: предавања, изработка и презентација на семестрални трудови и интерпретативни есеи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	-		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	80		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Проектна задача и домашни задачи				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Žmegač, V.	<i>Književnost i glazba / Intemedijalne studije</i>	Matica Hrvatska	2003
		2.	Мартиновски, В. прир.	<i>Музика секогаш и уште (поезијата и музиката)</i>	СВП	2022
	3.	Rosen, Ch.	<i>Freedom and the Arts: Essays on Music and Literature</i>	Harvard University Press	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cèlis, R.	<i>Littérature et musique</i>	Presses de l'Université Saint-Louis	2019
		2.	<u>Миќевиќ, Колја</u>	<i>Музички роман</i>	Zlatno runo	2016
3.	Дуев, Р.	<i>Музиката во Микенскиот свет и Хомер</i>	Силсонс	2009		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТЕОРИИ НА ИДЕНТИТЕТ И ТРАНСНАЦИОНАЛНА ЛИТЕРАТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-7			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со категоријата на идентитетот и алтеритетот како алатки на културолошката анализа, оспособување на студентите за самостојно препознавање, перцепција и критичка анализа на плуралните и хибридни идентитети во литературата				
11.	Содржина на предметната програма: Идентитет и потекло. Идентитетот како крст. Политика на идентитетот. Идентитетот како последица на моќта. Диференцијалистички модел на идентитетот. Есенцијализам и конструктивизам (моделот „сабра“). Абјектни потекла. Странци самите на себеси. Нелагода, срам, авто-презир и автошовинизам кон матичната култура. Концептуален и универзален туѓинец. Гранични идентитети. Повеќекратни припадности. Бегалецот како (абјект) фигура. Транснационалната литература - нова алатка на компаративната книжевност во време на глобалните дис-локации.				
12.	Методи на учење: истражување, читање на референтната литература, подготовка на усни и писмени презентации, учество во дискусии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно следење и активно учество во наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Книга 2020	Магор	2021
		2.	Амин Малуф	Погубни идентитети	Матица македонска	2001
	3.	Армандо Њиши	Креолизација на Европа (книжевност и миграција)	Магор	2013	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Домот на писмото	Магор	2008
		2.	Renata Jambrešić Kirin	Dom i svijet	Centar za ženske studije	2008
3.		From Diaspora To Diversity	Esperanza	2017		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО БАЛКАНСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-8			
3.	Студиска програма	Изборен предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)				
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	да ги има стекнато кредитите што се услов за соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентите стекнуваат генерални познавања за теоријата на јазиците во контакт и за теоретскиот концепт применет врз Балканската јазична заедница.</p> <p>Студентите стекнуваат знаења во врска со историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст и со дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст.</p> <p>Се стекнуваат и со познавања за структурните балканизми и се запознаваат со резултатите од меѓусебната интерференција на балканските јазици</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способност за користење со теоретска литература во однос на Балканската јазична заедница. 2. Способност за препознавање на балканските карактеристики во македонскиот јазик и познавање на структурните балканизми. 3. Способност за пренесување на знаењето во однос на повеќе теми од областа на балканското јазикознание. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Студентите се запознаваат со историскиот развој на македонскиот јазик во балкански контекст и местото на македонскиот јазик меѓу јазиците од Балканскиот јазичен сојуз.. Дијалектите на македонскиот јазик во балкански контекст (со посебен осврт на западното македонско наречје). Македонскиот јазик меѓу балканските словенски и несловенски јазици. Преглед на структурните балканизми. Преглед на балканолошките лингвистички студии (Миклошич, Вајганд, Зандфелд, Јакобсон, Малецки, Голомб, Фридман...). Балкански јазичен сојуз - поим и дефиниција. Тези за Балканскиот јазичен сојуз, тезите за латинско и грчко влијание наспрема тезата за супстратот. Конвергентен и дивергентен развој на балканските јазици. Состав на Балканскиот јазичен сојуз. Број на јазиците-членки на сојузот и нивна класификација. Местото на македонскиот јазик меѓу јазиците од Балканскиот јазичен сојуз.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		

	17.3.	Активност и учество			30 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Петар Хр. Илиевски	Балканолошки лингвистички студии	ИМЈ “Крсте Мисирков,, Скопје	1998
		2.	Блаже Конески	Историја на македонскиот јазик	Култура, Скопје	1981
		3.	Виктор Фридман	Македонистички студии	МАНУ, Скопје	2011
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1-3	МАНУ, Скопје	1999
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИОЛИНГВИСТИКА – македонски јазик			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-9			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Трневски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	/			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат знаења за научните текови и за применетите истражувања од областа на општата и применетата социolingвистика: 1. Синтетизирани сознанија за општествената димензија на јазикот (јазично раслојување). 2. Упатеност во соодветната терминологија. 3. Изграден критички став за потребата да се негува јазичниот стандард наспроти притисоците на узусот (односно стихијата во јазикот).				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на социolingвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на социolingвистичките истражувања, развојните текови, со посебен осврт на актуелните состојби во Република Македонија, поткрепено со материјал од македонската јазична средина.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	бодови		
	17.3.	Активност и учество	бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	40 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бл. Корубин	Јазикот наш денешен кн.1-6		
		2.	Бл. Корубин	На македонскограматичк и теми		
		3.	Бл. Корубин	Македонски историо- социolingвистички теми		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	група автори	Македонски јазик - монографија		
		2.	М. Радовановиќ	Социolingвистика		
	3.	зборник трудови	На македонски филолошки и социolingвистички теми			
	4.					
	5.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-10			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ol style="list-style-type: none"> Оспособување за критичко поимање и размислување за важноста на книжевноста за деца за развојот на детската личност и нејзината креативност, преку примери од светската книжевност за деца; Осознавање на историскиот континуум на светската книжевност за деца: од фолклорот до најновите тенденции (од усна книжевност за возрасни до авторска книжевност за деца; историски поместувања во намената на книжевноста за деца преку односот кон дидактиката итн.); Оспособување за напредна анализа на релацијата естетика-дидактика во светската книжевност за деца; Поврзување на знаењата од други книжевни дисциплини во анализа на дела од светската книжевност за деца; Подготвеност за компаративна анализа: рецепција на делата од светската книжевност за деца од читателот-дете и возрасниот читател; Подготвеност за објективна критичка рецепција на класиците од светската книжевност за деца и примена на новите критичко-теориски пристапи во анализата на овие дела; Подготвеност за продлабочена анализа на новите пристапи и теми во светската книжевност за деца; Оспособување за критичко размислување за улогата на дела од светската книжевност за деца во инклузијата на детето; Подготвеност за критичка анализа на стереотипите во светската книжевност за деца – од класиците до најновите остварувања; Воспоставување естетска комуникација на дела од светската книжевност за деца со другите уметности / уметности / медиуми. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> Специфики на светската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни состојби; Статусот и поимањето на книжевноста за деца во различни стилски формации (со анализа на книжевни текстови); Класици на авторската светска книжевност за деца („Волшебникот од Оз“, „Пинокио“, „Алиса во земјата на чудата“, „Мери Попинс“, „Пипи Долгиот Чорап“, „Двојната Лота“, „Малиот принц“ итн.) – исчитување и анализа во функција на остварување на целите на предметната програма, со примена и на новите пристапи и книжевно-теориски толкувања; Нови пристапи и теми во светската книжевност за деца – преку исчитување и анализа на дела од најновата продукција достапни во превод на македонски јазик („Чудна случка во ноќта“, „Стаклените деца“, „Петар Пан во црвено“, „Матилда“, „Јас сум Акико“, „Легендата за Марфи Компирката“, „Ништо“, „Белиот клоун“ итн.) Стари и нови стереотипи во светската книжевност за деца – културолошки и компаративен пристап во исчитување на дела од светската книжевност за деца; Светската книжевност за деца и играниот и анимираниот филм – од првите остварувања на Дизни до најновата продукција; Светската книжевност за деца и телевизискиот медиум; Илустрациите, сликовиците и стриповите / светската книжевност за деца: стари и нови тенденции; Театарот и светската книжевност за деца; Светската книжевност за деца и комерцијализацијата. 				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				

13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Весна Мојсова-Чепишевска	<i>Клуч во клучалката на детството</i>	Скопје: Матица македонска	2019
		2.	Јадранка Владова	<i>Литература за деца</i>	Скопје: Ѓурѓа	2001
		3.	Владимир Проп	<i>Морфологија на сказната</i>	Скопје: Македонска реч	2009
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Прокопиев	<i>Патување на сказната</i>	Скопје: Магор	1997
		2.	Владимир Проп	<i>Историските корени на волшебната приказна</i>	Скопје: Македонска реч	2010
		3.	Виолета Димова	<i>Естетика на комуникацијата и литературата за деца</i>	Скопје: Македонска реч	2012

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКАТА КУЛТУРНА ТРАДИЦИЈА ВО ЕВРОПСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-11			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Искра Тасевска Хаџи-Бошкова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): – запознавање на студентите со клучните концепти поврзани со развојот на македонската културна традиција; – стекнување на поимања за специфичностите на одделните културни и книжевни традиции, како дел од севкупното светско наследство; – развивање на способноста за забележување на сличностите и на разликите меѓу културните региони.				
11.	Содржина на предметната програма: – хеленистичкиот период, проникнувањето на хеленските, источните и македонските културни елементи; културното значење на античката македонска држава; биографијата на Плутарх за Александар Македонски; – појавата на Словените на Балканот; македонските Словени во корелација со европските историски и културни појави; – словенската писмена традиција наспрема средновековните текстови од одделните европски земји; – богомилската традиција во Македонија и во Европа; – богомилските текстови и нивното значење за македонскиот и за европскиот културен контекст; – печатниците и печатарската дејност како културен феномен во Европа и во Македонија; – стилско-формациски корелации: просветителските тенденции во Македонија наспроти европските трендови; – романтичарските импулси и нивното преобликување во македонски контекст; – реализмот во уметноста и во книжевноста како одглас на променетите околности – културолошки содејства; – творештвото на Блаже Конески како сублимација на традиционалното и на модерното; – модернистичките тенденции како променет однос кон стварноста – феноменот Чинго во сооднос со доминантните европски текови; – постмодернистичките техники во делата на Крсте Чачански и на Венко Андоновски.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			10	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бранко Панов	Средновековна Македонија	Мисла	1985
		2.	Фанула Папазоглу	Историја на хеленистичкиот период	Филозофски факултет, Институт за историја	1995
		3.	Искра Тасевска Хаџи-Бошкова	Бахтин и стилското разногласие во македонската литература	Македоника литера	2015
		22.2.	Дополнителна литература			
			Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.		Георги Сталев	Историја на македонската книжевност (прв дел)	Институт за македонска литература	2001
	2.		Тодор Чепреганов, ур.	Историја на македонскиот народ	Институт за национална историја	2008
	3.	Искра Тасевска Хаџи-Бошкова	Прозните дискурси во македонската книжевност од 19 век (докторски труд)	Филолошки факултет „Блаже Конески“	2015	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-12			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Унапредување на усното и писменото разбирање и изразување, усвојување на нов вокабулар и на нови граматички содржини; - Запознавање со некои аспекти од албанската култура и цивилизација; - Оспособеност за усна и писмена комуникација.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: образование, здрав живот, патувања, забава, спорт и сл. Грамматички содржини: Деклинација и правилна употреба на соодветните форми, коњугација, начини и времиња на глаголите (индикатив, императив).				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 2				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		3.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A2 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Illar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A2 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ И КУЛТУРНИ ВРСКИ НИЗ ИСТОРИЈАТА 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-13			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност (културолошка)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Октај Ахмед			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. ВЕШТИНИ Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми. КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Способност за одредување на турското и македонското влијание во различни области.				
11.	Содржина на предметната програма: Првите контакти на Турците и Македонците во предосманскиот период. Маричката битка (1371) и навлегувањето на Османлиите на територијата на денешна Северна Македонија. Османлискиот административен систем. Образовните и културните институции. Илинденско востание. Повлекувањето на Османлиите од Балканот.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Цветковски, Владимир (уредник) и други.	<i>Македонско-турски културни врски во минатото и денес (II. Меѓународен симпозиум, Скопје, 123-25 октомври 1991).</i>	Филолошки факултет, Скопје.	1991
		2.	Иналцик, Халил.	<i>Османската Империја: Класично доба 1300-1600.</i>	Слово, Скопје.	2002
	3.	Стојановски, Александар.	<i>Македонија под турска власт.</i>	Институт за национална историја, Скопје.	2006	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Hamza, Yusuf.	<i>Balkan Türklüğü (cilt 1-2).</i>	Logos-A, Üsküp.	2010
		2.	Емин, Илхами.	<i>Евлија Челеби за Македонија.</i>	Слово, Скопје.	2007
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-14			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: секојдневни активности и навики, семејство и пријатели, совети за уредување на домот, нарачување во ресторан, изразување желби, сочувство и грижа, давање совети, интервју. Грамматика: минати времиња, конјунктив, повратни глаголи, деклинација на придавки, предлози со акузатив и датив, временски прилози и предлози, сложени реченици и сврзници. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 2.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Habersack, Ch. / Pude, A. / Specht, F.	Menschen A2.1	Hueber Verlag	2013
		2.	Batra, S. / Ransberger, K.	Menschen A2, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2017
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-15			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност; Способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија, кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна, така и со нестручна јавност; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-граматички курс (согласки, самогласки, акцент); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови; морфологија, лексика; синтакса; стилистика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и украински			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература (до три)				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
	2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	- К. : Знання	2011
	3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
22.2	Дополнителна литература (до три)				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
	2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько 3»	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	- К.: Бібліотека українця	2002

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-16			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Подобрување на усното и на писменото разбирање и изразување, коректно изговарање на специфичните гласови во посложени структури, усвојување на нови граматички содржини и на лексика.				
11.	Содржина на предметната програма: Грамматички: специфики на употреба на некои лични и безлични глаголски начини: условен начин, конјунктив, инфинитив, партицип, герундив; активен и пасивен залог, индиректен говор. Тематски: лично ангажирање во општествено-културниот живот, екологија, нови технологии... социјално, културно, географско потекло, живеалиште, образование, здравје и здрав живот, вработување и невработеност, професии, слободно време, забава и спорт. Медијација (писмено и усно јазично посредување): преведување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 2		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација		
Литература				
22.	Задолжителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
	1.	Bredelet A., Bufferne M., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International 2021
	2.	Leroy-Miguel C., Goliot-Lété A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International 1997
	3.	Renaud D., Si-réjols E.	450 nouveaux exercices (niveau intermédiaire)	CLE International 2003
	Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
	1.	Poisson-Quinton S., Mimran S., Mahéo-Le Coadic M.	Grammaire expliquée du français	CLE International 2002
	2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/a2 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://leflepourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/a2-elementaire https://www.ccdmd.qc.ca/fr/	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-17			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку интерактивни содржини од доменот на општественото живеење да ги развиваат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да утврдат сличности и разлики помеѓу шпанскиот и македонскиот јазик, да се оспособат за практична и динамична примена на граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската (а во помала мера и со испанската) култура и постојните јазични и културни сличности и разлики со цел да го достигнат А2(1) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како солидна основа за понатамошно прогресивно изучување на уште посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: употреба на <i>ser/estar</i> со придавки, род и број на именките, причински реченици, минато определено свршено време на индикативот (аорист), временски маркери, <i>hace, hace que</i> и <i>desde hace</i>, релативни реченици, глаголи за емоции, лични заменки за директен и индиректен предмет, минато неопределено свршено време на индикативот (перфект); ▪ Лексички содржини: карактерни особини и физички опис, давање и примање комплименти, видови спортови, одлики на лидер, глаголи поврзани со животните етапи, уметнички стилови и уметнички дела, циклуси на образование, облека и модни додатоци, материјали и форми, рекламирање производ; ▪ Социокултурни содржини: хипокорисници, познати испански спортисти, извици во различни социјални ситуации, искажување мислење, влегување во збор, елементи на оглас за работа, Гоја и Веласкес во Прадо, шопинг, главните ликови во Дон Кихот, кус историски преглед на Шпанија, Аргентина и Мексико, шпански модни норми и модни дизајнери; ▪ Уметноста во фокус: сликарството на Антонио Лопес Гарсија, фламенко танцот на Сара Барас, креацијата <i>Невеста во црно</i> од модниот креатор Франсис Монтесинос; ▪ Фотоколаж со коментари, кус опис на познато уметничко дело, CV и мотивациско писмо, симулација на интервју за работа во одговор на автентичен оглас, онлајн шопинг во реално време, преведување (во двете насоки) на едноставни текстови. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 поени		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Шпански и македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilde Cerrolaza Aragón, Oscar Cerrolaza Gili, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 2 (A2), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), módulos 1-3	Edelsa	2008
		2.	Jaime Corpas, Augustín Germendía, Carmen Soriano	Aula Internacional 2 (nueva edición), manual compacto, unidades 1-6	Difusión	2018
	3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	AA.VV.	Nuevo Sueña 1, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 6-7	Anaya	2015
		2.	AA.VV.	Nuevo Prisma A2 (edición ampliada) – libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), unidades 1-6	Edinumen	2013
	3.	László Sándor	Uso de los pasados	Edelsa	2016	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-18			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Унапредување и збогатување на усната и писмената комуникација на португалски јазик. Усни компетенции: оспособеност за учтиво обраќање во службени ситуации, зборување за себе, за своите вкусови, образование, искуство, изразување и разбирање на совети и мислења, зборување за минати дејствија, еднократни и вообичаени, поврзување на минати, сегашни и идни факти, разбирање на содржини од медиумите Писмени: оспособеност за писмено изразување на теми претходно обработени преку текстови и аудио документи				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: социјално, културно, географско потекло, историја, образование, иднина, здравје и здрав живот, вработување и невработеност, слободно време, патувања, забава и спорт, гардероба, вообичаени дејства во сегашноста, минатото, иднината, телевизија, кино, вести Грамматички: именки и придавки – број; заменки – неопределени (двојна негација), за директен предмет, долги заменски форми; глагол – минато несвршено време, сложено предминато време, идно време; партицип; персонален инфинитив; прилози за начин на “-mente”; зборообразување со префиксација, синоними, антоними				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и португалски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 2 (учебник и вежбанка)	Lidel	2003
		2.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 1	Lidel	2000
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-20			
3.	Студиска програма	Италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Александра Саржоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособен да бара и да дава информации, да го опишува амбиентот во кој живее, да зборува за своите навики и интереси, да комуницира активно на различни теми. Се стекнал со вештини на усно и писмено разбирање и изразување во секојдневни ситуации. Може да разбере реченици и често употребувани изрази сврзани со области од најнепосредна важност (на пример, најосновни лични и семејни информации, информации сврзани со купување, локална географија, вработување). Може да комуницира во едноставни и рутински задачи за кои е потребна едноставна и директна размена на информации за познати и рутински работи. Може со прости зборови да ги опише своето образование, околината и потребите. Компетенциите соодветствуваат на ниво А2 од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникативни содржини (функции): Опишување и зборување за облеката (број, бои), изразување на личниот вкус. Опишување на навиките во минатото, на ситуации, на физичкиот изглед и карактерот на некоја личност, на симптомите на болест, на живеалиште. Изразување сомнеж, мислење, (не)допаѓање, желби и намери, изненадување, потреби, коментар, претпоставки, услови, несогласување. Давање совети, мислење со аргументирање за и против, предлози. Барање мислење (со употреба на учтива форма), информација (за цена, за времетраење на некој настан итн.). Раскажување на сеќавањата. Започување и поттикнување на конверзација и раскажување. Закажување состанок, резервирање билет, зборување за навики (во исхраната, во спортот), за здравјето, за иднината. Пишување кратка биографија. Грамматичка и лексичка содржина: бои, императив (второ лице еднина), компаратив и суперлатив, заменки за индиректен предмет (нагласен и ненагласен), минато време, можен начин, заменки за директен предмет и усогласување на предметот во минато време со помошниот глагол „avere“, релативни заменки (“che, cui”), минато несвршено време (имперфект), употреба на имперфектот и на минатото свршено време, императив (трето лице еднина), негативен императив, сврзници (“però, quindi, perché, mentre, quando”), идно време. Елементи од цивилизација/култура: училишниот систем, телефонирање.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество	20 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	италијански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Bali; Giovanna Rizzo	Nuovo Espresso 2 (A2)	Alma Edizioni	2014
		2.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri A2	Loesher Editore	2019
	3.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto A2. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-21			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на глаголскиот и падежниот систем, со употреба на минато време, лични заменки, придавки, степенување на придавките. Прилози и повратни глаголи.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексичко-граматички материјал на следните теми: на лекар, руски сувенир, разговор по телефон, интернет, Третјакоска галерија. Вежби и дијалози . Реализација писмено и усно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 3 / Полски говор, израз, култура 3 (ПГИКЗ)			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-22			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски, лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- А2. Умешност: студентот умее да разговара на теми од секојдневниот живот, умее да води едноставна конверзација на познати општи теми, умее да опише настани од минатото, накусо да изрази свој став за позната тема. Умее да процени ситуација со официјална и неофицијална комуникација. Самостојно се снаоѓа во различни ситуации при патување и да ги изрази своите впечатоци. Умее да следи разговор лице во лице, како и телефонски. Разбира кога чита информативни текстови поврзани со секојдневниот живот. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и извесни информации од историјата на полските терени.				
11.	Содржина на предметната програма: Формирање и проширување на знаењата од првиот и вториот семестар: употреба на фрази и зборови потребни во секојдневниот живот - збогатување на лексичкиот фонд, составување на писмени и усни текстови на слободни теми; изразување на можности и способности, закажување средба, прифаќање и одбивање на предложеното; изразување на временски односи, прашања за информации на јавни места, видови на комуникациски средства; купување во маркет, бутик, називи на продавници и асортимани, изразување на задоволство/незадоволство, делење на комплименти; случки во минатото; називи на месеци; планови за иднината; изразување на честитки, поздрав и желби; определба на местото, прашања за патот, називи на правец, објекти и места, патување, летен/зимски одмор; место на живеење; годишни времиња, време; здравје, човек, делови на телото, посета кај доктор, болести, совети; временски односи во иднината; изразување на свој став, допаѓање/недопаѓање, споредба. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ современа Полска, градови, објекти, пејзажи, со извесен осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> проширување на знаењата во однос на именските и глаголските парадигми; акузатив еднина кај именките и придавките; лични заменки во акузатив; идно време кај глаголите; инструментал еднина и множина; лични замекни во инструментал; генитив еднина и множина на именките и на придавките, генитив на личните заменки; деривирање прилози од придавки; придавки и прилози; значењето и употребата на глаголите: znać, wiedzieć, umieć; броеви; релативни заменки; заменките swój, swoja, swoje; временски определби.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.		15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki
		3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-do-nauki-jezyka-polskiego---dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JEZYKÓW OBCYCH „LINGVAE MUNDI”
		Година			
					(постојано абдејтиран примерок)
					2005
					2017
22.2.		Дополнителна литература			
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		Polski dla początkujących Polski dla początkujących – kurs wideo	sjikp.us.edu.pl		

			https://www.sjipk.us.edu.pl/pl/publikacje/e-nauczanie/polski-dla-pocztakujacych/		
	2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
	3.		Polski z Anią // Polish with Ania https://www.youtube.com/channel/UCOJ8InFS6bdCVzsZKIdmK4w https://www.youtube.com/user/Polonicum1956	Polonicum	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-23			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Понатамошна примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски и чешки		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Грамматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
		3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha	
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-24			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање и утврдување на основните модели на зборообразувањето во словенечкиот јазик и нивната употреба.				
-	Содржина на предметната програма: Зборообразување – основни поими, модели на зборообразувањето и дистрибуција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002	
	2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013	
	3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Цебен словенечки/Žerna slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000	
2.		Hajnšek-Holz M, Jakopin, P.	Od zadnji slovar slovenskega jezika	Ljubljana: ZRC SAZU	1996	
3.		Breznik-Stramljič, I.	Besedodružinski slovar slovenskega jezika, Poskusni zvezek za istočnice na B	Maribor: Zora	2004	

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-25			
3.	Студиска програма	слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен Хрватски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 2. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 3. Оспособеност за служење со хрватскиот јазик на сите рамништа.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika.	HAZU i Globus: Zagreb	
	2.				
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-26			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на простата реченица во современиот српски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса како наука. Синтакса на реченицата. Зависни и независни реченични конституенти. Синтагми и нивната синтаксичка функција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Ж. Станојчић, Љ.Поповић,	Граматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.	
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.	
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				
		4.				
		5.				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-27			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хоџин			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; ВЕШТИНИ Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Способност да прибира, анализира, оценливо и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик;				
11.	Содржина на предметната програма: Се поставуваат основите на говорниот чин низ одредени животни ситуации (упатства, барање информации, давање предлози, прифаќање, итн.) со замислени ситуации како и писмено увежбување (обраќање, писма итн.): изговор и пишување: секојдневни контакти (поздрави, сочувства, приватна кореспонденција итн); патувања, превозни средства; мода; продавници; правилно употреба на редните броеви, деновите, неделите, месеците. Посебна форма на вежби е усмено и писмено преведување од македонски на турски и обратно. Продлабочување на знаењето на турскиот јазик, (писменото и неговата документација; усно и писмено увежбување по современиот турски јазик; преставување на специфичните на турскиот јазик во однос на македонскиот јазик. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски), неопходни за усната и писмената практика на турскиот јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Турски јазик 2			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Турски/Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç,	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar İçin Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
		3.	İbrahim Gültekin – Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-28			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Тие можат да разберат реченици и вообичаени изрази за познати теми, вклучувајќи многу основни лични и семејни информации, купување, места на интерес и работа. Тие можат да комуницираат во едноставни, секојдневни задачи кои бараат само едноставна и директна размена на информации за познати теми. Тие можат да опишат аспекти од нивното минато, животната средина и прашања поврзани со нивните непосредни потреби, користејќи едноставен јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведуваме посложена граматика и поширока разновидност на вокабулар. Учениците сега се основни корисници на јазикот. Учениците на ова ниво можат да комуницираат во секојдневни ситуации со заеднички изрази и елементарен вокабулар.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		English- Hungarian			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A2 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A2 munkafüzet	University of Pécs	2013
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gyöngyösi Livia	Jónapot kívánok!	ККМ	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 3			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-29			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“-Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со периодот на развитокот на Полското општество од 18 до 20 век и како тоа се одликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Полска за време на поделбите и по нив. Првата, втората и третата полска Република. Ситуацијата во стопанството, посебен осврт на науката, културата и начинот на функционирање на образовните институции. Паралелни состојбите на теренот на Македонија во соодветниот период. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		15 ч.
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 ч.
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
Литература			
Задолжителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов
			Издавач
			Година
22.1.	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска
			ФлФБК интерен примерок
			(постојано абдежиран примерок)
	2.		https://culture.pl/en
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273-quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html
Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов
			Издавач
			Година
22.2.	1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html
	2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlg1o The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM
	3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИНТЕРКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-30			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)				
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој курс студентите ќе научат и ќе станат свесни за: <ul style="list-style-type: none"> - сопствениот културен идентитет и културниот идентитет на другите; - тоа како нивната култура влијае врз нивното однесување и перцепцијата на другите култури; - интеркултурните и меѓукултурните разлики; - разликата во вредностите од култура до култура; - предрасудите и претпоставките кои ги имаат за другите култури; - можноста за недоразбирање со припадниците од други култури и како да го избегнат тоа; - разните комуникативни стилови; - како подобро да оценат и да се адаптираат на различни контексти; - како да воспостават подобра комуникација со припадниците на други култури. 				
11.	Содржина на предметната програма: Се воведуваат и обработуваат содржините релевантни за студентите: култура, интеркултурна комуникација, и интеркултурна комуникативна компетенција; културен идентитет, културни разлики, предрасуди, конфликти и адаптација; вербална и невербална интеркултурна комуникација, интерперсонални односи, стилови на комуницирање и интеракција; значењето на контекстот во интеркултурната комуникација; вештини за менаџирање и посредување во интеркултурни комуникативни ситуации; постигнување ефикасна комуникација.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20	
	17.3.	Активност и учество		10	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Lustig, M. & Koester, J.	<i>Intercultural Competence, Interpersonal Communication Across Cultures, 6th edition</i>	Pearson Education Inc.	2010
		2.	Scollon, R. & Scollon, W.S.	<i>Intercultural communication, A Discourse approach, 2nd Edition</i>	Blackwell Publishers Inc	2001
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Martin, N.J. & Nakayama, T.K.	<i>Intercultural communication in contexts, 7th edition</i>	McGraw-Hill Education	2018
		2.	Holliday, A., Hyde, M. & Kullman, J.	<i>Intercultural Communication: Advanced resource Book.</i>	London; New York: Taylor & Francis	2004
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ЕСЕЈОТ ВО АНГЛОФОНСКАТА КНИЖЕВНОСТ				
2.	Код	Флф-2023-л2-5-31				
3.	Студиска програма	англиски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Милан Дамјаноски				
9.	Предуслови за запишување на предметот					
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Запознавање со историскиот развој на есејот во англофонската книжевност - Претставување на значајни есеисти и нивните дела - Запознавање со најважните есеистички теми во различните историски и книжевни периоди - Стекнување вештини за критичка анализа на есеј низ теориска рамка - Понатамошен развој на критичко мислење низ анализа и евалуација на избрани есеи - Стекнување на вештини на академско пишување при писмена анализа на есеј					
11.	Содржина на предметната програма: Општ преглед и карактеристики на есејот како жанр од неговите почетоци со Монтењ, па сè до денешно време. Приказ на теориите, методите, техниките и темите поврзани со есејот како форма. Преглед на историскиот развој и значење на есејот во англофонската книжевност. Влијанието на појавата на периодичните списанија во 18 век (Tatler, Spectator) врз развојот на есејот. Есејот како главна форма за општествена, политичка и културна дебата во 19 век. Посебен осврт на есејот во американската книжевност. Есејот како прозна форма отворена за новите општествени тендеции во 20 век. Во рамките на курсот ќе бидат опфатени најважните есеисти- претставници на англофонската книжевност од 17 век до денес со избор на репрезентативни есеи за обработка и анализа. Главни автори: Ф. Бејкон, Џ. Адисон, Р. Стил, С. Џонсон, Ч. Лемб, В. Хазлит, Т. Карлајл, Т. Де Квинси, Т. Меколи, Џ. Раскин, М. Арнолд, Т. Х. Хаксли, В. Вулф, Џ. Орвел и други, како и претставници на американската есеистика: Р. В. Емерсон, Х. Торо, Т. Пејн, Т.С. Елиот, , Х. Џејмс и др.					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	2+0				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	M. H. Abrams et al., editors	Norton Anthology of English Literature (Vol. I & II)	W.W. Norton & Co	1995
		2.	Williams, W.E. ed.	A Book of English Essays	Penguin Books	1965
		3.	Ford, Boris ed.	American Literature (New Pelican Guide to English Literature)	Penguin Books	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ford, Boris ed.	From Dryden to Johnson (Pelican Guide to English Literature)	Penguin Books	1970
		2.	Chevalier, Tracy ed.	Encyclopedia of the Essay	Fitzroy Dearborn Publishers	1997
3.		Shattock, Joanne ed.	The Cambridge Companion to English Literature, 1830-1914	Cambridge University Press	2010	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-5-35			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 5. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Бојан Петревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Теоретска основа за именската група и реченицата. 2. Познавање на модалната и граматичката структура на реченицата како и практична примена во пишуваниот и говорениот јазик. 3. Оспособеност за создавање именски групи и реченици од различен структурен и комуникациски тип.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Вовед во синтаксата (опсег на јазичното рамниште, граници и контакт со други лингвистички дисциплини, синтаксички единици). 2. Синтаксички средства. 3. Синтаксички врски. 4. Именската група како синтаксичка единица – дефиниции и видови, структура, категории. 5. Категориите род, број, зависност обраќање. 6. Референцијална карактеристика на ИГ 7. Збороред во ИГ 8. Реченицата како синтаксичка единица – дефиниции, структура, форма и содржина. 9. Граматичка структура – а) основни реченични членови: подмет, прирок, предмет; б) второстепени реченични членови: атрибут и апозиција. 10. Модална структура – видови, значење и употреба. Негација. 11. Информациска структура – тема и рема. 12. Збороред и согласување во реченицата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
22.1.	Задолжителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Синтакса на македонскиот стандарден јазик	Радинг	1994	
	2.	Стојка Бојковска и др.	Општа граматика	Просветно дело	2005	
	3.	Симон Саздов	Современ македонски јазик 4	Табернакул	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Благоја Корубин	Јазикот наш денешен 1-6	ИМЈ Крсте Мисирков	1999	
2.		Зузана Тополињска	Грамматика на именската фраза	МАНУ	1977	
3.		Лилјана Минова-Ѓуркова (ред.)	Македонски јазик	Универзитет Ополе Полска	1996	
4.		Живко Цветковски и др.	Правопис на македонскиот јазик	ИМЈ „Крсте Мисирков“ и „Култура“	2017	

VI СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 2100-2200 лексички единици. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		корејски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Intermediate Level 2: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2001
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Intermediate Level 2: Workbook.	University of Hawaii Press.	2001
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фразна структура: именка-глагол, глагол-прилог, придавка-именка, глагол-именка и конструкција предлог-објект, итн. Составни делови на реченицата: субјект, предикат, објект (директен и индиректен), додаток, прилошки модификатор, атрибут. Видови реченици, како реченици со номинален предикат, реченична инверзија, главна реченица, реченица со конструкција субјект-предикат, реченици без субјект, итн. Сложена реченица. Познавање на 3051 зборови кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б и 1604 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б. Читање и пишување на текстови од окулу 700 зборови. Пишување на наративни текстови, аргументирање и изложување. Запознавање со дел од кинеската книжевност, култура и традиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		кинески јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1600 лексички единици. Околу 300 канџи. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	3A	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
3.		Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	БУГАРСКА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-4			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Трајче Стамески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цел на предметната програма е да им овозможи на студентите да се стекнат со основни и со продлабочени знаења за бугарската книжевност и култура од XIX век до денеска. Запознавање на студентите со стилско-формациската последователност (преродба, реализам, модернизам и постмодернизам) и жанровската класификација. Проучување развојните тенденции во бугарската култура. Препознавање и диференцирање на епохата на бугарската модерна и постмодерна (претставници и специфични обележја), како основа за развојот на современата бугарска книжевност и култура.				
11.	Содржина на предметната програма: Периодизација на бугарската книжевност. Бугарската книжевност во европски и јужнословенски контекст. Претпросветителството и просветителството во бугарската книжевност: Паисиј Хилендарски и Софрониј Врачански (преглед) Стилската формација – романтизам: Георги Сава Раковски: „Горски патник“ (поема), Петко Р. Славејков: „Изворот на белоногата“ (поема). Христо Ботев: „Поезија“ Особености на протореализмот во бугарската книжевност: Добри Војников: „Криворазбраната цивилизација“ (драма). Реализмот во Европа и реализмот во Бугарија. Најзначајни претставници на бугарскиот реализам: Љубен Каравелов: „Мамино галениче“ (повест), „Дали е судбината виновна“ (повест). Реализмот и зачеток на модерната (од ослободувањето на Бугарија до крајот на 19 век): Иван Вазов: „Под игото“ (роман), „Раскази“ (избор); Алеко Константинов: „Бај Гањо“ (збирка раскази). Модерната во бугарската книжевност: Пејо Јаворов и бугарскиот симболизам. Поетот Гео Милев и бугарскиот експресионизам. Елисавета Багрјана (избор од поезијата). Постмодернизам: Георги Господинов (проза). Интермедијални релации меѓу бугарската книжевност и сликарство и филм.				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, изработка на семинарска работа, изработка на проектни задачи, консултации.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		30 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		60 бодови	

	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			евалуација/ самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Светлозар Игов	История на българската литература	Сиела, София	2002
		2.	Иван Радев	История на българската литература през възраждането	Просвета, Велико Търново,	1997
		3.	Кирова Милена	Литературният канон - предизвикателства	Универзитетско издателство „Св. Лимент Охридски“, София	2009
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.			Спец. портал LiterNet (http://www.liternet.bg)	
	2.				Словото – Българска виртуална библиотека (http://www.slovo.bg)	
3.	Кирова Милена	Проблематичният реализъм	Просвета, София	2002		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РОМАНТИЗАМ И РЕАЛИЗАМ: ПРЕИСПИТУВАЊЕ НА ГРАНИЦИТЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Компаративно проучување на поетиките на романтизмот и реализмот преку најпарадигматични примери од европскиот романтизам и реализам Литературно-теоретски компетенции Способност за културно-цивилизациски пристап Способност за примена на литературните и на јазичните содржини на предметите				
11.	Содржина на предметната програма: Романтизмот како стилска формација vs. епохата на реализмот. Границите на романтизмот / реализмот. Типологија, техники, постапки, стратегии на раскажување во романтизмот и реализмот. Проблемот на хронотопот во романтичарската и во реалистичката проза. Типови ликови во романтизмот / реализмот. Романтизам или реализам: историски роман / сентиментален или љубовен роман / детективски роман / роман за патување, психолошки роман / мемоари, дневници, автобиографија. Толкување на репрезентативни текстови од најзначајните претставници на европскиот романтизам и реализам.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Нема			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Peleš, Gajo	Tumačenje romana	Zagreb, ArTresor naklada	1999
		2.	Solar, Milivoj	Povijest svjetske književnosti	Zagreb, Golden marketing	2003
		3.	Flaker, Aleksandar	Stilske formacije Zagreb	Zagreb, Liber	1976
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Abot, H. Porter	Uvod u teorijuproze	Beograd, Službeni glasnik	2009
		2.	Bahtin, Mihail	O romanu	Beograd, Nolit	1989
	3.	Bahtin, Mihail	Autor i junak u estetskoj aktivnosti	Novi Sad, Svetovi	1991	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНА АНТРОПОЛОГИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра: Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Кристина Н. Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот има за цел да ги воведe студентите во широкото поле на книжевната антропологија која ја истражува улогата на книжевноста во општествениот живот на човекот од една страна, и релациите меѓу антропологијата и феноменот на пишувањето, од друга. По завршувањето на курсот студентите ќе имаат солидни познавања за пресеците меѓу антропологијата и компаратистиката и ќе можат да ги анализираат книжевните текстови од антрополошка перспектива земајќи ги во преден план прашањата врзани за крвното сродство, нацијата, религијата, класата, кастата, родот, сексуалноста и слично.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во интердисциплинарното поле на книжевната антропологија. Политики на етнографијата: факти и фикција. Постмодернистичкиот пресврт во антропологијата. Автобиографија и етнографски извештај. Толкување на книжевни текстови низ антрополошка призма.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, домашни задачи (еден есеј и една усна презентација во текот на семестарот), домашно учење (подготовка за испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Geertz, Clifford.	Works and lives: The anthropologist as author.	Cambridge, UK: Polity	1988
		2.	Lévi-Strauss, Claude.	Tristes tropiques. Tr. by J. Russell.	New York: Atheneum.	1963
	3.	Hymes, Dell.	An ethnographic perspective. In Special issue: What is literature?	New Literary History 5.1: 431–457.	1973	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wulff, H.	The Anthropologist as Writer: Genres and Contexts in the Twenty-First Century	Berghahn	2016
		2.	Clifford, James.	Writing Culture: The Poetics and Politics of Ethnography	University of California Press.	1986
		3.	Watson, T.	Culture Writing: Literature and Anthropology in the Midcentury Atlantic World	Oxford University Press	2018

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОМПАРАТИВНИ ЧИТАЊА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-7			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Капушевска-Дракулевска проф. д-р Владимир Мартиновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се здобијат со основни знаења и увид во алатките на компаративната книжевност, за да можат истите да ги користат во анализата на книжевните феномени Литературно-теоретски компетенции Способност за анализа на релација текст/контекст Способност за истражувачка работа и за аргументиран дијалог меѓу литературите.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимски одредници: општа, компаративна и национална книжевност. Прездизвиците на компаратистиката во проучувањето на националната книжевност. Интерлитерарно / интеркултурно промислување на македонската книжевност. Спецификите на македонската книжевност во контекст на европската и светската културна традиција. Релационо промислување на периоди / автори / дела и обид преку одделни европски поетики да се објаснат стилските законитости и поетичките начела на современата македонска поезија (и книжевност). Од рецепција до креативен дијалог: анализа на најпарадигматични примери на проникнувања на македонската со европската поезија (и книжевност).				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Нема				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Група автори	Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури	Нови Сад, Академска књига	2011
		2.	Њиши, Армандо (прир.)	Компаративна книжевност	Скопје, ДККМ, Магор	2006
		3.	Ѓурчинов, Милан	Компаративни студии	Скопје, МАНУ	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Шелева Елизабета	Книга 2020	Скопје, Магор	2021
		2.	Капушевска Дракулевска, Лидија	Мозаик од гласови: огледи за македонската книжевност	Скопје, Магор	2018
	3.	Мартиновски, Владимир	Зоон поетикон: аспекти на современата македонска поезија	Скопје, Кликер книги	2013	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 7		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗАКОНОТ КАКО КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-8			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): целта на предметот се врзува за сложени релации меѓу законот, литературата и културата. Критичката теорија која е клучна во книжевноста е во исто време многу значаен инструмент и во областа на правото. Интердисциплинарните вкрстувања се огледуваат во врзување на проблемите на правото и на литературата во многу фикционални дела со аспекти од областа на правото и во многу форми на пишување на законот и неговите толкувања. Врз примери од сферата на прозата, драмата/театарот, филмот или фотографијата, потоа документацијата и други видови ќе се преиспитува вредносниот систем зададен и впишан во сферата на правото, на законите и претставен во делата. Литературата и законите се проучуваат преку значењата кои ги стекнуваат како предмети кои влегуваат во состав на културата. Голем дел од становиштата на овој курс се засновани врз филозофијата која е во тесни релации со филозофијата од времето на И. Кант и се појавува како неокантијанска верзија на разбирање на појавите.				
11.	Содржина на предметната програма: прашањата за вината, одговорноста или етиката, мотивите за човековите дејствувања во согласност со нормите или наспроти нив се актуелни во областа на правото и на литературата. Со толкување на различни дела од областа на фикцијата, на прозата, филмот, драмата, театарот или сликарството и фотографијата ќе се истражува како книжевноста и пошироко уметноста на зборот и визуелните уметности ги антиципираат легалните структури, теми и техники и обратно, како правото реагира на книжевните, филмските структури, теми и техники. Предмет и содржина се дела на фикцијата и нивните начини на претставување на институциите на законот и законските процеси. Изучувањата се концентрираат и врз придонесите на книжевноста во реализација на законските норми и нарации. Курсот ќе истражува до која мерка книжевните структури и нивната кохеренција ја објаснуваат кохеренцијата на нарацијата во правото кое се раководи од законите, а каде се откриваат ограничувањата во двете насоки кога говориме за заемни поврзувања на законот, книжевноста и културата. Проучувањата се однесуваат и на тоа што се добива, а што се губи кога книжевноста се вреднува како „другиот“ на законот, како имагинативна и етичка алтернатива на законот во културите.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20
		16.2.	Самостојни задачи		20
		16.3.	Домашно учење – задачи		50
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		30	
	17.3.	Активност и учество		10	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски/Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Славица Србиновска	<i>Книжевноста и политиките на претставувањето</i>	Сигмапрес	2014
		2.	Richard A. Posner (Rev. Ed.)	<i>Law and Literature.</i>	Harvard University Press	1998
		3.	Richard H. Weisberg	<i>The Failure of the Word: The Protagonist as Lawyer in Modern Fiction</i>	Yale UP	1984
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	James Boyd White	<i>Acts of Hope: Creating Authority in Literature, Law, and Politics</i>	U of Chicago Press	1994
	2.	Richard H. Weisberg	<i>Poethics and Other Strategies of Law and Literature</i>	Columbia UP	1991	
3.	Stanley Fish	<i>There's No Such Thing as Free Speech and It's a Good Thing Too</i>	Oxford UP	1994		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА – МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-9			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Бојан Петревски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - студентите да се запознаат со прагматиката како лингвистичка дисциплина; - да стекнат знаења за начините на кои се конципира и се интерпретира исказот и за практичните аспекти на употребата на јазичните средства воопшто; - да стекнат знаења за можностите и за мотивите една информација да се пренесе на различни начини, за имплицитните значења и за функцијата на контекстот и на контекстот за значењето на исказот; - да стекнат знаења за причините за недоразбирањата во вербалната интеракција; - да развијат вештини за прагматичка анализа на различни материјали (разговорни ситуации, говорениот јазик во медиумите, текстови од публицистичкиот и од уметничколитературниот стил) и за употреба на терминологијата од областа на прагматиката.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Предмет на прагматиката и нејзините врски со другите лингвистички дисциплини 2. Контекст и пресупозиција 3. Референција и деиксис 4. Принцип на кооперативност и конверзациски максими 5. Конверзациски и конвенционални импликатури 6. Аргументативен пристап кон имплицитните значења 7. (Не)учтивоста во вербалната интеракција 8. Поимот <i>говорен чин</i> : локуција, илокуција, перлокуција 9. Класификација на говорните чинови 10. Информациската структура на исказот од прагматички аспект				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бода		

	17.3.	Активност и учество			15 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Кусевска, Елени Бужаровска	Прагматика: Јазик и комуникација	Арс Ламина – публикации, Арс Либрис	2020
		2.	Yan Huang	Pragmatics	Oxford University Press	2007
		3.	Billy Clark	Pragmatics: The Basics	Routledge	2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Catherine Kerbrat-Orecchioni	L'implicite	Armand Colin	2012
		2.	Dominique Maingueneau	Pragmatique pour le discours littéraire	Dunod	1990
	3.	Françoise Armengaud	La pragmatique	Presses Universitaires de France	2007	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК ВО ЈУЖНОСЛОВЕНСКИ КОНТЕКСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-10			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Претставување на македонскиот јазик како дел од јазичните истражувања и култура во јужнословенски контекст				
-	Содржина на предметната програма: - Македонскиот јазик како дел од јазичните истражувања во јужнословенски контекст - Македонскиот јазик како дел од македонската култура во јужнословенски контекст				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Угринова-Скаловска, Р.	Споредбена граматика на словенските јазици	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	1994
2.	Пипер П. (ред.)	Јужнословенски јазици: граматичке структуре и функции	Београд: Београдска књига	2009
3.	Аризанковска, Лидија	Карактеристике система глаголских времена у македонском језику у поређењу са словеначким и другим јужнословенским језицима, <i>Српска књижевност и језик у јужнословенском контексту (Зборник радова)</i> , (уред. Михајло Пантиќ),	Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 176-186.	2011
Дополнителна литература				
Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Аризанковска, Лидија (уред.)	Трета македонско-словенечка конференција, Охрид, 2007, (Зборник на трудови)	Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2009
2.	Тополињска З.	Студиј од македонско-бугарската јазична конфронтација	Скопје: МАНУ	1996;
3.	Спасов Ј., Ралповска Е., Петрушевска М.	Usporedba pravopisnih i slovopisnih rješenja hrvatske i makedonske jezične prakse u drugoj polovici XIX. stoljeća i prvoj polovici XX. stoljeća: morfonološko naspram fonološkoga pisanja, Zbornik „Riječki filološki dani 10“, 27-29.11.2014.	Rijeka: Filozofski fakultet, 381-394.	2015
4.	Велковска С. (уред.)	Погледи за македонскиот јазик (Зборник на трудови)	Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, МАНУ, Совет за македонски јазик, Филолошки факултет „Блаже Конески“	2020

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТ ЗА ДЕЦА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-11			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска асс. м-р Иван Антоновски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ol style="list-style-type: none"> Оспособување за критичка рецепција на развојот на македонската книжевност за деца во македонскиот книжевен и културен контекст – од фолклорот до најновите остварувања; Подготвеност за критичка рецепција на остварувањата на македонската книжевност за деца во поширок книжевен контекст (компаративен пристап со дела од светската книжевност за деца); Оспособување за напредна анализа на релацијата естетика-дидактика во македонската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни тенденции; Поврзување на знаењата од други книжевни дисциплини во анализа на дела од македонската книжевност за деца; Подготвеност за компаративна анализа: рецепција на делата од македонската книжевност за деца од читателот-дете и возрастниот читател – дела од XX век и најнови остварувања; Подготвеност за објективна критичка рецепција на дела од македонската книжевност за деца и примена на новите критичко-теориски пристапи во анализата на овие дела; Подготвеност за продлабочена анализа на новите пристапи и теми во македонската книжевност за деца; Подготвеност за компаративна анализа на новите поетски во македонската книжевност за деца со искуствата од светската книжевност за деца; Оспособување за критичко размислување за улогата на дела од македонската книжевност за деца во инклузијата на детето; Подготвеност за критичка анализа на стереотипите во македонската книжевност за деца; Воспоставување естетска комуникација на дела од македонската книжевност за деца со другите уметности / медиуми. 				
11.	Содржина на предметната програма: <ol style="list-style-type: none"> Фолклорните лирски жанрови за деца и македонското искуство; Специфики на македонската книжевност за деца – историска перспектива и актуелни состојби; Жанровска поделба на македонската книжевност за деца и нејзините најистакнати претставници (Ванчо Николески, Васил Куноски, Славко Јаневски, Живко Чинго, Стојан Тарапуза, Петре М. Андреевски, Видоје Подгорец, Оливера Николова, Боко Смаќоски, Киро Донеv, Горјан Петревски, Јадранка Владова); Клучни дела на македонската книжевност за деца од втората половина на XX век („Мице“, „Шеќерна приказна“, „Улица“, „Бојан“, „Големи и мали“, „Орхан“, „Втората смена“, „Марта“, „Бушава азбука“, „Касни порасни“, „Девојчето со две имиња“ итн.) – исчитување и анализа во функција на остварување на целите на предметната програма, со примена и на новите пристапи и книжевно-теориски толкувања. Компаративно исчитување со дела од светската книжевност за деца и со дела од поновата македонска книжевна продукција; Нови пристапи и теми во македонската книжевност за деца – преку исчитување и анализа на дела од најновата продукција (книжевни дела за деца објавени во последните две децении); Стереотипи во македонската книжевност за деца – културолошки и компаративен пристап во исчитување на дела од македонската книжевност за деца – од првите посериозни авторски остварувања до најновата продукција. Согледување во поширок книжевен контекст; Македонската книжевност за деца и екранизацијата (пр. „Бушава азбука“, „Зоки Поки“, „Големи и мали“); Илустрациите, сликовиците и стриповите – македонско искуство; Театарот и македонската книжевност за деца; Новиот бран во македонската книжевност за деца и ликовите-брендови. 				

12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миодраг Друговац	<i>Македонската книжевност за деца и младина</i>	Скопје: <i>Детска радост</i>	1996
		2.	Весна Мојсова-Чепишевска	<i>Клуч во клучалката на детството</i>	Скопје: <i>Матица македонска</i>	2019
	3.	Мурис Идризовиќ	<i>Македонската литература за деца</i>	Скопје: <i>Наша книга</i>	1988	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Александар Прокопиев	<i>Патување на сказната</i>	Скопје: <i>Магор</i>	1997
		2.	Владимир Проп	<i>Морфологија на сказната</i>	Скопје: <i>Македонска реч</i>	2009
3.	Мито Спасевски	<i>Литература за деца</i>	Скопје: <i>НИО Студентски збор</i>	2007		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ, ФИЛОЗОФСКИ И СОЦИОЛОШКИ ПРОУЧУВАЊА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-12			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасна Котеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЦЕЛИ. 1) Запознавање со основите на теоријата на културата, филозофијата и социологијата на културата; 2) Осврт, увид и анализа во филозофската и книжевната сцена во македонската книжевност и култура од 1940-тите до 2020-тите години, како и анализа на социолошките аспекти на македонската култура во наведените децении; 3) Анализа на македонската книжевност и култура од аспект на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија; 4) Анализа на македонската книжевност и култура од аспект на теориската психоанализа.</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ: 1) Стекнување општи увиди во теоријата на културата, филозофијата, книжевноста и социологијата на културата во контекст на македонската книжевност и култура. 2) Стекнување способности за анализа на македонската книжевност и култура во децениите помеѓу 1940-тите и 2020-тите години. 3) Развивање способности за анализа на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија од аспект на културолошките, филозофските и социолошките проучувања на македонската книжевност и култура. 4) Оспособување на студентите за анализа на македонската книжевност и култура од аспект на теориската психоанализа.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>1. Запознавање со основите на теоријата на културата во македонската книжевност и култура. 2. Запознавање со основите на филозофијата и социологијата на културата во контекст на македонската книжевност и култура. 3. Осврт, увид и анализа на филозофската и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1940-1950-тите. 4. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1950-1960-тите. 5. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1970-1980-тите. 7. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1980-1990-тите. 8. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 1990-тите-2000-тите. 9. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 2000-2010-тите. 10. Осврт, увид и анализа на филозофската, книжевната, социолошката и интелектуалната сцена во македонската книжевност и култура во 2010-2020-тите. 11. Дефинирање и опис на идентитетските категории. 12. Филозофијата и книжевноста во контекст на македонската книжевност и култура. 13. Социологијата и книжевноста во контекст на македонската книжевност и култура. 14. Дефинирање и анализа на идентитетските категории: раса, етнос, пол, род, класа, националност, религија и социо-економски статус, религија од аспект на проучувањето на македонската книжевност и култура. 15. Примена на анализа на идентитетските категории врз избрани примери од македонската книжевност и култура. 16. Концептите на теориската психоанализа врз примери од современата македонска книжевност и култура. 17. Компаративни согледби за сличностите и разликите во културолошките, филозофските и социолошките проучувања на македонската книжевност и култура во балкански и во европски контекст.</p>				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, активност и учество (дискусии), усна презентација, проектна (домашна, семинарска) задача или есеј (приказ на книга), завршна семинарска работа, консултации, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		15 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		15 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		40 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		30 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовно следење на наставата и активност			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ryan, Michael	<i>The Encyclopedia of Literary and Cultural Theory</i>	Wiley-Blackwell, United Kingdom	2011.
		2.	Eldridge, Richard	<i>The Oxford Handbook on Philosophy and Literature</i>	Oxford University Press	2009.
		3.	Longo, Marino	<i>Fiction and Social Reality. Literature and Narrative as Sociological Resources</i>	Ashgate Publishing Company	2015.
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Котеска, Јасна	<i>Санитарна енигма</i>	Антолог, Скопје	2020.
		2.	Котеска, Јасна	<i>Комунистичка интима</i>	Антолог, Скопје	2021.
3.		Котеска, Јасна	<i>Македонско женско писмо</i>	Македонска книга, Скопје	2003.	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-13			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Оспособеност за разбирање на подолги говори/текстови на познати теми; - Оспособеност за раскажување на определени содржини (приказна, филм, книга и сл.); - Оспособеност за пишување на јасен текст.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: разни теми од секојдневниот живот, мода, медиуми, нови технологии и сл. Грамматички содржини: видови заменки, множина кај именките и придавките, глаголски начини и времиња (коњунтив, оптатив, адмиратив).				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 3				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		4.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A2 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL A2 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКО-МАКЕДОНСКИТЕ ЈАЗИЧНИ И КУЛТУРНИ ВРСКИ НИЗ ИСТОРИЈАТА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-14			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност (културолошка)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Октај Ахмед			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ</p> <p>Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.</p> <p>ВЕШТИНИ</p> <p>Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата;</p> <p>Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми.</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ</p> <p>Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии;</p> <p>Способност за одредување на турското и македонското влијание во различни области.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Периодот меѓу двете светски војни. Развивање на односите со Република Турција, најпрвин во рамките на СФРЈ, а потоа и како независна република. Спогодбата меѓу Југославија и Турција од 1952 година за иселување на Турците од Македонија. Независноста на Републиката и признавањето од страна на Република Турција во 1992 година. Големото иселување на Турците од Македонија во Турција во 1950-ите години. Влијание на турскиот на македонскиот јазик. Влијанието на македонскиот на турските говори во Северна Македонија. Културни врски и влијание. Образовни врски и влијание. Политички врски и влијание. Влијанието на архитектурата, фолклорот, кинематографијата, книжевноста, музиката, уметноста, деловните врски итн.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Цветковски, Владимир (уредник) и други.	<i>Македонско-турски културни врски во минатото и денес (II. Меѓународен симпозиум, Скопје, 123-25 октомври 1991).</i>	Филолошки факултет, Скопје.	1991
		2.	Керими, Селим Кадри.	<i>Иселувањето на Турците од Македонија во Турција, по Втората светска војна.</i>	Академски печат, Скопје.	2021
		3.	Јашар-Настева, Оливера.	<i>Турските лексички елементи во македонскиот јазик.</i>	Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје.	2001
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Süleymanoğlu Yenisoy, Yenisoy.	<i>Tarih Boyunca Slav-Türk Dil İlişkileri.</i>	TDK Yayınları, Ankara.	1998
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-15			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на основните јазични компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на основните граматички форми при составување кратки текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво А2 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: споделување искуства, изразување чувства, планирање патување, опис на пат, пишување извештај. Грамматика: модални глаголи; минато време; пасив; предлози за место; показни и односни заменки; директен, индиректен и предлошки предмет; прашални зборови; индиректни прашања; сврзници и сложени реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање кратки автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 3.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Habersack, Ch. / Pude, A. / Specht, F.	Menschen A2.2	Hueber Verlag	2013
		2.	Batra, S. / Ransberger, K.	Menschen A2, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2017
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-16			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност; Способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија, кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна, така и со нестручна јавност; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати; Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Донесува соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-граматички курс (согласки, самогласки, акцент); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови; морфологија, лексика; синтакса; стилистика; деловни документи.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и украински				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько »	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-17			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на дополнителни граматички, лексички и комуникативни вештини; Комуникативни цели: изразување на лични ставови, мислења, изведување заклучоци, пренесување на туѓи искази, прераскажување, информирање за одредени ситуации и настани. Писмено изразување преку помали состави во врска со темите што се обработуваат или по слободен избор.				
11.	Содржина на предметната програма: Грамматички: зависносложени дел-реченици и изразување на релациите: време, причина, последица, цел, допуштање, хипотетичност, споредба. Тематски: патувања, музика, литература, медиуми, општествена ангажираност, лични ставови во однос на социјални теми и проблеми.... Медијација (писмено и усно јазично посредување): пренесување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски и македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Bredelet A., Bufferne M., Rodrigues W. M.	Odyssée A2 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International
		2.	Bredelet A., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International
		3.	Leroy-Miguel C., Goliot-Lété A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Poisson Quinton S., Mimran R., Mahéo-Le Coadic M.	Grammaire expliquée du français	CLE International
2.		Интернет страници	https://bonjourdefrance.com https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrançaispourtous.com/ https://leflapourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/b1-intermediaire		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-18			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку интерактивни содржини од доменот на општественото живеење сакаат да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да се оспособат за практична и динамична примена на граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската (а во помала мера и со испанската) култура и постојните јазични и културни сличности и разлики и да го достигнат А2(2) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како солидна основа за понатамошно прогресивно изучување на уште посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: апсолутен и релативен суперлатив, присвојни заменки, минато несвршено време на индикативот (имперфект), предминато време на индикативот (плусквамперфект), споредба на минатите времиња на индикативот, заповеден начин со правилни и најчестите неправилни глаголи, глаголски перифрази (<i>hay que</i>+инфинитив, <i>tener que</i>+инфинитив, <i>poder</i>+инфинитив), заповедна форма и местото на заменките; ▪ Лексички содржини: интеркултурна комуникација, патувања, дом и видови живеалишта, професионалци во филмската индустрија, човечкото тело, симптоми и лекови, здравствена заштита, универзитетски студии и испити; ▪ Социокултурни содржини: мимики и гестови, стереотипи, деловна комуникација, изнајмување наспроти купување живеалиште, професии во женски род, концепт на лична нега и убавина, поговорки поврзани со здравјето, социјален престиж на различни професии, туристичка мапа на Шпанија, видови туризам, познати шпански и испански филмови, актери и режисери, филмскиот фестивал во Сан Себастијан; ▪ Уметноста во фокус: современата скулптура на Едвардо Чилида, архитектурата на Гугенхајм во Билбао, молекуларната гастрономија на Феран Адриа; ▪ Кус состав (на пример, позитивни и негативни стереотипи, патување од сонштата), прилог за личен блог, резиме на познат филм, преведување (во двете насоки) на едноставни текстови. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80 поени		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени		

	17.3.	Активност и учество			20 поени	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Шпански и македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilde Cerrolaza Aragón, Oscar Cerrolaza Gili, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 2 (A2), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), módulos 4-6	Edelsa	2008
		2.	Jaime Corpas, Agustín Gernemedia, Carmen Soriano	Aula Internacional 2 (nueva edición), manual compacto, unidades 7-12	Difusión	2018
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	AA.VV.	Nuevo Sueña 1, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 8-10	Anaya	2015
	2.	AA.VV.	Nuevo Prisma A2 (edición ampliada), libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), unidades 7-12	Edinumen	2013	
	3.	László Sándor	Uso de los pasados	Edelsa	2016	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-19			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Унапредување и збогатување на усната и писмената комуникација на португалски јазик. Усни: оспособеност за изразување на лични ставови, мислења, изведување заклучоци, пренесување туѓи искази, информирање за одредени ситуации и настани; оспособеност за разбирање во солидна мерка на говори на стандарден јазик на секојдневни теми, радио и телевизиски програми, филмови и сл. Писмени: оспособеност за разбирање полесни прозни текстови и написи што третираат современи проблематики, и за пишување јасни куси состави на темите што се обработуваат				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: патувања, музика, литература, медиуми, културни специфики и реалности, граѓанско однесување; теми од португалското културно наследство и современата португалска култура; теми во договор со студентите Грамматички: глагол – кондиционал, сегашно, минато и идно време на конјунктивот, индиректен говор, пасивен залог; релативни заменки, непроменливи и променливи; сврзници и сврзнички фрази; зборообразување – продолжување; разлики помеѓу европската и бразилската варијанта на португалскиот јазик				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и португалски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 2 (учебник и вежбанка)	Lidel	2003
		2.	A. Tavares	Português XXI, 3 (учебник и вежбанка)	Lidel	2008
	3.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 1	Lidel	2000	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 2	Lidel	2002
		2.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-21			
3.	Студиска програма	италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Александра Саржоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да започне, да одржува и да заклучи едноставен разговор; разбира доволно за да се снајде во едноставни, рутински дијалози без претеран напор; може на разбирлив начин да изнесе идеи и да разменува идеи и информации на познати теми во предвидливи секојдневни ситуации; може успешно да комуницира на основни теми; може да побара помош за да го изрази она што сака; да се справи со секојдневни ситуации со предвидлива содржина; може да учествува во структурирани разговори, додека учеството во отворена дискусија му е доста ограничено. Со едноставни зборови може да изрази како се чувствува; може поопширно да ги опише секојдневните аспекти на опкружувањето во коешто се движи, на пр. луѓето, местата, некое деловно или училишно искуство; може да опише претходни активности и лични искуства, обичаи и секојдневни дејства, планови и договори, што му се допаѓа во врска со нешто, а што не; може на кус и едноставен начин да опише и спореди настани и постапки, поседувани предмети и нешта. Компетенциите соодветствуваат на ниво А2+ (А2/Б1) од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникативни содржини (функции): Правење аналогии, планови, претпоставки, споредби. Барање мислење, заем, помош, причина, потврда на некоја намера, информации за некоја личност. Изразување изненадување, олеснување, радост, разбирање, сомневање, лично мислење, согласување/несогласување, надеж, забрана, претпочитање, чувства и душевни соостојби, страв, услов, поплака, оправдување, извинување, вина, заинтересираност, оцена. Изразување во согласност со средството на комуникација. Образложување на својот став. Инсистирање. Објаснување (давање и барање). Опишување производ, предмет (од кој материјал е составен, неговите карактеристики и за што служи). Започување телефонски разговор, пренесување на зборови од трето лице, укажување на грешка, нудење помош. Раскажување книга. Грамматичка и лексичка содржина: условна реченица (реален услов), предминато време, конјунктив сегашно време, комбинирани заменки, негативен префикс “in-“, можен начин (сложена форма) за изразување неостварена желба. Присвојни заменки. Конјунктив минато време, согласување времиња и начини (1). Употреба на конјунктив со “a patto che, purché, a condizione che”. Прилози на “-mente“. Конјунктив имперфект. Употреба на конјунктив со “come se”. Глаголите “andare“ и “venire“ во индиректниот говор. Пасивна форма со „essere“. Елементи од цивилизација/култура: фестивалите во Италија, познатите личности од минатото и од сегашноста.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		80 бода	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				20 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода				5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода				6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода				7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода				8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода				9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода				10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата				италијански	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				евалуација и самоевалуација	
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Bali; Giovanna Rizzo	Nuovo Espresso 2 (A2)	Alma Edizioni	2014
		2.	Maria Bali; Luciana Ziglio	Nuovo Espresso 3 (B1)	Alma Edizioni	2020
		3.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri A2	Loesher Editore	2019
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto A2. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-22			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на присвојни заменки, заповеден начин, условен начин, глаголски прилози и придавки.				
11.	Содржина на предметната програма: лексичко-граматички материјал на следните теми: случки со мобилен телефон, текст Мајкините помошнички, хранете се правилно. Броеви – текст Метрото во Русија, и текст Соњечка.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
3.	Л.Н.Булгакова	Мои друзья падежи (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2008		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 4 / Полски говор, израз, култура 4 (ПГИК4)			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-23			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 2. Ниво-основно- Б1. Студентот добро умее да стапи во контакт за да зададе прашање, да добие информација; умее да се вклучи во разговор на други да биде активен учесник во едноставна дискусија, успева на едноставен начин да ги изрази сопствените намери, мислења и ставови, како и да ги воопшти. Знае како да раскаже настани од минатото и планови за иднината. Запознаен е со подетални информации за современа Полска и со информации од историјата на полските терени.				
11.	Содржина на предметната програма: Проширување на опфатот на конверзација од областа на опис на одликите на нечиј изглед и карактер; компарација и изразување мислења на конкретна тема; претставување и опишување на ситуации од минатото; изразување на чувства и планови; давање услуги; изразување на услов и сопствени предиспозиции; опис на животот на село и во град; опис на природната средина; изразување на желби и очекувања; опис на чувства и лични врски. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Проширување на знаењата во однос на именските парадигми категории (падеж, број) и глаголските парадигми и категории (вид, време, начин); значење и употреба на глаголите <i>ić, jechać</i> ; промена на глаголот <i>musieć</i> ; номинатив и акузатив на именките и придавките во множина; идно време на несвршените глаголи; свршени и несвршени глаголи; локатив еднина и множина; лични заменки во локатив; императив; создавање и употреба на редните броеви; неправилна промена на глаголите <i>powinien, powinna</i> ; употреба на глаголите: <i>prosić, musieć, trzeba, warto, powinien</i> . Препознавање на простата реченица и на сложената реченица.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		15 ч.
		16.1.	Проектни задачи		20 ч.

16	Други форми на активности	16.2.	Самостојни задачи		20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 ч.	
17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
	3.	Paula Mandziej	Z językiem polskim każdego dnia. Podręcznik do nauki języka polskiego jako obcego (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Ćwiczenia. (A2-B1) Z językiem polskim każdego dnia. Audio. (A2-B1) https://www.gov.pl/web/udsc/materialy-dydaktyczne-dla-doroslych	FUNDACJA NAUKI JEZYKÓW OBCYCH „LINGVAE MUNDI”	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado		

		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојан о абдејтиран примерок)
		3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-24			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно. Практична примена на сите видови зборови во синтагма, реченица и текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		20 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа		20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

			од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jozef V. Веќка	Česká stylistika	Akademia, Praha	1994
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на современиот македонски јазик	Скопје	2003
		3.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech II	Univerzita Karlova, Praha	2007
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-25			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со зборовниот состав на словенечкиот јазик и типовите лексички значења, нивната стилска вредност и употреба. Запознавање со лексикографијата и фразеологијата на словенечкиот јазик.				
-	Содржина на предметната програма: Лексикологија – основни поими, типови лексички значења, видови зборови, стилска вредност на зборовите, нивна употреба; лексикографија – видови речници; фразеологија – општи поими.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2002
	2.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 1b	Ljubljana: Univerza v Ljublani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2013
	3.	Аризанковска, Л. и др. (уред.)	<i>Џебен словенечки/Žerpa slovenščina</i> (двојазично издание)	Ljubljana: Univerza v Ljublani, Filozofska fakulteta	2014
	22.2.	Дополнителна литература			
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
2.		Bajec, A. in dr.	SSKJ-Slovar slovenskega knjižnega jezika https://fran.si	Ljubljana: SAZU	2008
3.	Keber, J.	Slovar slovenskih frazemov	Ljubljana: ZRC	2011	

Реден број на прилогот:

1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-26			
3.	Студиска програма	Слободен избран			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен хрватски јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е избран (опционен). Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 1. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 2. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 3. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет)	(F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika	. HAZU i Globus: Zagreb	
		2.				
	3.					
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						
4.						
5.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма на прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-27			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да се оспособат да ги разбираат и толкуваат прашањата поврзани со проблематиката на сложената реченица.				
11.	Содржина на предметната програма: Сложена реченица. Видови на независни и зависни односи во рамките на сложената реченица. Синтакса на падежите и синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		

22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ.Поповић,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-28			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хоџин			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 3			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење;</p> <p>ВЕШТИНИ Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Способност да прибира, анализира, оценливо и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение;</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик;</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Се поставуваат основите на говорниот чин низ одредени животни ситуации (упатства, барање информации, давање предлози, прифаќање, итн.) со замислени ситуации како и писмено увежбување (обраќање, писма итн.): изговор и пишување: секојдневни контакти (поздрави, сочувства, приватна кореспонденција итн); патувања, превозни средства; мода; продавници; правилно употреба на редните броеви, деновите, неделите, месеците. Посебна форма на вежби е усмено и писмено преведување од македонски на турски и обратно.</p> <p>Продлабочување на знаењето на турскиот јазик, (писменото и неговата документација; усно и писмено увежбување по современиот турски јазик; преставување на специфичните на турскиот јазик во однос на македонскиот јазик. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски), неопходни за усната и писмената практика на турскиот јазик.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		

	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар Турски јазик 3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Турски/Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç,	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar İçin Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
		3.	İbrahim Gültekin – Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-29			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да разбере реченици и често употребувани изрази поврзани со области од најнепосредна важност (на пр. многу основни лични и семејни информации, купување, локална географија, вработување). Може да комуницира во едноставни и рутински задачи кои бараат едноставна и директна размена на информации за познати и рутински работи. Може со едноставни зборови да опише аспекти од неговото/нејзиното потекло, непосредната околина и прашања во областите на кои им е итна потреба.				
11.	Содржина на предметната програма: Имам за цел да дадам логички структуриран материјал за учење. Предавање граматика во мали чекори и веднаш ги применува новите граматички елементи во пракса. Воведување на секојдневниот јазик во неговите дијалози и текстови. Комуницирајте и изградете цврста основа за понатамошно учење јазик преку многу вежби за вежбање Поттикнување на самопроучување.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok A1 munkafüzet	University of Pécs	2013
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Gyöngyösi Livia	Jó reggelt !	ККМ	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 4			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-30			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.				
11.	Содржина на предметната програма: Познавање на современите состојби на Полското општество и како тоа се остликува во култура, уметноста, науката и јазикот. Современа Полска (во 21 век) насоки во кои се развива општеството, стопанството со посебен осврт на науката (науката за јазикот и славистиката), културата и начинот на функционирање на образовните институции. Како се одразува сето тоа врз полскиот јазик (употреба и адаптација на интернационализми, туѓа лексика и сл.). Паралелни со состојбите во Македонија и како се одразуваат сличните појави во македонскиот јазик. Користење на Интернет за достапност на информации, користење на бази на податоци.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		15 ч.
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 ч.
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода
	17.3.	Активност и учество			45 бода
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 х до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 х до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект	
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација	
Литература			
Задолжителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов
			Издавач
			Година
22.1.	1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска
			ФлФБК интерен примерок
			(постојано абдежиран примерок)
	2.		https://culture.pl/en
	3.		Brief History of Poland https://ipn.gov.pl/en/news/3273.quotThe-Fighting-Republic-of-Poland-1939-1945quot-a-popular-publication-for-youn.html
Дополнителна литература			
	Реден број	Автор	Наслов
			Издавач
			Година
22.2.	1.		HISTORY OF POLAND https://www.intopoland.com/poland-info/history-of-poland.html
	2.		The Animated History of Poland Part 1 https://www.youtube.com/watch?v=jV98XaAlgIo The Animated History of Poland Part 2 https://www.youtube.com/watch?v=8CwFHH_y2So The Animated History of Poland Part 3 https://www.youtube.com/watch?v=8P1y2v0BwnM
	3.		Poland - Daily life and social customs https://www.britannica.com/place/Poland/Daily-life-and-social-customs

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЕМАНТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-31			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе се запознаат со основните концепти и поими во оваа лингвистичка сфера – видови знаци, функции на јазикот, јазичниот знак, семантички единици, денотативно и конотативно значење, основно и фигуративно значење, игри на зборови, фразеолошки изрази, синтагматски и парадигматски релации, и др. Ќе научат повеќе за основните семантички категории, релации и процеси, и ќе ги продлабочат и утврдат своите знаења во гореспомнатите лингвистички дисциплини со кои семантиката се вкрстува. На овој начин, тие ќе имаат можност да стекнат знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироко истражување во оваа област.				
11.	Содржина на предметната програма: Семантиката е лингвистичка дисциплина која претставува наука за значењето и се занимава со односот помеѓу зборовите, фразите, знаците, и симболите и она што тие го означуваат, односно, се проучува јазикот како средство за меѓусебно разбирање. Студентите ќе се воведат во основите на семантиката со краток историјат, како и поврзаноста на истата со други лингвистички дисциплини, како што се лексикологија, синтакса, прагматика, етимологија, и други. Во овој предмет се проучува инхерентното значење кое постои на ниво на збор, фраза, реченица, и некои поголеми единици на дискурс. Звучите и изразите на лицето, телесниот говор и проксемиката сите имаат одредена семантичка содржина, и вреди подетално да се разгледаат во овој контекст. Од друга страна, и во пишаниот јазик постои семантичка содржина, кај структурата на параграфот и интерпункцијата. Основниот сегмент на проучување во семантиката е значењето на знакот, а се проучуваат и односите помеѓу различните лингвистички единици и сложенки: хомонимија, синонимија, антонимија, хиперонимија, хипонимија, меронимија, метонимија, итн.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	80		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kreidler, C.W.	Introducing English Semantics	Routledge	1998
		2.	Lyons, J.	Linguistic Semantics – An Introduction	Cambridge University Press	1995
		3.	Hurford, J.R. & Heasley, B.	Semantics – a course-book	Cambridge University Press	1983
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Naumoska-Sarakinska, B.	A Coursebook in Semantics		2022
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЕМАНТИКА – МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-32			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Саша Тофоска Јанеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе знаат: - да ги разбираат и да се служат со основните поими на семантиката, да ги разликуваат различните типови значења; - да ги аргументираат и да ги вреднуваат основните теории за значењето; - да извршат основна семантичка (компоненцијална) анализа на зборовите, синтагмите, речениците во македонскиот јазик; - да ги разбираат и логично да креираат синтагми, реченици и текст на македонски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Семантиката како лингвистичка дисциплина што се занимава со значењето во јазикот: кус преглед на нејзиниот развој и поврзаноста со други лингвистички дисциплини (лексикологија, синтакса, прагматика, етимологија и др.). Основни поими на семантиката: поимот ‘значење’, теориите за значењето и видовите значења (значењето на зборовите, синтагмите, речениците, исказите, пропозициите). Значењето на зборовите: денотација, конотација; референција. Предикати, предикатско-аргументска структура, типови предикати. Значењето на реченицата: реченица наспрема пропозиција; семантички карактеристики на реченицата. Значењето на исказот: текст и дискурс, субјективноста на исказот итн. Структурна семантика: основна компонентна анализа на значењето на зборовите, синтагмите, речениците. Изучувањето и усвојувањето на сите поими ќе се одвива и ќе се дискутира преку македонски јазичен материјал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	ислушан предмет			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Тофоска Ст., Петроска Е.	Семантички поими, семантичка анализа на македонскиот јазик	интерна скрипта со материјали на македонски јазик
		2.	Hurford J.R., Heasley B. & Smith M.B.	Semantics (A Coursebook), second edition	Cambridge University Press 2007
		3.	Lyons, John	Linguistic Semantics	Cambridge University Press Online publication date:June 2012 1996
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Cruse, Alan	Meaning in Language	Oxford 2004
		2.	Prcic, Tvrтко	Semantika i pragmatika reči	Novi Sad 2008
	3.	Frederick J. Newmeyer (ed.)	Linguistics: The Cam- bridge Survey, vol I Lin- guistic Theory: Founda- tions (Semantic Theory 89-112)	Cambridge University Press 1990	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ДИСКУРЗИВНА АНАЛИЗА ВО НАСТАВАТА			
2.	Код	Флф-2023-л2-6-33			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елена Ончевска Агер и проф. д-р Мира Беќар			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е студентите да научат да ги воочуваат и анализираат релациите помеѓу чинителите во образовниот процес. Поточно, да научат за феномени како моќ во полето на образованието кои се воспоставуваат и утврдуваат со употребата на јазикот. Преку анализа на образовни текстови и говорни ситуации, ќе размислуваме за различни теми како на пр, манипулација и автономност во контекст на наставата на локално, но и на глобално ниво. Понатаму, на студентите ќе им бидат посочени импликациите поврзани со подобрување на компетенциите на идните наставници (на пр. усвојување метајазик за наставници, вештини за интеракција).				
11.	Содржина на предметната програма: Во рамките на овој предмет се разработуваат неколку основни алатки од полето на дискурзивната анализа, преку чија употреба студентите ќе стекнат продлабочени сфаќања за дискурсот во наставата. Под „дискурс“ мислиме не само на јазикот што се употребува, туку и на мноштвото контексти (лингвистички и паралингвистички) што ја условуваат неговата употреба: општествени, културолошки, политички. На курсот го разгледуваме влијанието на дискурзивните решенија врз квалитетот на наставата. На одделението ќе му се пристапи како на општествена ситуација, и ќе се разгледуваат улогите на наставникот, на учениците и другите учесници (пр. институција) преку нивниот дискурс (на прв и на странски јазик – во случајот, англиски). Се осврнуваме на спецификите на говорниот и пишаниот текст. Ќе бидат користени теориските рамки на Булер (Buhler, 1934), Браун и Јул (Brown и Yule, 1983), теоријата на говорни чинови, како и теорија од полето на критичка дискурзивна анализа (на пр. Ван Дијк, 2000).				
12.	Методи на учење: предавања, консултации, проектна (домашна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар; Положен CAJ 4				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andi Kaharuddin, Burhanuddin Arafah, Ismail Latif	Discourse analysis for English language teach- ing	Lambert Academic Publishing	2018
		2.	Sanja Churkovic- Kalebic	Jezik i drushtvena situacija: Istrazhivanje govora u nastavi stranog jezika	Shkolska Knjiga	2003
		3.	Michael McCarthy	Discourse analysis for language teachers	Cambridge Uni- versity Press	2011
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Различни научни статии од областа		Различни издавачи и дата бази	
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 6		
2.	Код	Флф-2023-л2-6-37		
3.	Студиска програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	3. година / 6. семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Димитар Пандев		
9.	Предуслови за запишување на предметот	предметот да е запишан во соодветниот семестар		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со најважните периоди и етапи од развојот на македонскиот писмен јазик од 9 до средината на 20 век. Следната цел е да се овозможи поедноставно разбирање на развојните процеси на жанровите и видовите на македонската писменост како и запознавање со социолингвистичките и културните околности во Македонија од најстари времиња до денес.			
11.	Старословенскиот литературен јазик како историска поддршка на македонскиот писмен јазик. Старословенскиот јазик наспроти современиот македонски јазик. Историски развој на македонскиот јазик на одделни рамништа. Развојот на словенската писменост во Македонија од 10 до 18 век (Македонската варијанта на црковнословенскиот јазик. Односот меѓу глаголицата и кирилицата. Средновековни книжевни школи во Македонија: Охридска и Кратовско-злетовска. Одрозот на меѓуредакциските контакти во македонската писменост. Одрозот на контактот меѓу црковнословенската јазична традиција и народниот јазик во македонските средновековни текстови.) Македонскиот литературен јазик во 19 век (врз примери од текстовите на Крчовски и Пејчиновиќ до Крсте Петков Мисирков) Развитокот на македонскиот литературен јазик во 20 век (врз примери на текстови од првата половина на 20 век) Историски поглед во кодификацијата на македонскиот литературен јазик Кодификација на македонскиот литературен јазик.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Анализа на текст		60
	17.2.	Писмена работа		30
	17.3.	Активност и учество		10
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитар Пандев	Македонска хрестоматија	ФлФБК – УКИМ Скопје	2013
		2.	Блаже Конески	Збор и опит 2	Арс ламина	2021
		3.	Конески, Бл. и Јашар-Настева, О.	Македонски текстови 10-20 век.	Филолошки факултет - Скопје	1971
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Блаже Конески	Од историјата на јазикот на словенската писменост во Македонија	Култура Скопје	1975
		2.	Блаже Конески	Македонскиот 19 век	Култура Скопје	1986
	3.	Спасов, Јб.	Избрани поглавја од историјата на македонскиот писмен јазик / Бојата на јазикот (прв и втор дел дел).	Скопје: Култура	2005	

ЧЕТВРТА ГОДИНА

VII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 2100-2200 лексички единици. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	корејски јазик, македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Intermediate Level 1: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2001
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Intermediate Level 1: Workbook.	University of Hawaii Press.	2001
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фразна структура: именка-глагол, глагол-прилог, придавка-именка, глагол-именка и конструкција предлог-објект, итн. Составни делови на реченицата: субјект, предикат, објект (директен и индиректен), додаток, прилошки модификатор, атрибут. Видови реченици, како реченици со номинален предикат, реченична инверзија, главна реченица, реченица со конструкција субјект-предикат, реченици без субјект, итн. Сложена реченица. Познавање на 3051 зборови кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б и 1604 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б. Читање и пишување на текстови од околу 700 зборови. Пишување на наративни текстови, аргументирање и изложување. Запознавање со дел од кинеската книжевност, култура и традиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		кинески јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1200 лексички единици. Околу 200 канџи. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	3A	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
3.		Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЕТИКА НА ЕГЗИЛОТ И (НЕ)ВДОМЕНОСТА: ПЛУРАЛНИ ИДЕНТИТЕТИ И ТРАНС-НАЦИОНАЛНА ЛИТЕРАТУРА (изборен предмет)			
89	Код	Флф-2023-л2-7-4			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	3. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): запознавање на студентите со категоријата на идентитетот и алтеритетот како алатки на културолошката анализа, оспособување на студентите за самостојно препознавање, перцепција и критичка анализа на плуралните и хибридни идентитети во литературата				
11.	Содржина на предметната програма: Идентитет и потекло. Идентитетот како крст. Политика на идентитетот. Идентитетот како последица на моќта. Диференцијалистички модел на идентитетот. Есенцијализам и конструктивизам (моделот „сабра“). Абјектни потекла. Странци самите на себеси. Нелагода, срам, авто-презир и автошовинизам кон матичната култура. Концептуален и универзален туѓинец. Гранични идентитети. Повеќекратни припадности. Бегалецот како (абјект) фигура. Транснационалната литература - нова алатка на компаративната книжевност во време на глобалните дис-локации.				
12.	Методи на учење: истражување, читање на референтната литература, подготовка на усни и писмени презентации, учество во дискусии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	3+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	45	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	да		
	17.3.	Активност и учество	да		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Услов за потпис: присуство на часовите за предавања и вежби предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација анкетни прашалници			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Книга 2020	Магор	2021
		2.	Амин Малуф	Погубни идентитети	Матица македонска	2001
		3.	Армандо Њиши	Креолизација на Европа (книжевност и миграција)	Магор	2013
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Домот на писмото	Магор	2008
		2.	Renata Jambrešić Kirin	Dom i svijet	Centar za ženske studije	2008
	3.		From Diaspora To Diversity	Esperanza	2017	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КНИЖЕВНОСТА И ПОЛИТИЧКИТЕ ТЕОРИИ ЗА ТОТАЛИТАРИЗМОТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): курсот има цел да го истражува односот политика - поетика со цел да ја интерпретира книжевноста и начелата на нејзината поетика од различни периоди како резервоар од значенски практики и дејствувања во општествениот живот. Книжевноста со нејзините поетски настанати и развивани во различни историски епохи се толкува преку генерирањето разновидни пробивни и субверзивни стратегии на пишување и читање. Книжевноста и нејзината стратегија на создавање се објаснува како јазична лабораторија на општеството со распоред и манипулација на улогите, правата и одговорностите на учесниците во комуникацијата. Литературата со нејзините поетски настанува во епохи во кои избилува со стереотипи или т.н. правила на „јазична игра“, меѓутоа и со креативни и критички димензии на преиспитувања на вредностите на човекот и културата. способност за евалуација и самоевалуација, способност за корелација и интеграција со содржини од компатибилни наставни предмети: философија/ антропологија /социологија/ право/политика.				
11.	Содржина на предметната програма: согледувањето на книжевноста и нејзината поетика во различни историски епохи како функција на политиките на општествената комуникација што подразбира исклучување на методот на изолирано анализирање на уметничкиот текст и вклучување на културолошкиот пристап на толкување со акцент врз општествениот систем на дисциплинирање и казнување во тоталитаризмот. Книжевноста се промислува како подрачје на одредени впишани културолошки норми на значење преку кои луѓето го формираат своето искуство, а политиката се поима како „арена“ во која структурите на значење произлезени од човековото искуство на живеење јавно се искажуваат, преиспитуваат, нормираат преку правото и во исто време се рефлектираат врз постапките и техниките на фикцијата/уметноста/културата. Инфилтрираните идеологии/политики во културните продукција кои се вклопени во применетите техники на пишување на текстот и стекнатите компетенции на читање на текстовите во рамките на институциите на академското образование се предметот/ содржината на интерпретација на овој предмет. Контролните политички механизми на манипулација се освестуваат низ призмата на уметноста на книжевното дело и на културите во кои се чита и се интерпретира како уметност и критика на општеството на тоталитаризам. Предмет на интерпретација се примери од книжевноста, филмот, драмата, театарот, перформансот, ликовните и музичките текстови и други продукти на елитната и популарната културна продукција. Поетиките кои се испитуваат, меѓу останатите елементи, се фокусираат врз статусот и улогата во која е поставено и претставено телото на човекот кој посредува, којшто е активен агенс, објект и цел на политички интервенции.				
12.	Методи на учење: : предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Макеонски јазик/Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/Самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Арент, Хана	Изворите на тоталитаризмот	Фондација Отворено општество - Македонија и „Култура“ а.д. Скопје	1990
		2.	Славица Србиновска	<i>За моќта на нарацијата и бруталноста на политичкото</i>	Сигмапрес	2021
		3.	Ann Kaplan	<i>Trauma Culture: The Politics of Terror and Loss in Media and Literature</i>	Rutgers University Press	2005
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fuko, Mišel	<i>Reči i stvari</i>	Nolit	1970
		2.	Džejmson Frederik	<i>Političko nesvesno</i>	Rad	1984
3.		Apter, Emily	<i>Against World Literature: On the Politics of Un-translatibility</i>	Verso	2013	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОЛИНГВИСТИКА			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-6			
3.	Студиска програма	Македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Татјана Гочкова-Стојановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со психолингвистиката како применета научна област. Судентите стекнуваат најсовремени знаења за научните текови и експерименталните истражувања од областа на општата и применета психолингвистика.				
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат основите на психолингвистиката преку дефинирање на областа, на предметот на психолингвистичките истражувања, развојните текови, со посебен осврт кон најсовремените истражувања од потесните области на процесот на усвојувањето на јазикот, процесите на оформување/кодирање и разбирање/декодирање на вербалниот израз, патологија на јазикот, лингвистичка афазиологија. Одделен пристап кон состојбите во македонската психолингвистика.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домшна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит и презентации)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15		
	17.3.	Активност и учество	15		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација			
22.	Литература				

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Татјана Гочкова - Стојановска	Психолингвистика	Просветно дело, Скопје	1996
		2.	Jean Berco Gleason/Nan Bersnstein Ratner	Psycholinguistics	Earl McPeek	1998
	3.	Matthew J. Traxler	Introduscion to Psycholinguistics	Wiley-Blackwell	2012	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Brigitte Stemmer/Harry Whitaker	Handbook of Neurolinguistics	Academic Press	2011
		2.				
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГРАМАТИЧКА СЕМАНТИКА			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-7			
3.	Студиска програма	македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Станислава-Сташа Тофоска Јанеска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе знаат/ќе умеат: - да ги разбираат поимите ‘граматичка’ и ‘семантичка категорија’ и нивниот сооднос; - подобро да ги разберат механизмите за пренесување на граматичките значења во македонскиот јазик и со тоа да ги подобрат своите јазични компетенции; - да ги сопостават начините на пренесување на граматичките значења во македонскиот јазик со тие карактеристични за други јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Предмет на проучување на граматичката семантика. Поимот ‘граматичко’ наспрема ‘лексичко’ значење. Задолжителноста/ регуларноста на граматичките значења. Врската меѓу семантичките и граматичките категории. Граматичките категории како збир од општи и задолжителни значења. Начини на изразување на категоријалните значења. Граматички значења поврзани со именките и именските зборови: род; количественост/ број, определеност. Граматички значења кај придавките: градиција и др.. Граматички значења поврзани со глаголите и со речениците: време; вид; семантички улоги; залог/дијатеза. Врската меѓу семантиката и синтаксата. Граматичката категорија модалност: деонтичка и епистемичка. Граматичката категорија евиденцијалност. Изучувањето и усвојувањето на сите граматички значења ќе се одвива и ќе се дискутира преку македонски јазичен материјал.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	ислушан предмет				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тофоска Ст.,	авторизирана скрипта со материјали на македонски јазик		
		2.	Wierzbicka, Anna	Semantics (The Semantics of Grammar, 377-457)	Oxford University Press	1996
		3.	Тополињска, Зузана	Развиток на граматичките категории. (Полски - македонски. Граматичка конфронтација 8)	МАНУ, Скопје	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Plungjan, Vladimir	Opća morfologija i gramatička semantika (Gramatička semantika 87-105, 129-158, 221-239, 344-389)	Srednja Europa, Zagreb	2016
		2.	Cruse, Alan	Meaning in Language (Grammatical semantics 275-313)	Oxford University Press	2004
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-8			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Цели:</p> <p>Студентите да се запознаат со поимот односи со јавност преку најважните теории и дефиниции.</p> <p>Студентите да се запознаат со основните поими од областа односи со јавност.</p> <p>Студентите да се стекнат со способност за практична примена на знаењата од областа односи со јавност.</p> <p>Студентите да се стекнат со знаења за реториката во односи со јавност преку најзначајните реторички и комуниколошки теории.</p> <p>Практична примена на знаењата од оваа област - оспособување на студентите за ораторска култивираност во односите со јавност како актуелен и важен аспект на јавното живеење, културата, итн.</p> <p>Проучување и совладување на вештини на говорење.</p> <p>Заопознавање со реториката во јавното живеење.</p> <p>Се цели кон индивидуално оспособување на студентите за примена на креативните искуства во праксата.</p> <p>Поттикнување и јакнење на креативен реторички потенцијал на студентите со цел да се постигне академска образованост и култивираност на студентите во настапи од односи во јавност.</p> <p>Студентите да постигнат суштинска и креативна синергија на теоријата со праксата.</p> <p>Стекнување на стручна пракса – соработка со П.Р агенции, медиуми, итн.</p> <p>Оспособување за критичко и самостојно осмислување на реториката во односите со јавност. Оспособување за водителски вештини, како да се биде успешен портпарол, како да се има успешен јавен настап, итн.</p> <p>Запознавање со семиологијата во односи со јавност преку најзначајните семиолошки и комуниколошки теории.</p> <p>Стекнување на знаења за семиологијата во односи со јавност.</p> <p>Студентите да постигнат суштинска и креативна синергија на теоријата со праксата.</p> <p>Обука на иден кадар за јавен настап во секоја сфера на јавното живеење. Подготовка и осмислување на јавни и медиумски настапи од аспект на семиологија (наука за значењето) преку семиолошка култивираност.</p> <p>Стекнување на искуства од стручна пракса – акцент на актуелни состојби во јавното живеење и во културата, но и во поширокиот контекст. Соработка со медиумските куќи и агенции за односите со јавност поради практична апликација (преку проекти на студентите). Оспособување на студентите за креативност и примена на своите знаења во медиумските куќи (ПР агенции, маркетинг агенции, туристички, културни, деловни, општествени институции, граѓански здруженија, итн.)</p> <p>Оспособување за критичко и самокритичко промислување и постигнување на конкретни резултати и проекти во овој домен.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Односи со јавност – поим и дефиниции. Теории на односи со јавност.</p> <p>Суштина на односите со јавност. Пракса на односите со јавност.</p> <p>Дефинирање на клучни поими: односи со јавност, Public Relations, пропаганда, маркетинг, рекламирање, кампањи, итн.</p> <p>Стратегија на кампања. Филозофија на кампања.</p>				

<p>Функционирање на односи со јавноста: Врската меѓу: реториката и говорништвото. Говор, говорник. Примери на познати говорници (оратори). Техники, методи, начини на работа со ПР, Методологија на работа со ПР. Фактори и функции на комуникацијата. Односите со јавност во поширок општествен и социјален контекст. Односите со јавност и психологијата. Односите со јавност и филозофијата. Односите со јавност и етиката.</p> <p>Реторика во односи со јавност – поим и дефиниции. Суштина на реториката. Совладување на реторички вештини и стратегии за јавен настап. Реторички протоколи. Проучување на методите и техниките на говорништвото. Навлегување во тајните на ораторството. Реторички видови. Уметност на составување на беседа и говори за јавен настап. Продукција на говор. Стекнување на култура на говор за јавен настап. Стилски видови на изразување: книжевно-уметнички стилски, публицистички стилски, итн. Стилско-реторичка синергија. Стилистиката во креативен дослук со реториката. Учење на протоколи: граматика на јавен (и деловен) настап, култура на дијалог, типови на говори. Примена на: јавна, политичка, државничка, дипломатска, деловна кореспонденција, и други видови јавна комуникација. Реторика на кампањи: еколошки, медицински, спортски, политички, етички, кампањи на граѓански здруженија, итн. Реториката во рекламите. Стекнување на знаења за современите: културни, општествени, пропагандни, економски, промотивни и политички дискурси.</p> <p>Семиологија во односи со јавност – поим и дефиниции. Суштина на семиологијата. Семиологијата во контекст на комуникацијата. Фактори и функции на комуникацијата според моделот на Роман О. Јакобсон. Знаковни системи, кодови на комуникацијата (логички, естетски, социјални, општествени, итн.) Семиологија во кампањи: еколошки, медицински, спортски, политички, етички, кампањи на граѓански здруженија итн. Семиологија на реклами. Стекнување на знаења за современите: културни, општествени, пропагандни, економски, промотивни и политички дискурси. Семиологија на медиумите: електронски, ТВ-медиуми, печатени, интернет, итн.) Филозофија на јавен настап. Филозофија на кампањи и филозофија на индивидуален настап.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови	
	17.3.	Активност и учество	15 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	<i>Односи со јавноста</i>	Студиорум, Скопје	2011
		2.	Томе Груевски	<i>Комуникологија</i>	Студиорум, Скопје	2011
	3.	Еко Umberto	<i>Kultura, informacija, komunikacija</i>	Nolit, Beograd	1973	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Томе Груевски	<i>Култура на говорот</i>	Студиорум	2011
		2.	Трајко Огненовски	<i>Култура на изразувањето</i>	Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола	2002
3.	Gjuro Gracanin	<i>Temelji govornishtva</i>	Zrinski, Zagreb	1968		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИКАЗНАТА И СПЕКТАКЛОТ		
2.	Код	Флф-2023-л2-7-9		
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонска книжевност и култура		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус		
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити 4
8.	Наставник	проф. д-р Ангелина Бановиќ-Марковска		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентот се запознава со наративниот и мултимедијалниот карактер на приказната и спектаклот и стекнува книжевно-теориски и културолошки компетенции за аналитичко проценување и интерпретирање на уметничките содржини во книжевноста и масовните медиуми.			
11.	Содржина на предметната програма: - Приказната како наративен и мултимедијален феномен - Морфологија на поимот спектакл - Интермедијалност и перформативност (театар, опера, балет, филм) - Спектаклот и масмедиумите - Reality show - Дигитален перформанс: наративната структура на компјутерските игри - Приказната, спектаклот и конзумеризмот			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20
		16.3.	Домашно учење – задачи	20
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20	
	17.3.	Активност и учество	10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Редовност на предавања и вежби.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			
Литература					
Задолжителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Milivoj Solar	<i>Ideja i priča. Aspekti teorije proze</i>	Liber, Zagreb https://zzk.ffzg.unizg.hr/wp-content/uploads/2014/02/Solar-Ideja-i-pri%C4%8Da.pdf	1974
	2.	Douglas Kellner	„Medijska kultura i trijumf spektakla“	<i>Europski glasnik</i> , br. 13, str. 261-279. https://dokumen.tips/documents/douglas-kellner-medijska-kultura-i-trijumf-spektakla.html	2008
	3.	Jesper Jull	„Games Telling Stories?“	<i>Game Studies</i> . Vol 1, Issue 1. http://www.gamestudies.org/0101/juul-gts/	2001
Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Gi Debor	<i>Društvo spektakla</i>	Porodična biblioteka br. 4, II izdanje anarhija/ blok 45 https://dokumen.tips/documents/guy-debord-drustvo-spektakla-5654adbfd81aa.html?page=1	2003/2006
	2.	Мирослава Лукић Крстановић	<i>Спектакли 20 века. Музика и моћ</i>	Етнографски институт САНУ (књига 72), Београд Спектакли XX века: музика и моћ - Мирослава Лукић-Крстановић - Google Books	2010
	3.	Daglas Kelner	<i>Medijska kultura</i>	Clio, Beograd	2004
		Kristijan Salmon	<i>Storytelling – Ili pričam ti priču</i>	Clio, Beograd	2010

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-10			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Распознавање на лексиката и на синтаксичките структури карактеристични за одделни функционални стилови во албанскиот јазик; - Стекнување на знаења за редоследот на зборовите во албанскиот јазик; - Унапредување на комуникативните способности на албански јазик со користење на соодветна граматика.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: Читање и анализа на текстови од различни функционални стилови со акцент на синтаксата на простата реченица. Унапредување на говорните и на писмеите вештини преку усни презентации на одредени теми и пишување текстови на различни теми и во различни стилови. Грамматички содржини: Проста реченица, удвојување на предмет, конгруенција, правилна употреба на глаголските начини и времиња.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 4				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		5.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL B1 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Ilar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL B1 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНАТА ТУРСКА КИНЕМАТОГРАФИЈА 1			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-11			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност (културолошка)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф- д-р Октај Ахмед			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ</p> <p>Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.</p> <p>ВЕШТИНИ</p> <p>Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата;</p> <p>Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми.</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ</p> <p>Способност за независна анализа на турскиот филм, со примена на специфични научни и интердисциплинарни дискусии;</p> <p>Способност за определување на жанрот на турскиот филм според употребениот јазик;</p> <p>Способност за одредување на дијалектниот јазик во турската кинематографија;</p> <p>Способност за согледување на странските влијанија во турската кинематографија и споредбена анализа.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Историјат на турскиот филм. Навлегувањето на филмот во Отоманската империја кон крајот на 19. и почетоките на 20. век (1896-1913) за време на султанот Абдулхамид Втори. Периодот на националната борба и првите турски филмови (1910-1930). Развојниот период 1931-1960 и првиот турски филм во боја. Интензивен развој на филмската продукција меѓу 1961-1970 со снимени 789 турски филмови, како и првата добиена филмска награда на меѓународен план. Првите снимени цртани филмови во периодот 1971-1980 и зголемен број на добиени меѓународни филмски награди. Целосен премин од црно-бели во филмови во боја во периодот меѓу 1981-1990 година и поставувањето на основите на современиот турски филм по 1990 година.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови			60	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар и во целост исполнети обврски во рамките на предметот.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Özön, Nijat	Türk Sineması Tarihi (1896-1960)	Doruk Yayınları	2010
		2.	Hakan, Fikret	Türk Sinema Tarihi	İnkılap Kitabevi	2010
	3.	Салихи, Сезер	Детален водич низ турската кинематографија	https://www.re-born.mk/turska-kinematografija/	10.11.2016	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Woodhead, Christine, ed.	<i>Turkish Cinema: An Introduction</i>	London: University of London SOAS	1989
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-12			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување и подобрување на јазичните компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на соодветни граматички форми при составување посложени текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво Б1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: опишување личности, коментирање на минатото, изразување претпоставки за иднината, презентирање, рекламирање, пишување покана. Грамматика: минато, предминато и идно време, конјунктив, генитив, деклинација и компарација на придавки, односни заменки и реченици, сврзници и сложени реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање подолги автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 4.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Braun-Podeschwa, J. / Habersack, Ch. / Pude, A.	Menschen B1.1	Hueber Verlag	2014
		2.	Kersting, D.	Menschen B1, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2017
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-13			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност; Способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија, кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна, така и со нестручна јавност; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати; Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Донесува соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-граматички курс (согласки, самогласки, акцент); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови; морфологија, лексика; синтакса; стилистика; деловни документи.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и украински				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько »	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-14			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за: разбирање устен и писмен автентичен материјал/усно изложување на проблеми и дебати на теми од различни области. Оспособување за писмено изразување: пишување состав на актуелни и други теми од различни области со користење на логички конектори; пишување мотивационо писмо и друг вид писма.				
11.	Содржина на предметната програма: Изработка на кратко резиме на текст. Усно и писмено реформулирање на реченици со употреба на конектори. Усно и писмено изразување на свој став во врска со разни теми. Усно и писмено разбирање на аудиовизуелен материјал од различни области и материјал што ја претставува современа Франција и франкофонските култури. Специфични граматички и лексички содржини/Преведување реченици. Обработка на краткометражни француски филмови и шансони. Медијација (писмено и усно јазично посредување): преведување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и устен испит)		80 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		до 10 бодови	
	17.3.	Активност и учество		до 10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 4			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Bredelet A., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International 2022
		2.	Leroy-Miguel C., Goliot-Lété A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International 1997
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач Година
		1.	Poisson Quinton S., Mimran R., Mahéo-Le Coadic M.	Grammaire expliquée du français	CLE International 2002
		2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/b1 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://leflpourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/b1-intermediaire	
3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-15			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку интерактивни содржини од доменот на современото живеење сакаат да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да се оспособат за практична и динамична примена на граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската (а во помала мера и со испанската) култура и постојните јазични и културни сличности и разлики и да го достигнат Б1(1) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици како солидна основа за понатамошно прогресивно изучување на уште посложени граматички, лексички и социокултурни содржини.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: компаративни реченици, <i>ponerse</i>+придавка, <i>llevarse bien/mal</i>, <i>caer bien/mal</i>, неопределени заменки, сегашно време на субјунктивот, субјунктив во желбени реченици, повторување на заповедниот начин, субјунктив во безлични реченици, глаголи со кои се искажуваат чувства со именки и инфинитив, субјунктив за искажување чувства, субјунктив за негирање и искажување став, глаголки перифрази <i>volver a/dejar de/ponerse a/estar a punto de/soler</i>+инфинитив; ▪ Лексички содржини: уметнички професии, празници, човечкото тело, здравствени проблеми и лекови, годишен одмор на плажа или планина, пејсаж, работни права и обврски, секојдневни домашни задачи, литературни жанрови, политика и политички партии; ▪ Социокултурни содржини: односите меѓу генерациите, Федерико Гарсија Лорка и одликите на андалузискиот говор, односите меѓу колегите на работа, закажување лекарски преглед, еколошката свест, Коста Рика и одржливиот развој, Чиле - држава на контрасти, односот на шпанците кон работата, младите и вработувањето, синдикати и протести, влијанието на религијата врз шпанското општество и врз јазикот, музиката на Лус Касал, шпанската граѓанска војна, Пабло Неруда и мисијата Винипег, жената и пазарот на труд, животот и делото на Исабел Аљенде, Мичел Бачелет; ▪ Варијантите на шпанскиот јазик кога се зборува за луѓе, празници, патувања, политика. ▪ Пишување честитки (роденден, дипломирање, брак, раѓање на дете, пензионирање), анкетен прашалник (идеално работно место, навики за годишен одмор), кус состав и/или дискусија на актуелна тема (на пример, проблемите кои ги загрижуваат младите, најважните настани во декада по избор, жените и балансот меѓу приватниот и професионалниот живот). 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	80 поени			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и студентот да има положено Шпански јазик 4				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Шпански јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilde Cerrolaza Aragón, Oscar Cerrolaza Gili, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 3 (B1), libro del alumno (+ cuaderno de ejercicios), módulos 1-4	Edelsa	2012
		2.	Jaime Corpas, Agustín Gernandía, Carmen Soriano	Aula Internacional 3 (nueva edición), manual compacto, unidades 1-6	Difusión	2014
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.		AA.VV.	Nuevo Sueña 2, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 1-5	Anaya	2015
	2.		AA.VV.	Nuevo Prisma B1 (edición ampliada) – Libro del alumno + CD Audio (Unidades 1-6)	Edinumen	2015
	3.	Pilar Hernández Mercedes	Uso del indicativo y del subjuntivo	Edelsa	2016	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-16			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за романски јазици и книжевности,			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усни: оспособеност за разбирање во поголема мерка на подолги говори на стандарден јазик на современи теми, радио и телевизиски програми, филмови и сл., и за релативно спонтано и течно учество во разговор и во дебати од секојдневието и на современи теми. Писмени: оспособеност за разбирање во поголема мерка на современи прозни текстови и написи што третираат современи проблематики, и за пишување јасни состави на темите што се обработуваат, односно на теми по личен избор, и оспособеност за превод од и на португалски јазик на такви состави				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: Збогатување на речникот во врска со познати теми и воведување нови теми во договор со студентите. Теми од португалската книжевност и од бразилското културно наследство. Превод Граматички: рекапитулација на обработените граматички содржини и совладување на нови содржини, имено, глаголи – сложен перфект на индикативот и на конјуктивот, просто предминато време, персонален инфинитив сложен; заменки – слевање на кратките заменски форми за директен и индиректен предмет, прономинална конјугација со идно време и со кондиционал, зборообразување со пре- и суфиксација; синтакса – трите типа условни реченици				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и португалски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/Самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 2 (учебник и вежбанка)	Lidel	2003
		2.	A. Tavares	Português XXI, 3 (учебник и вежбанка)	Lidel	2008
		3.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 2	Lidel	2002
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-18			
3.	Студиска програма	италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески” – Скопје Катедра: италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Руска Ивановска-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да ги разбере главните поенти на јасен, стандарден разговор за познати нешта со кои редовно се среќава на работното место, во училиштето, во слободното време итн. Може да се снајде во повеќето ситуации што може да се јават во текот на патување низ некоја област во која се зборува јазикот. Може да оформи едноставен поврзан текст на познати теми или на теми од личен интерес. Може да опише искуства и настани, соншта, надежи и амбиции и накусо да ги образложи и објасни своите гледишта и планови. Компетенциите соодветствуваат на ниво Б1 од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	Содржина на предметната програма: Комуникативни содржини (функции): Воведување на нова тема преку поставување прашање. Објаснување со помош на аргументи, барање и давање потврда. Коментирање статистички податоци. Укажување на последиците од некој чин, на позитивните и на негативни аспекти од некоја состојба. Изразување усогласување, претпочитање, неверување. Прифаќање на аргументите на соговорникот. Употреба на хумор, иронија. Потсетување за даденото ветување. Раскажување на несакана или срамна случка. Давање совети, формулирање претпоставки. Зборување за сопственото однесување во определени ситуации. Раскажување на животот на некоја историска личност, на некое патување. Поставување индиректно прашање. Барање основни и дополнителни информации за некое место. Пренесување на раскажаното од трето лице. Истакнување на убавините на некое место. Зборување за сопствените јазични грешки. Правење претпоставки поврзани со минатото. Грамматичка и лексичка содржина: Согласување на времиња и на начини (2). Аорист, историски презент. Употреба на конјунктивот со “sebbene, nonostante, benché”, за разлика од „anche se“. Особени форми на компаратив и суперлатив, безлична форма на повратни глаголи („ci si“), можен начин (сложена форма) за искажување на идност во минатото. Условни реченици (можен услов). Герунд употребен во начински и временски реченици. Индиректен говор со главната реченица во минато време, пасивна форма со “andare”. Сложен герунд. Сложен инфинитив и неговата употреба со “dopo”. Елементи од цивилизација/култура: гестикулација на Италијанците, националните паркови во Италија.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	италијански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Bali; Luciana Ziglio	Nuovo Espresso 3 (B1)	Alma Edizioni	2020
		2.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri B1	Loesher Editore	2020
	3.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto B1. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri	Loescher	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИОТ РОМАН НА ФИЛМ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-19			
3.	Студиска програма	Италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Анастасија Ѓурчинова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Развивање на компетенции за контрастивна анализа меѓу книжевниот текст и филмот. 2. Способност да се определи методологија на одделните техники на транспозиција на книжевно дело во филм во контекст на италијанската литература и кинематографија. 3. Стекнување на основни познавања за одредени книжевни дела адаптирани во филм, како и за нивниот културно-општествен контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Поимот интермедијалност. Транспозицијата како интерсемиотички превод (прашањата на фокализацијата/гледна точка, улогата на ликовите, сличности и разлики меѓу просторно-временските координати). Примери за техниките на транспозиција. Однос помеѓу кинематографската и книжевната нарација. Кус историски преглед на филмувана литература во италијанската кинематографија. Обработка на следниот корпус на романи и нивната транспозиција во филмови: Изјавува Переира на Табуки и Фаенца. Легендата за пијанистот на океанот/Новеченто на Барико и Торнаторе. Чочара на Моравија и Де Сика. Не ми е страв на Аманити и Салваторес. Името на розата на Еко и Жан Жак Ано.				
12.	Методи на учење: предавања, дискусија, идндивидуална задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60 бода		
	17.3.	Активност и учество	40 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот треба да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Manzoli, G.	<i>Cinema e letteratura</i>	Сагосци	2003
		2.	Ѓурчинова, А.	<i>Cinema e letteratura in Italia</i> , Годишен зборник на ФЛФ, кн. 45, 2019, стр. 285-295.	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје	2019
		3.	Србиновска, С.	<i>Визуелни стратегии</i>	Сигмапрес	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Marcus, M.	<i>Filmmaking by the Book. Italian Cinema and Literary Adaptation</i>	Johns Hopkins University Press	1992
		2.	Hutcheon, L.	<i>A Theory of Adaptation</i>	Routledge	2012
	3.	Cavalluzzi, R.	<i>Cinema e letteratura. Una lunga e discussa relazione</i>	Progedit	2012	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-20			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на глаголскиот и падежниот систем, со употреба на минато време, лични заменки, придавки, степенување на придавките. Прилози и повратни глаголи.				
11.	Содржина на предметната програма: Лексичко-граматички материјал на следните теми: на лекар, руски сувенир, разговор по телефон, интернет, Третјакоска галерија. Вежби и дијалози . Реализација писмено и усно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 5 / Полски говор, израз, култура 5 (ПГИК5)			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-21			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 3. Ниво - основно-средно- Б1/Б2. Умешност: Студентот умее да чита и да разбере фрагменти од современата полска литература, да преведува текстови од печатени медиуми, умее активно да учествува во дискусија не само од областа на секојдневниот живот во семејството, но и на теми што се поврзани со одделни специјалности што претставуваат поле на неговиот интерес. Умее да изнесе кусо соопштение пред аудиториум и да одговори на конкретно зададени прашања. Умее да ги изрази своите ставови и да учествува во официјална дискусија. Успева да протолкува извесен број на општо употребувани идиоми.				
11.	Содржина на предметната програма: Конверзација во врска со: предметите од најблиската околина; за што служат одделни предмети; купување, реклама, услуги; односи меѓу луѓето; едукација; екологија; природна средина; наука и техника. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Деклинација на именките, придавките, заменките и броевите во еднина и множина; датив и вокатив; мешана деклинација на именките; деклинација на имиња и презимиња; степенување на придавките и прилозите; предлози за време и место; конјугација на глаголите во актив, пасив и повратен залог; деривирање и употреба и на нелични форми на глаголот. Проста реченица и сложена реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти и личности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.	

17	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество		45 бода	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект		
20	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски		
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22	Литература				
	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
	3.	Gworys Monika, Mądrecka Anna	Mówię po polsku B1 B2 Ćwiczenia dla obcokrajowców Poziom B1 i B2	Prolog Publishing	2021
	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado		
	2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.		Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa			

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-п2-7-22			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Понатамошна примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часови	
		16.2	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3	Домашно учење	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски и чешки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Рибарова З. – Роус Д.	Граматика на чешкиот јазик	Бона, Скопје	1997
		2.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech I	Univerzita Karlova, Praha	2007
	3.	Jiřina Luttererová	Česká slovní zásoba a konverzační cvičení	UK, Praha		
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
	2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Elementary Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-23			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со синтаксата на словенечкиот јазик, како основа за градба на словенечки текст. Знаења од областа на синтаксата на словенечкиот јазик (основни поими, именска група, реченица, реченични членови). Посебен акцент и утврдување на знаењата од областа на сложената реченица.				
-	Содржина на предметната програма: Синтакса – општи поими, именска група, реченица, реченични членови, сложена реченица, актуелно членење на реченицата, зборовен ред.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009
		2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Žele, A.	Osnove skladnje	Ljubljana: Samozaložba	2010
3.	Žele, A.	Vezljivostni slovar slovenskih glagolov https://fran.si	Ljubljana: ZRC SAZU	2008		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-24			
3.	Студиска програма	Слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен хрватски јазик 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е изборен (опционен). Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 4. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 5. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 6. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет)	(F)
		од 51 до 60 бода		6 (шест)	(E)
		од 61 до 70 бода		7 (седум)	(D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум)	(C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет)	(B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika	. HAZU i Globus: Zagreb	
	2.				
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-25			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 7. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на простата реченица во современиот српски јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса како наука. Синтакса на реченицата. Зависни и независни реченични конституенти. Синтагми и нивната синтаксичка функција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				

22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ.Поповић,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
	22.2	Дополнителна литература			
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-п2-7-26			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хоџин виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 4			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЧЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ</p> <p>Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење;</p> <p>ВЕШТИНИ</p> <p>Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата;</p> <p>Способност да прибира, анализира, оцениво и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци;</p> <p>Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение;</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ</p> <p>Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии;</p> <p>Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Во рамките на предметот ќе се изучува правилната употреба на турскиот литературен јазик (култура на зборувањето и пишувањето. Ќе се разработат следните содржини: Правопис и правоговор, правилна употреба на формите на зборовите, на речениците и збогатување на зборовниот фонд.</p> <p>Способност за слушање и читање (усно и писмено разбирање) и усно изразување (изложување на проблеми, идејни расправи). Преведување. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски) неопходни за усната и писмената практика на турскиот јазик; Граматичко значење: зборовни групи, граматички категории, јазикот и општеството. Стандарти и дијалект, функционални јазични стилови. Посебни јазици, јазична политика. Видови реченици. Избор, распоред и дефинирање, на значањето на јазичните единици. Употреба на стандардниот и на современиот правопис, според стилски вежби во пишани и дадени текстови. Начини и техники на корегирање и на самокорегирање.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		30 часови

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски – Турски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar için Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara
	3.	İbrahim Gültekin –Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ахмед, Октај	Вовед во морфологија на турскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје
		2.			
3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 5			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-27			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Студентите ги продлабочуваат знаењата за познати и заеднички теми, како и се занимаваат со понапредни граматички точки. - Тие можат да читаат, пишуваат и разбираат посоефицирани теми и разбираат и изразуваат различни теми и мислења, главно за работи за кои ве интересираат. Можете да имате едноставна и директна размена на информации со мајчин јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Имам за цел да дадам логички структуриран материјал за учење. Научете граматика во мали чекори и веднаш ги применувајте новите граматички елементи во пракса. Да го содржи секојдневниот јазик во неговите дијалози и текстови. Комуницирајте и изградете цврста основа за понатамошно учење јазик. Да обезбеди многу вежби за вежбање. Поттикнете го самопроучувањето.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok B1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok B1 munkafüzet	University of Pécs	2013
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Durst Péter	Lépésenként magyarul	Szerzői kiadás	2017
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 5				
2.	Код	Флф-2023-л2-7-28				
3.	Студиска програма					
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина.					
11.	<p>Содржина на предметната програма: Полското општество и седумте уметности (книжевни / културни споредби). Стекнување / продлабочување на знаењата за приликите во Полска од областа на седумте уметности. Културни споредби со приликите во Македонија (низ временска перспектива).</p> <p>Според традицијата имаме седум уметности: архитектура, скулптура, сликарство, музика, поезија, танц, театар / кино, но во согласност со модерните трендови кон овие седум се додадени уште две: фотографијата и стрипот, значи вкупно девет уметности. Студентот ќе има задача да направи споредба од временска перспектива како влијаеле полските општествени прилики на соодветна уметност. Изработка на семинарски труд под менторство на соодветно избрана тема за проучување. Стекнување / продлабочување на знаењата за приликите во Полска од областа на седумте уметности. Културни споредби со приликите во Македонија (низ временска перспектива). Совладување на основни знаења за културните и општествените врски на словенскиот Исток (основен курс). Совладување на основни знаења за културните и општествените врски на словенскиот Запад (основен курс).</p>					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа				
14.	Распределба на расположивото време	3+1				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	45 ч.		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15 ч.		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 ч.		
		16.2.	Самостојни задачи	20 ч.		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 ч.		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 х до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 х до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Миркуловска, Милица (прир.)	Славистика	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
	3.		https://culture.pl/en			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Попспирова, Т.; Алчевска, И.	Запознајте се со Русија!	УКИМ, ФлФБК	2009
		2.		Brief History of the Czech Republic https://www.mzv.cz/riyadh/en/information_about_the_czech_republic/brief_history_of_the_czech_republic.html Brief History of Slovakia https://www.visegradgroup.eu/basic-facts-about/slovakia/brief-history-of		
3.		History of Ukraine http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5C%5C%5CHistoryofUkraine.htm Belarus history https://www.belarus.by/en/about-belarus/history				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	СОЦИОЛИНГВИСТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК				
2.	Код	Флф-2023-л2-7-29				
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Англиски јазик и книжевност				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4	
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Целта на овој курс е да ги воведо студентите во полето на социолонгвистиката и во основните концепти на оваа научна област. Фокусот на курсот е на општествените и културолошки компоненти, врската помеѓу нив и јазичната варијација помеѓу говорителите како индивидуи и како општествени чинители. Студентите ќе се охрабрат да ги испитаат внимателно сопствените верувања за јазикот кој го употребуваат и нивниот однос кон варијациите кои ги користат тие и нивните соговорници. Преку ова се очекува подобро да ја разберат постојаната промена на јазикот во индивидуален и општествен контекст и да станат посвесни за разликите во неговата употребата помеѓу луѓето.</p> <p>По завршувањето на курсот студентите ќе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стекнат знаење и разбирање за влијанието на општеството и општествените фактори (возраст, статус, пол итн.) врз јазикот и неговата употреба, - станат свесни за нивниот однос кон одредени варијации на јазикот (англискиот и други јазици); - научат да ги почитуваат сите варијации на јазикот; - научат да го применат ова во наставата и идната професија. 					
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Курсот се фокусира на теми како варијации на јазикот, дијалекти наспрема стандарден јазик, поврзаноста помеѓу јазикот, културата и мислата, употреба на сленг, жаргон, еуфимизми, табуа и разбивање на табуа, стереотипи, предрасуди, јазична и општествена нееднаквост и дискриминација, учтивост во (меѓукултурната) комуникацијата, билингвалност и мултилингвалност, менување и мешање на јазични кодови, јазичен и етнички идентитет, пиджин и креолски јазици, јазична политика и планирање.</p>					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+0				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30		
		16.2.	Самостојни задачи	30		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			70	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			20	
	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Wardhaugh, R.	<i>An Introduction to Sociolinguistics</i>	Blackwell Publishers, Ltd.	1998
		2.	Trudgill, P.	<i>Sociolinguistics: An Introduction</i>	Penguin Books	1974
		3.	Holmes, J.	<i>An Introduction to Sociolinguistics</i>	Longman	2001
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Spolsky, B.	<i>Sociolinguistics</i>	Oxford University Press	1998
		2.	Coupland, N. & Jaworski, A.	<i>Sociolinguistics: A Reader and Coursebook</i>	London: Macmillan	1997
	3.	Melony, C., Thompson, S. & Beley, A.	<i>Say The Right Thing! A Functional Approach to Developing Speaking Skills</i>	Addison-Wesley Publishing Company	1982	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СТРАТЕГИИ НА УЧЕЊЕ			
2.	Код	Флф-2023-л2-7-30			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 7. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ќе им помогне на студентите да стекнат способност да ги разберат, и критички и креативно да ги употребуваат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теориите поврзани со развојот на стратегиите на учење кај изучувачите на англискиот јазик, и тоа од перспектива како на изучувач, така и на наставник - сознанијата од литературата во врска со поттикнување самостојно учење кај изучувачите на англискиот јазик - принципите на критичката педагогија - сознанијата од литературата во врска со посебните образовни потреби, со фокус на почитување на индивидуалните разлики, солидарноста и инклузивноста во образованието. 				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Курсот ќе понуди соодветни теоретски и практични алатки за студентите да дојдат до сопствени одговори на следните прашања:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Како учат успешните изучувачи на странски јазик? - Како до самостојно учење на странски јазик? - Како можат наставниците да помогнат во стекнувањето самостојност во учењето странски јазик? <p>Во рамки на курсот студентите ќе се запознаат со развојот на теоретските размислувања во врска со стратегиите на учење странски јазици, самостојното учење, критичката педагогија и образовната инклузија. Студентите ќе имаат прилики да развиваат пишана и говорна аргументација во врска со темите на курсот. Исто така, студентите ќе размислуваат за практичната употреба на гореспомнатите теории во учебници по англиски јазик, т.е. ќе анализираат и адаптираат постоечки, и ќе изработуваат сопствени наставни материјали преку употреба на соодветни теоретски алатки. Курсот ќе пружи можности студентите да го контекстуализираат своето знаење преку истражување локални и/или интернационални наставни контексти. Студентите ќе бидат поттикнати да ги споделат своите истражувачки приказни со колегите и наставникот и да добијат коментари за подобрување на своите трудови. Исто така, на курсот ќе се дискутираат индивидуалните разлики кај изучувачите на англискиот јазик како фактор во изборот на соодветни стратегии на учење. Конечно, курсот ќе претставува форум за поширока дискусија на солидарноста во образованието и инклузивните образовни модели.</p>				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, консултации, проектни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови или формативно оценување		90 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			англиски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација и самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Oxford, R.	Teaching & Researching: Language Learning Strategies	Routledge	2011
		2.	Hedge, T.	Teaching and Learning in the Language Classroom	Oxford University Press	2014
	3.	Freire, P.	Pedagogy of the Oppressed	Penguin	1970	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Burkert, A., Dam, L. and Ludwig, C.	The answer is learner autonomy: Issues in Language Teaching and Learning	IATEFL	2013
		2.	Oxford, R.	Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know	Heinle and Heinle	1990
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии		
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 7		
2.	Код	Флф-2023-л2-7-34		
3.	Студиска програма			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за македонски јазик		
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв		
6.	Академска година /семестар	4. година / 7. семестар	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Томислав Трневски		
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Доизградување и култивирање на јазичниот израз на студентите; вреднување и разграничување на суштинските белези на одделните функционални стилови, со посебен акцент на статусот на јазичната норма наспроти узуалните отстапувања или недоследности. 1. Култивираност на индивидуалниот јазичен израз (првенствено од гледна точка на јазичната норма). 2. Оспособеност да се разграничуваат функционалностилските белези на јазичните средства во одделни текстови. 3. Оспособеност да се прави соодветен (правилен) избор на јазичните средства во зависност од потребите (и барањата) на комуникативниот контекст.			
11.	Содржина на предметната програма: 1. Поим и дефиниции за стилот. Преглед на стилистичките проучувања. Стилистиката и културата, со посебен осврт на јазичната култура. Трансдисциплинарност: стилистиката и другите науки. Синхронија vs дијахронија. Видови стилистика. Стилски фигури: фигури на значењето; фигури на формата. Социјално и функционално раслојување на јазикот. Стандарднојазичната норма и јазичниот узус. Креативни (иновациски) наспроти девијантни (узуални) отстапувања од нормата. Јазичните средства од стилистичка гледна точка: видови лексика според карактерот и според сферата на употребата. Статусот и застапеноста на лексиката од туѓо потекло; нестандартна / супстандардна лексика. Стилската вредност на фразеолошките изрази. Граматичките изразни средства; морфолошките категории како средства за експресивизација на изразот. Експресивноста и стилската обележеност во текстот. Јазикот и значењето: синонимија, антонимија, хомонимија, паронимија. Надворешнојазичните изразни средства од стилистичка гледна точка. 2. Функционални стилови. Надворешнојазични и внатрешнојазични стилотворни фактори. Функционалностилска диференцијација на јазикот: функционалностилски комплекси и меѓустилови. Функционалните стилови и степенот на службеност во комуникацијата. Факторот на традицијата во оформувањето и статусот на одделни функционални стилови. Општи и специфични карактеристики на разговорниот ФС. Литературноуметнички ФС. Потстилови (поетски, прозен, драмски). Публицистички ФС. Општи и специфични карактеристики на публицистичкиот ФС. Потстилови: новинарски и монографско-публицистички потстил. Административен ФС. Општи и специфични карактеристики на административниот ФС. Потстилови: законодавно-правен, општествено-политички, дипломатски, деловен и персонален потстил. Научен ФС. Општи и специфични карактеристики на научниот ФС. Потстилови: строгонаучен (академски), научно-учебнички и научно-популарен потстил. Извршување јазична редакција на текстови од различни функционални стилови во печатени текстови и по електронски пат.			
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење			
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа		
14.	Распределба на расположивото време	2+2		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20
		16.2.	Самостојни задачи	20

		16.3.	Домашно учење – задачи			20	
17.	Начин на оценување						
	17.1.	Тестови			60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30		
	17.3.	Активност и учество			10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)			
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да биза запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација				
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Лилјана Минова-Ѓуркова	Стилистика на современиот македонски јазик	Магор, Скопје	2003	
		2.	Блаже Конески	Граматика на македонскиот литературен јазик	„Детска радост“, Скопје	1996	
		3.	Благоја Корубин	Јазикот наш денешен, кн. I – VI	ИМЈ „Крсте Мисирков“	1969 – 1999	
		Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	22.2.	1.	Ружа Паноска	Современ македонски јазик	УКИМ	1994	
		2.	Стојка Бојковска, Лилјана Минова-Ѓуркова, Димитар Пандев, Живко Цветковски	Општа граматика на македонскиот јазик	Просветно дело, АД, Скопје	2008	
		3.	индив.: референтни статии за одделни стилистички аспекти				

VIII СЕМЕСТАР

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КОРЕЈСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-1			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кореја			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на корејскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот корејски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на корејски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 2100-2200 лексички единици. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		корејски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Cho, Lee, Schulz, Sohn and Sohn.	Integrated Korean: Intermediate Level 2: Textbook.	University of Hawaii Press. (with audio files)	2001
		2.	Schulz.	Integrated Korean: Intermediate Level 2: Workbook.	University of Hawaii Press.	2001
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	King and Yeon	Elementary Korean	Tuttle Publishing Co. (with CD)	2004 (2000)
		2.	Vincent and Yeon	Teach Yourself Korean.	Hodder and Stoughton.	2003 (1997)
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КИНЕСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-2			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Кина			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на кинескиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот кинески јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на кинески јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фразна структура: именка-глагол, глагол-прилог, придавка-именка, глагол-именка и конструкција предлог-објект, итн. Составни делови на реченицата: субјект, предикат, објект (директен и индиректен), додаток, прилошки модификатор, атрибут. Видови реченици, како реченици со номинален предикат, реченична инверзија, главна реченица, реченица со конструкција субјект-предикат, реченици без субјект, итн. Сложена реченица. Познавање на 3051 зборови кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б и 1604 кинески знаци кои припаѓаат на нивото А и на нивото Б. Читање и пишување на текстови од околу 700 зборови. Пишување на наративни текстови, аргументирање и изложување. Запознавање со дел од кинеската книжевност, култура и традиција.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		кинески јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Учебници по кинески јазик од Кина		
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАПОНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-3			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Јапонија			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да продолжи да ги воведува студентите во основите на јапонскиот јазик и да им овозможи да ги користат стекнатите знаења. Способност да се зборува и да се разбира современиот јапонски јазик на соодветното ниво; Способност да се чита и да се пишува на јапонски јазик на соодветното ниво				
11.	Содржина на предметната програма: Фонетика и граматика од соодветното ниво Речник: Акумулирање на секојдневен речник: околу 1600 лексички единици. Околу 300 канџи. Слушање, читање, зборување и пишување на соодветното ниво				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектни активности (домашни работи и семинарски трудови), домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	35	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	јапонски јазик, македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Minna no Nihongo	3A	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Nihongo Shoho I (Bonjinsha)		
		2.	Genki	An Integrated Course in Elementary Japanese (with workbook and CDROM).	The Japan Times	1999
3.		Makino and Tsutsui.	A Dictionary of Basic Japanese Grammar.	The Japan Times	1989	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПСИХОАНАЛИЗА И КНИЖЕВНОСТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-4			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за Општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Елизабета Шелева			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): оспособување на студентите за самостојна анализа на книжевни дела и проникнување во комплексните релации меѓу книжевноста и психоанализата				
11.	Содржина на предметната програма: Фројд и книжевноста. Односот психоанализа – книжевност. Втемелувачката „новела“ на психоанализата: семејството како поприште на трансгенерациски судири. Патријархалниот и матријархалниот кошмар низ призма на литературата. Книжевни жанри, релевантни за психоанализата: психолошки роман, жанрот „хорор“ во книжевноста и филмот, современата „некропоетика“ (танатоморфизми и култ на смртта во книжевноста и филмот). Литература и матрицид (М. Николчина). Книжевната критика и психоанализата: анализа на авторот, анализа на книжевните ликови, анализа на книжевниот текст (структуриран како несвесното). Книжевноста и лудилото: метонимиски и метафоричен модел. Паранојата како топос во американската литература: Томас Пинчон. Марк Фишер: “капиталистички реализам”. Дејвид Грејбер: „култура на долгот“				
12.	Методи на учење: читање и истражување на референтна литература, изработка на усни и писмени презентации, дискусии				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовно следење и учество во наставата			

20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Елизабета Шелева	Од личен агол	Магор	2019
		2.	Елизабета Шелева	Културолошки есеи	Магор	2000
		3.	Slobodan Grubačić	Memorija teksta	IK Zorana Stojanovića	2015
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Миглена Николчина	Смисла и мајкоубиство	Сигмапрес	2000
	2.	Julija Kristeva	Crno sunce	Svetovi	1994	
3.	Svetlana Bojm	Budućnost nostalgije	Geopoetika	2003		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСТОРИОГРАФСКА МЕТАФИКЦИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-5			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марија Ѓорѓиева Димова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Целта на предметот е да се воведат студентите во теоријата на историографската метафикција како парадигматичен постмодернистички жанр и да се оспособат за интерпретација на конкретни книжевни текстови. Литературно-теоретски компетенции; способност за анализирање, синтетизирање и разбирање; способност за споредбено проучување на книжевните дела; способност за книжевно-историска контекстуализација.				
11.	Содржина на предметната програма: Усвојување содржини од теоријата на историографската метафикција. Жанровска контекстуализација на историографската метафикција во постмодернистичката поетика. Преглед на теориски концепции и дефиниции на историографската метафикција. Теориско-интерпретативно усвојување на основните одлики на историографската метафикција (онтолошките и епистемолошките теми и постапките на нивна артикулација, жанровска хибридизација, интердискурзивните релации книжевност-историја-теорија). Преглед на доминантните книжевни постапки (наративни модалитети, модификации на референцијалноста, пародија, иронија, интертекстуалност). Преглед на основните типолошки модели на историографската метафикција: мнемоничките импликации и функции на историографската метафикција. Практични вежби за интерпретативна примена на стекнатите теоретски знаења врз репрезентативни книжевни текстови во компаративен контекст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	20		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	60		

	17.3.	Активност и учество			20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Нема		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Ѓорѓиева Димова	<i>Повторната средба на Клио и Калиопа</i>	Скопје: Три	2012
		2.	Марија Ѓорѓиева Димова	<i>Интердискурзивни дијалози на книжевноста</i>	Скопје: Македоника литера	2021
		3.	Linda Hutcheon	<i>Poetics of Postmodernism</i>	London/New York: Routledge	1988
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bernd Englesr/Kurt Muller (eds)	<i>Historiographic Metafiction in Modern American and Canadian Literature</i>	Padeborn/Munchen/Wien/Zurich:Ferdinand Schoningh	1994
		2.	Elisabeth Wesseling	<i>Writing History as a Prophet: Postmodernist Innovations of the Historical Novel</i>	Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company	1991
	3.	Brian McHale	<i>Postmodernist Fiction</i>	London/New York: Routledge	2001	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 8		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЦЕНАРИОТО КАКО УМЕТНОСТ НА НАРАЦИЈАТА			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-6			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): целта на програмата е заснована врз изучување на примена на наративните пристапи и процедури во обликување и анализа на сценариото како специфичен вид структура. Процесот на пишување на идеите и на информациите во состав на приказната е проследено со користење на методи и алатки за организирање мисли, развивање теми и конструкции. Во текот на работата целта е да се мапираат концепти, контури, понекогаш да се направат графички репрезентации или да се користат други методи на организација на сценариото како уметничка структура на нарацијата.				
11.	Содржина на предметната програма: анализа на градењето на наративната структура на сценарио со практикување и анализа на етапите на креација. Анализа и пишување на почетната ситуација или настан кој го иницира отворањето и поставувањето на првата сцена, потоа обликување на замислата околу целта (објектот) која определен протагонист настојува да ја постигне што е во тесна корелација со градење на конфликт или воспоставување на проблем во дејството, дури и кога тоа е сосема деструирано. Во процесот на анализа и креација се вградуваат и препреките кои треба да се совладуваат, се вградува проблемот на неизвесност или „незнаење“ кој предизвикува ефект на тензија во дејството, но при тоа се достигнува точката на климакс. Анализата на крајот се насочува кон резултатите или определувањата на успехот или неуспехот во надминување на препреките. Паралелно се изучуваат и толкуваат процесите на пренесување на информацијата во наративни форми, односно клучни елементи во сценариото стануваат ликовите, заплетот, приказната, просторот, времето, повторувањата во нарацијата. Истражување на наративната структура на сценариото со фокус врз исклучителните слики во секојдневна ситуација што е окарактеризирано како мнемоничка појава или појава која е во функција на помнењето. Креирање и толкување на значењата кои гледачот/читателот ги реципира како слики од структурните рамништа на целината на сценариото. Конструкција на рамки /слики од рамниште на реченица до рамниште на цела приказна. Анализа на дејството на сликите врз конструкцијата на приказната во свеста на читателот/гледачот, односно при рецепцијата, затоа што сликата станува позначаен аспект на формата. Сооднос меѓу дејството, приказната и времето со антиципирање на визуелните аспекти за чија реализација е неопходен селективен однос кон сцени кои се вклучуваат наспроти сцени кои се констатира дека е неопходно да бидат исклучени.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		

	17.3.	Активност и учество			10	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода			5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода			6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски јазик/Англиски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Евалуација/Самоевалуација.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mundwiler, Leslie	<i>Michael Ondaatje: Word, Image, Imagination</i>	Talonbooks	1984
		2.	Славица Србиновска	Средба на културите	Сигмапрес	2022
	3.	Beach, L. R.	<i>The psychology of narrative thought: How the stories we tell ourselves shape our lives</i>	Xlibris	2010	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Fisher, W. R	<i>Human communication a narration: Toward a philosophy of reason, value, and action.</i>	University of South Carolina.	1989
		2.	Chion, Michel	<i>Words on Screen</i>	Columbia University Press	2017
3.	Conley, Tom	<i>Film Hieroglyphs: Ruptures in Classical Cinema.</i>	University of Minnesota Press	1990		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА НА ДИСКУРСОТ			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-7			
3.	Студиска програма	Македонски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Анета Дучевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - усвојување на поимот дискурс и на основните обележја на дисциплината прагматика; - способност за разликување на доменот на синтаксата, на семантиката, и на прагматиката; - усвојување на процесите на продукција и на перцепција при создавањето дискурс; - способност за препознавање на пропозициите и дискурсниите релации; - усвојување на основните прагматилки механизми – познато/ново, говорни чинови, претходно знаење, пресупозиции, заклучоци; - усвојување и користење нова терминологија.				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Пристапи кон проучување на текстот и дискурсот. 2. Текст-лингвистиката и другите дисциплини. Поимите текст и дискурс – готов производ и процес. 4. Од другата страна на кохезијата – кохеренција, намера, прифатливост, информативност. 5. Максимите на Грајс. 6. Нарација и аргументација.. 7. Говорни чинови. 8. Прагматика и контекст.				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, консултации, домашна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	15	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40	
17.	Начин на оценување преку завршен испит				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	Во описна форма		
	17.3.	Активност и учество	Во описна форма		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар; редовно присуство на настава.			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1. Анета Дучевска		Анализа на текстот и дискурсот во македонскиот јазик	Необјавена докторска дисертација	2005
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1. Gillian Brown George Yule		Discourse Analysis	Cambridge University Press	1983
		2. Stephen Levinson		Pragmatics	Cambridge University Press	1983

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХЕРМЕНЕВТИКА И СЕМИОЛОГИЈА			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-9			
3.	Студиска програма	Македонска книжевност и култура			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје Катедра за македонска книжевност и култура			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Кристина Николовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				
	<p>Цели:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Студентите да се запознаат со херменевтиката како наука, но и како вештина или уметност на толкување. 2. Студентите да се стекнат со знаења за херменевтиката. 3. Развивање на интерпретативниот потенцијал на студентите и способност за толкување на литературни дела, феномени и појави. 4. Сфаќање и усвојување на суштини на херменевтиката. 5. Студентите да се запознаат со семиологијата како наука. 6. Студентите да се стекнат со знаења за семиологијата. 7. Развивање на аналитичкиот (семиолошки) потенцијал на студентите. 8. Сфаќање и усвојување на суштини на семиологијата. 7. Примена на знаењата од областите херменевтика и семиологија: преку суштинска синергија на теоријата со конкретната пракса. Се цели кон тоа да се постигне успешна примена на знаењата и вештините од овие две научни области. 8. Се цели кон индивидуална креативна способност за применување на знаења од овие области во литературната и уметничка пракса. <p>Компетенции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стекнување на теориски знаења за херменевтиката со практична примена на знаењата.. - Стекнување на теориски знаења за семиологијата со практична примена на знаењата. 				
11.	Содржина на предметната програма:				
	<p>Херменевтика:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Херменевтика – поим и дефиниции, термилошка одредба. Потекло на херменевтиката. Видови херменевтика: запознавање со повеќе видови херменевтика. <ul style="list-style-type: none"> Литературна херменевтика, филозофска херменевтика. Херменевтиката како скриено значење, како растолкување на невидливото, како текст „зад“ текстот. Суштина на херменевтиката. 2. Клучни теориски поими: знак, архетип, симбол, видови симболи, „жив“ симбол, повеќезначен симбол, културни симболи. 3. Сугестија / именување. 4. Анализи: интерпретации на литературни дела, поезија, есеистика, итн. 5. Херменевтиката како креативна интерпретација - откривање на херменевтички вештини преку работа на вежби: индивидуални презентации на семинарски трудови (интерпретации, толкувања на феномени, појави, симболи, итн.); развивање на дискусија со студентите на вежбите (работа во група), толкувања. Комбинација на: индивидуална и колективна работа за време на часовите (вежбите). <p>Семиологија:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семиологија – поим и дефиниции. Зачетоци на семиологијата како наука. 				

	2. Запознавање со клучните теориски поими: знак (сема), значење, наука за значењата, наука за означителските системи. 3. Теорија за знакот на Фердинанд де Сосир: знак, значење. 4. Теоријата на Пјер Гиро: општествени кодови, знаци на учтивост. 5. Комуникацискиот модел на Роман О. Јакобсон: фактори и функции. 6. Семиолошки поими, применета семиологија, семиологијата и психологијата: семиологија на бои, невербална комуникација, семиологија на хороскопските знаци, семиологија на лога и брендови, значење на соновите, семиологија на култури и културни феномени и појави, семиологија на празници, семиологија на знамиња, грбови, ордени и итн., семиологија на лични имиња. Културолошки кодови. Семиологијата и културологијата. 7. Семиологијата како креативен процес – откривање на семиолошки вештини преку работа на вежби: индивидуални презентации на семинарски трудови (семиолошки анализи); развивање на дискусија со студентите на вежбите (работа во група), објаснувања. Комбинација на: индивидуална и колективна работа на часовите (вежбите).					
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, презентации на часовите (презентирање на креативни индивидуални презентации), толкување, развивање на дискусии, дебати, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).					
13.	Вкупен расположив фонд на време	120				
14.	Распределба на расположивото време	2+2				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	70 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	15 бодови			
	17.3.	Активност и учество	15 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Пјер Гиро	<i>Semiologija</i>	Prosveta, Beograd	1983
		2.	Кристина Николовска	<i>Разговорница</i>	Силсонс, Скопје	2014
	3.	Кристина Николовска	<i>Книга за Анте</i>	Силсонс, Скопје	2017	
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Jorge Luis Borges	<i>To unјесе stiha</i>	Naklada Jasenski i Turk, Zageb	2001
		2.	приредила: Катица Кулавкова	<i>Херменевтика и поетика (херстоматии)</i>	Култура, Скопје	2003
		3.	Катица Кулафкова, Жан Беснер, Филип Дарос	<i>Дијалог на интерпретации</i>	Ѓурѓа, Скопје	2005

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	АЛБАНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-10			
3.	Студиска програма	Албански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за албански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	доц. д-р Лулјета Адили-Челику			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): - Стекнување на знаења за синтаксичките структури на сложените реченици; - Оспособување за употреба на соодветни сврзници; - Унапредување на комуникативните способности на албански јазик со користење на соодветни граматички форми.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски содржини: Читање и анализа на текстови од различни функционални стилови со акцент на синтаксата на сложената реченица. Развивање на дискусии на тема филм, литература, култура, современ живот и сл. Граматички содржини: Сложени реченици, независносложени реченици, зависносложени дел-реченици и изразување на релациите: време, причина, последица, цел, допуштање, хипотетичност, споредба.				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Положен испит по предметот Албански јазик 5				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Албански				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		6.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL B1 (Të mësojmë shqip) Libri i mësimëve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Shkurtaj, Gjovalin/Hysa, Enver	GJUHA SHQIPE PËR TË HUAJT DHE SHQIPTARËT JASHTË ATDHEUT	TOENA, Tiranë	2001
	3.	Çeliku, M. Karapinjalli M. Stringa R.	Gramatika praktike e gjuhës shqipe	Illar, Tiranë	2007	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jubani, Aljula/ Shegani, Kledi/Çerpja, Adelina	SHQIP.AL B1 (Të mësojmë shqip) Libri i ushtrimeve	Universiteti i Tiranës, Fakulteti i Historisë dhe i Filologjisë	2016
		2.	Лаброска, Веселинка/Сулејмани, Бертон/Имери-Бина, Хаки/Атанасов, Петар	http://hcnm-ndc.org	Нансен Дијалог Центар – Скопје	2017
3.	Дополнителни материјали – кратки текстови за слушање и за читање, подготвени вежби соодветни за наставната тема и сл.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНАТА ТУРСКА КИНЕМАТОГРАФИЈА 2			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-11			
3.	Студиска програма	Турски јазик и книжевност (културолошка)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Октај Ахмед			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема.			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЕЊЕ И РАЗБИРАЊЕ Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување.</p> <p>ВЕШТИНИ Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми.</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ Способност за независна анализа на турскиот филм, со примена на специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Способност за определување на жанрот на турскиот филм според употребениот јазик; Способност за одредување на дијалектниот јазик во турската кинематографија; Способност за согледување на странските влијанија во турската кинематографија и споредбена анализа; Способност за интеркултурна анализа на судирот на западната и источната (исламската) цивилизација во современата турска кинематографија.</p>				
11.	Содржина на предметната програма: Развој на турската кинематографија по 1990 година. Жанрови. Серии. Најгледани 100 филмови во историјата на турската кинематографија. Турскиот филм како извозен продукт и освојување на европските, блиско-источните, јужно-американските, како и американските и азиските пазари. Судирот на западната и источната (исламската) цивилизација. Семејните вредности и класните судири.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.		16.1.	Проектни задачи	20 часови	

	Други форми на активности	16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и во целост исполнети обврски во рамките на предметот.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Bostan, Mesut	40 Soruda Türk Sineması	Ketebe Yayınevi
		2.	Dorsay, Atilla	Dünyaya Açılan Sinemamız ve Yeni Bir Kuşak Türk Sineması 2010-2020	Remzi Kitabevi
	3.	Салихи, Сезер	Детален водич низ турската кинематографија	https://www.re-born.mk/turska-kinematografija/	10.11.2016
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Ellinger, Ekkehard, and Kerem Kayi, eds.	<i>Turkish Cinema 1970–2007: A Bibliography and Analysis</i>	Frankfurt: Peter Lang
		2.			
3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ГЕРМАНСКИ ЈАЗИК ЗА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-12			
3.	Студиска програма	За сите студенти на Филолошкиот факултет освен за студентите од Катедрата за германски јазик и книжевност и од Катедрата за преведување и толкување со германски А– и Б–јазик.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за германски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година / семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	лектор м-р Сашка Грујовска-Миланова со соработници			
9.	Предуслови за запишување на предметот	-			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Утврдување и подобрување на јазичните компетенции (читање, слушање, пишување и зборување). Примена на соодветни граматички форми при составување посложени текстови на теми од секојдневието. Запознавање со историјата и културата на германскојазичните земји. Развивање на комуникативната и на социјалната компетенција. Јазично оспособување во рамките на секојдневните потреби (ниво Б1 според Заедничката европска референтна рамка за јазици).				
11.	Содржина на предметната програма Теми: раскажување настани од младоста, опишување историски настани, составување биографија, интервју за работа и интервју на радио, пишување репортажа, презентирање, изразување став. Грамматика: пасив, партиципи, прилози за време, место и начин, предлози со генитив, сложени сврзници, сложени реченици. Утврдување и збогатување на стекнатите јазични компетенции преку подготовка за читање и слушање подолги автентични текстови на германски јазик.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испити).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бода		
	17.3.	Активност и учество	10 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар. Положен испит по Германски јазик за Филолошкиот факултет 5.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	германски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација/самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Braun-Podeschwa, J. / Habersack, Ch. / Pude, A.	Menschen B1.2	Hueber Verlag	2014
		2.	Kersting, D.	Menschen B1, Intensivtrainer	Hueber Verlag	2017
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jin, F. / Voß, U.	Grammatik aktiv A1–B1	Cornelsen	2020
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УКРАИНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-13			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: Славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Украина			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Покажува знаење и разбирање во научното поле на студирање кое се надградува врз претходното образование и обука, вклучувајќи и познавање во доменот на теоретски, практични, концептуални компаративни и критички перспективи во научното поле според соодветна методологија; Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење; Покажува знаење и разбирање за разни теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување; Може да го примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата; Покажува способност за идентификација, анализа и решавање проблеми; Способност за пронаоѓање и поткрепување аргументи во рамките на професијата или полето на студирање; Способност да прибира, анализира, оценува и презентира информации, идеи и концепти од соодветни податоци; Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение; Презема иницијатива да ги идентификува потребите за стекнување понатамошно знаење и учење со висок степен на независност; Способност да општи и расправа за информации, идеи, проблеми и решенија, кога критериумите за одлучување и опсегот на задачата се јасно дефинирани како со стручна, така и со нестручна јавност; Презема одговорност за сопствените резултати и поделена одговорност за колективните резултати; Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии; Донесува соодветна проценка земајќи ги предвид личните, општествените, научните и етичките аспекти.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Основи на украинската фонетика, граматика, интонација, деривација; Разговорно-граматички курс (согласки, самогласки, акцент); Основите на деривацијата (формирањето на зборовите, начините за формирање, суфикси, префикси, кратенки, сложени зборови; морфологија, лексика; синтакса; стилистика; деловни документи.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20 часа	
		16.2	Самостојни задачи	20 часа	
		16.3	Домашно учење	20 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	70 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		

		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски и украински				
21	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература (до три)					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Лисенко, Р.М.Кривко, Є.І.Світлична, Т.П.Цапко	«Українська мова для іноземців»;	-К.: Центр учбової літератури	2010
		2.	В.В.Чумак, О.Г.Чумак	«Українська мова як іноземна»;	– К. : Знання	2011
		3.	Л. П. Гнатюк, О. В. Бас- Кононенко	Українська мова : Особливості практичного застосування. навч. посіб.	- К. : Знання-Прес,	2002
	22.2	Дополнителна литература (до три)				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Н.О.Єщенко	«Практичний курс української мови: усне мовлення».	Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. - К. : Логос	2010
		2.	Макарова Г.І., Паламар Л.М., Присяжнюк Н.К.	«Розмовляймо українсько »	-Київ: Вища шк.	1993
	3.	В.Головко, Л. Паламар	«Посібник для іноземців»	– К.: Бібліотека українця	2002	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-14			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра: романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	м-р Милена Недевска, лектор од франкофонско говорно подрачје			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Оспособување за разбирање и презентирање на главните идеи во писмени и аудиовизуелни автентични документи на актуелни теми од различни области и различни извори на стандарден француски јазик. Оспособување за осмислено усно и писмено реагирање во одредени ситуации (дебати, коментари...) и оспособување за учествување во конверзација на актуелни теми и на теми од секојдневниот живот.				
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во техниките за резимирање на текст (писмена и усна анализа) врз основа на документи и текстови со општествени теми. Писмено и усно разбирање на текстови, аудиовизуелни материјали преземени од франкофонски медиуми и други извори, со работа на граматички и лексички вежби. Реформулирање на делови од текст. Писмено и усно искажување на свој став во врска со актуелни теми со употреба на конектори. Усно изразување во интеракција, преку експозеа, дебати... Преведување реченици со граматички и лексички содржини. Обработка на француски филмови и книги. Медијација (писмено и усно јазично посредување): преведување кратки и едноставни содржини во функција на олеснување на комуникацијата.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (домашна, семинарска), самостојно учење...				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови (писмен и устен испит)			80 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			до 10 бодови
	17.3.	Активност и учество			до 10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и да е положен Француски јазик 5			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	француски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Bredelet A., Mègre B., Rodrigues W. M.	Odyssée B1 (учебник и работна тетратка) или други методи	CLE International
		2.	Leroy-Miguel C., Goliot-Lété A.	Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices	CLE International
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Poisson Quinton S., Mimran R., Mahéo-Le Coadic M.	Grammaire expliquée du français	CLE International
		2.	Интернет страници	https://bonjourdefrance.com/niveau/b1 https://www.francaisfacile.com/exercices/ http://www.lefrancaispourtous.com/ https://leflpourlescurieux.fr/ https://apprendre.tv5monde.com/fr/exercices/b1-intermediaire	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ШПАНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-15			
3.	Студиска програма	Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за романски јазици и книжевности			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Шпанија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Програмата е наменета за студенти кои продолжуваат со изучување на современиот шпански јазик и преку интерактивни содржини од доменот на современото живеење сакаат да ги развијат јадрените лингвистички вештини (слушање, читање, пишување и зборување), да утврдат сличности и разлики помеѓу шпанскиот и македонскиот јазик, да се оспособат за практична и динамична примена на граматички правила и лексика во адекватни социокултурни ситуации, дополнително да се запознаат со шпанската, а во помала мера и со испанската култура и постојните културни сличности и разлики и да го достигнат Б1(2) нивото според Заедничката европска референтна рамка за јазици со што стекнуваат автономија во употребата на современиот шпански јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Граматички содржини: употреба на субјунктив при искажување мислење, <i>ser/estar</i> + придавка со индикатив или субјунктив, спротивни и допусни реченици, систематизација на неправилностите кај глаголите во сегашното време на субјунктивот, релативни заменки, релативни реченици со индикатив или субјунктив, <i>para/para que</i>, рефлексивен пасив, идно просто време на индикативот, употреба на субјунктив за искажување можност, употреба на субјунктив во временски реченици, условен начин, негативна заповедна форма, местото на заменките со заповедна форма, <i>vo-seo</i>, интерпунктиски знаци, голема буква, акроними; ▪ Лексички содржини: компјутери, печатени медиуми, новинарство, рекламирање, уредување на ентериер, договор за закуп на стан, видови алат, љубовни релации, клима и временска прогноза, нови технологии и интернет, јадења и начини на подготовка, прехранбени производи и диета, модерна гастрономија; ▪ Социокултурни содржини: поговорки, застапеност на шпанскиот јазик на интернет, јазикот на младите, совети за подобра комуникација, водечки шпански весници, елементи на формално писмо, пречекување гости, манири и етикеција, современа шпанска архитектура; ▪ Варијантите на шпанскиот јазик кога се зборува за домот и патувањата, односите со луѓето, храната. ▪ Пишување рекламни пораки, кус состав (на пример, препорака за ресторан и типични јадења во родниот град, социјалните медиуми), новинарско интервју (<i>cinco W</i>), резиме на прочитана книга или на гледан филм, неформално и формално писмо. 				
12.	Методи на учење: интерактивни вежби поддржани со автентични текстови, аудио и видео материјали, интернет пребарувања и современи ИКТ алатки и платформи, работа во тим, групна дискусија, симулација, консултации, самостојна работа (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	0+4			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	/	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	60 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	0 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	80 поени			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 поени			
	17.3.	Активност и учество	20 поени			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар и студентот да има положено Шпански јазик 5				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Шпански јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Континуирана етапна и сумативна евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Matilde Cerrolaza Aragón, Oscar Cerrolaza Gili, Begoña Llovet Barquero	Pasaporte 3 (B1), libro del alumno (+ cuaderno de ejercicios), módulos 5-8	Edelsa	2012
		2.	Jaime Corpas, Augustín Gernemdia, Carmen Soriano	Aula Internacional 3 (nueva edición), manual compacto, unidades 7-12	Difusión	2014
		3.	AA.VV.	Gramática básica del estudiante de español A1-B1 (edición revisada y ampliada)	Difusión	2012
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	AA.VV.	Nuevo Sueña 2, libro del alumno (+cuaderno de ejercicios), lecciones 6-10	Anaya	2015
		2.	AA.VV.	Nuevo Prisma B1 (edición ampliada), libro del alumno (+ cuaderno de ejercicios), unidades 7-12	Edinumen	2015
		3.	Pilar Hernández Mercedes	Uso del indicativo y del subjuntivo	Edelsa	2016

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОРТУГАЛСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-16			
3.	Студиска програма	Француски јазик и книжевност, Шпански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за романски јазици и книжевности,			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	странски лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Усовршување на усната и писмената комуникација на португалски јазик. Усни: оспособеност за разбирање на подолги и комплексни говори на стандарден јазик на разновидни теми, на радио и телевизиски програми, филмови и сл., и за спонтано и течно користење на јазикот во интеракција со други соговорници, за социјални и професионални цели. Писмени: оспособеност за разбирање на подолги и посложени книжевни и друг вид текстови, за пишување јасни, добро структурирани и богати со детали состави, и оспособеност за превод на релативно едноставни книжевни и друг вид текстови.				
11.	Содржина на предметната програма: Тематски: Специјализиран речник, изрази, деловна комуникација, превод. Теми од португалската и бразилската книжевност и од лузофонското културно наследство. Теми во договор со студентите. Граматички: глаголи – футур перфект на индикативот и на конјуктивот, герунд прост и сложен; синтакса – видови сложени реченици; зборообразување – продолжение, сложеники; перифрастични конструкции; компаративен преглед на модалитетите на португалскиот јазик				
12.	Методи на учење: Предавања и вежби, домашни задачи, домашно учење, консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	10	
		16.3.	Домашно учење – задачи	50	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30		
	17.3.	Активност и учество	10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			

20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски и португалски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	A. Tavares	Português XXI, 3 (учебник и вежбанка)	Lidel	2008
		2.	O. M. Coimbra, I. Coimbra	Gramática Activa 2	Lidel	2002
		3.	L.M. Rosa	Vamos Lá Continuar	Lidel	2008
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	C. Cunha, L.F.L. Cintra	Nova Gramática do Português Contemporâneo	Edições João Sá da Costa	1999
		2.				
	3.					

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-18			
3.	Студиска програма	италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески“ – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Руска Ивановска-Наскова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит Италијански јазик 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да прима пораки со кои се бара некоја информација или се објаснува некој проблем; може да даде конкретна информација што се бара од него во текот на некое интервју или консултација (на пр. да му ги опише симптомите на лекарот), но тоа го прави со ограничена прецизност; може да објасни зошто нешто претставува проблем; може накусо да резимира куса сторија, статија, разговор, дискусија, интервју или документарна емисија и да го даде своето мислење за неа, а и да одговара на дополнителни прашања во врска со детали; може да спроведе подготвено интервју, проверувајќи ги и потврдувајќи ги информациите, иако понекогаш мора да бара соговорникот да го повтори кажаното ако соговорникот одговара брзо или опширно; може да објасни како се прави нешто давајќи детални упатства; може со извесна сигурност да разменува акумулирани фактички информации на познати секојдневни и несекојдневни теми од своето подрачје. Компетенциите соодветствуваат на ниво Б1+ (Б1/Б2) од Европската рамка за изучување на странските јазици.				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Комуникативни содржини (функции): Раскажување случка. Раскажување за училишните денови. Опишување на некој наставник, соученик, училиште. Изразување (не)согласување, каење, изненадување, неверување. Признавање. Критика на некое мислење или тврдење. Зборување за сопствениот однос кон храната, за вкусовите поврзани со кујната. Опишување јадење, постапка чекор по чекор. Пренесување и прераскажување информации. Изразување проценти и статистички податоци со коментар. Раскажување минати настани. Образложување на сопствените ставови во неформални ситуации. Зборување за работа (студирање). Формално барање одговор. Изразување на јасен и учтив начин во формален регистар. Изразување желба, намера. Размена на информации и совети во врска со некоја тема. Изразување чувства врз основа на применетиот јазичен регистар. Зборување за себеси. Правење интервју.</p> <p>Грамматичка и лексичка содржина: Глаголи со двоен помошен глагол во минатите сложени времиња. Повторување и заокружување на минатите времиња во исказен начин: минато свршено време (сложена форма), минато несвршено време (имперфект), минато свршено (аорист). Футур втори. Повторување и продлабочување на знаењата за пасивната форма: употреба на пасивното „si“. Прилози за време: “allora”, “un giorno”. Индиректен говор. Употреба на можен начин за изразување непроверена информација. Употреба на конјунктив во изразот “non regché”. Индиректни прашални реченици. Употреба на конјунктивот во релативни реченици и со релативен суперлатив. Герунд со причинска и хипотетична функција. Согласување на времињата: можен начин со конјунктив. Називи на професии во машки и во женски род. Условни реченици (нереален услов).</p> <p>Елементи од италијанската цивилизација/култура: Храна и културна традиција (типични јадења), храна и италијанскиот јазик, славните личности и храната: Артузи, Леопарди, Леонардо да Винчи. Италијанската мода низ времето. Интервју со познат дизајнер. Како се раѓа производ на високата мода. Уметнички дела: фрески, палати, слики, уметнички предмети. Галерии и изложби. Музиката вчера и денес. Операта. Познатите оперски пејачи. Новиот музички израз помеѓу рок, поп и рап музика.</p>				
12.	Методи на учење: предавања, вежби, самостојни задачи, домашно учење – задачи				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10	
		16.2.	Самостојни задачи	10	

		16.3.	Домашно учење – задачи	40		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	60			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20			
	17.3.	Активност и учество	20			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовно посетување настава, исполнети обврски и положен испит од претходен семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		италијански			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Maria Bali; Luciana Ziglio	Nuovo Espresso 3 (B1)	Alma Edizioni	2020
		2.	Maria Bali; Irene Dei; Katia D'Angelo	Nuovo Espresso 4 (B2)	Alma Edizioni	2017
		3.	Marco Mezzadri; Paolo E. Balboni	LS. Corso interattivo di lingua italiana per stranieri B1	Loesher Editore	2020
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Rosella Bozzone Costa, Chiara Ghezzi, Monica Piantoni	Nuovo Contatto B1. Corso di lingua e civiltà italiana per stranieri.	Loescher	2015
		2.	Andreina Sgaglione; Maurizio Trifone	Italia sempre (A2-B1). Manuale di cultura e civiltà italiana per stranieri	Ornimi Editions	2021
		3.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИТАЛИЈАНИЗМИТЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК (италијанизмите од сферата на кулинарството, модата и музиката во македонскиот јазик)			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-19			
3.	Студиска програма	италијански јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „ Блаже Конески“ – Скопје Катедра за италијански јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Александра Саржоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да се оспособи студентот да ги препознава основните обележја на италијанизмите, различните видови на заемки од италијанскиот јазик во македонскиот јазик. Студентот: - ги опишува и дефинира современите теории за јазиците во контакт, основите поими, како и предметот на истражувања во рамките на јазичното заемање . - ги разликува и објаснува основните обележја на поимот јазично заемање и заемка со цел подобро разбирање и препознавање на италијанизмите во македонскиот јазик. - ги открива и објаснува основните причини за заемање. - поседува способност за усвојување на основните поими на стратификацијата на италијанизмите во македонскиот јазик. - поседува вештини за воочување на поврзаноста на италијанизмите во македонскиот јазик и историско-политичките, општествените и културните вариабели.				
11.	Содржина на предметната програма: Дефиниција на концептот заемка како лингвистички феномен. Јазично заемање. Причини и услови за заемање .Критериуми за идентификација на заемката и видови заемки. Стратификацијата на италијанизмите во македонскиот јазик и нивна периодизација. Адаптација на италијанизмите на фонетски, морфолошки и семантички план. Класификација на италијанизмите според предметот со особен акцент во сферата кулинарство, модата и музиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, индивидуално учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	50 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	40 бодови		

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			40 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски /италијански јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		евалуација/самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1,	Tagliavini, C.	<i>Le origini delle lingue neolatine</i>	Patron, Indiana University	1948,1952
		2.	Саржоска,А.	<i>Италијанизмите во македонскиот јазик</i>	Универзитет „ Св.Кирил и Методиј,, Скопје, Филолошки Факултет „ Блаже Конески,,-Скопје	2009
		3.	Stammerjohann, H.	DIFIT <i>Dizionario di italianismi in francese, inglese, tedesco</i>	Accademia della Crusca http://difit.italianismi.org	2008
		4.	Heinz, M.	<i>Osservatorio degli italianismi nel mondo: punti di partenza e nuovi orizzonti: atti dell'Incontro OIM</i>	Firenze, Villa Medicea di Castello,20 giugno 2014. Firenze, Accademia della Crusca	2017
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	De Mauro, T. Mancini, M.	<i>Parole straniere nella lingua italiana</i>	Garzanti linguistica	2003
2.		Visconti, J. (a cura di)	<i>Parole nostre. Le diverse voci dell'italiano specialistico e settoriale</i>	Società editrice Il Mulino, Bologna	2020	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	РУСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-20			
3.	Студиска програма	Изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески,, – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	Лектор: м-р Ирен Алчевска, м-р Екатерина Терзијоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Предметна програма (компетенции): запознавање на студентите со рускиот јазик, и нивно оспособување за комуникација во одредени ситуации со употреба на присвојни заменки, заповеден начин, условен начин, глаголски прилози и придавки.				
11.	Содржина на предметната програма: лексичко-граматички материјал на следните теми: случки со мобилен телефон, текст Мајкините помошнички, хранете се правилно. Броеви – текст Метрото во Русија, и текст Соњечка.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка за испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Руски/македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Роза Тасевска	Изучаем русский язык	Универзитет „Св. Кирил и Методиј“	2008
		2.				
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	А.И.Задорина, А.В.Голубева, Л.П.Кожевникова, Т.А.Лисицына	Сборник упражнений по грамматике русского языка (для иностранцев)	Санкт-Петербург „Златоуст“	1997
		2.	И.В.Шишкина	Русские падежи: конструкции в упражнениях (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2014
3.		Л.Н.Булгакова	Мои друзья падежи (рабочая тетрадь)	Русский язык, Москва	2008	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКИ ЈАЗИК 6 / ПОЛСКИ ГОВОР, ИЗРАЗ, КУЛТУРА 6 (ПГИК6)			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-21			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Милица Анчевски, редовен професор лектор од Полска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Мисла – збор – текст 4. Ниво- средно-Б2. Студентот умее да чита и да разбере фрагменти од современата полска литература, да преведува текстови од печатени медиуми, умее активно да учествува во дискусија не само од областа на секојдневниот живот во семејството, но и на теми што се поврзани со одделни специјалности што претставуваат поле на неговиот интерес. Умее да изнесе кусо соопштение пред аудиториум и да одговори на конкретно зададени прашања. Умее да ги изрази своите ставови и да учествува во официјална дискусија. Знае и успева да протолкува општо употребувани идиоми.				
11.	Содржина на предметната програма: Конверзација во врска со: традиции; споредби, изразување задоволство, восхит и незадоволство, изразување на лични чувства и опис на здравствената состојба; молба за совет и двање совет; патување; изразување на желби, сочувство, честитки; изразување на восхит, изненадување, вшашеност; дискусија, мислење за филм, книга, рецензија, аргументација; политика, религија, обичаи. Збогатување на лексиконот со термини од различни специјализации регионализми, колоквијална, субстандардна лексика туѓи зборови во полскиот јазик и сл. <i>Описна граматика на полскиот јазик:</i> Деклинација на именките, придавките, заменките и броевите во еднина и множина; датив и вокатив; мешана деклинација на именките; деклинација на имиња и презимиња; степенување на придавките и прилозите; предлози за време и место; конјугација на глаголите во актив, пасив и повратен залог; деривирање и употреба и на нелични форми на глаголот. Збогатување на знаењата заростата реченица и за сложената реченица. Културолошки осврт на соодветна говорна ситуација во полската средина, традицијата и денешницата; лексичка прошетка низ Полска, градови, објекти, пејзажи, со осврт на тесно поврзани историски факти и личности.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, самостојна) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	3+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		15 ч.
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.

		16.3.	Домашно учење – задачи			20 ч.
17	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)			(по избор) 55 бода	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			(по избор) 55 бода	
	17.3.	Активност и учество			45 бода	
18	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19	Услов за потпис и за полагање завршен испит		активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект			
20	Јазик на кој се изведува наставата		македонски, полски, англиски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	Милица Миркуловска	Мисла – збор – текст (граматички категории и зборовни групи во полскиот јазик)	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Magdalena Derwojedowa	Język polski. Kompendium	Świat Książki	2005
		3.	Elżbieta Zarych	PRZEJDŹ NA WYŻSZY POZIOM. PODRĘCZNIK DO NAUKI JEZYKA POLSKIEGO DLA OBCOKRAJOWCÓW DLA POZIOMU B2/C1	Nowela	2017
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Marek Filipkowski	Egzaminator podpowiada https://www.youtube.com/user/WilczeStado		
		2.	Co-financed by the Ministry of Culture and National Heritage of the Republic of Poland	https://culture.pl/ https://culture.pl/en/series/language	Adam Mickiewicz Institute	(постојано абдејтиран примерок)
3.			Polska Półka Filmowa https://www.youtube.com/c/PolskaP%C3%B3%C5%82kaFilmowa			

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЧЕШКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-п2-8-22			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Јасминка Делова-Силјанова, странски лектор од Чешка			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): практично запознавање со чешкиот јазик, - основна јазична (лингвистичка) комуникациска способност - способност за анализирање, синтетизирање и разбирање - способност за контрастивен пристап (мајчин-странски јазик)				
11.	Содржина на предметната програма: Примена на ортографските правила во текстот; диктати. Усвојување на видовите на зборови, нивните граматички категории и функции; запознавање со основите на лексичкиот систем, стекнување на основен фонд на зборови и нивно зголемување со активна употреба на лексиката од областа на секојдневната конверзација, водење на дијалог, читање и репродукција, анализа на текстови од различни жанрови. Преводи на книжевни текстови и новинарски статии од чешки на македонски и обратно. Практична примена на сите видови зборови во синтагма, реченица и текст.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		30 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		20 часови
		16.2	Самостојни задачи		20 часови
		16.3	Домашно учење		20 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	50 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	10 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	20 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и чешки				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Jozef V. Веќка	Česká stylistika	Akademia, Praha	1994
		2.	Минова-Ѓуркова, Л.	Стилистика на современиот македонски јазик	Скопје	2003
		3.	Ana Adamovičová – Darina Ivanovová	Basic Czech II	Univerzita Karlova, Praha	2007
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)	Univerzita Karlova, Praha	
		2.	Ivana Rešková – Magdalena Pintarová	Communicative Czech (Intermediate Czech)- Workbook	Univerzita Karlova, Praha	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛОВЕНЕЧКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-п2-8-23			
3.	Студиска програма	Словенечки јазик (за сите студиски групи на ФЛФ)			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за славистика			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Лидија Аризанковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со словенечкиот јазик во реалната комуникација, неговите стилски можности и одделните функционални стилови, пред сè преку работата на одделни текстови.				
-	Содржина на предметната програма: Лингвостилистика и текст-лингвистика: текстот како основна комуникациска појава, стилските можности на словенечкиот јазик, разгледување на одделните функционални стилови.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20	
		16.2.	Самостојни задачи	20	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски и словенечки			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	евалуација / самоевалуација			

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Markovič, A. in dr.	Slovenska beseda v živo 3a	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2009
		2.	Ferbežar, I., Domadenik, N.	Jezikovod	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, FF, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik	2005
	3.					
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Toporišič, J.	Slovenska slovnica	Maribor: Založba Obzorja	2000
		2.	Bešter, M.	Tip besedila kot izrazilo sporočevalnega namena, Uporabno jezikoslovje 2	Ljubljana: Društvo za uporabno jezikoslovje Slovenije. 44-52	1994
3.	Toporišič, J., Gjurin, V.	Slovenska zvrstna besedila	Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta	1993		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ХРВАТСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-24			
3.	Студиска програма	Слободен изборен			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Хрватска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен хрватски јазик 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот е изборен (опционен). Студентите треба да стекнат основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 7. Познавање на хрватскиот јазик на рамништето на синтаксата. 8. Основни знаења од синтаксата на современиот хрватски јазик. 9. Средно ниво на познавање на хрватскиот јазик.				
11.	Содржина на предметната програма: Синтакса. Подмет. Прирок. Проста реченица. Синтагми. Паратакса. Хипотакса. Синтакса на падежите. Синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода	5 (пет)	(F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест)	(E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум)	(D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум)	(C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет)	(B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	хрватски / македонски			

21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Radoslav Katičić.	Sintaska hrvatskoga književnog jezika	. HAZU i Globus: Zagreb	
	2.				
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма на прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СРПСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-25			
3.	Студиска програма	Слободен избран предмет			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Србија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Српски јазик 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите треба да се оспособат да ги разбираат и толкуваат прашањата поврзани со проблематиката на сложената реченица.				
11.	Содржина на предметната програма: Сложена реченица. Видови на независни и зависни односи во рамките на сложената реченица. Синтакса на падежите и синтакса на глаголските форми.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	30 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	10 часови	
		16.2	Самостојни задачи	10 часови	
		16.3	Домашно учење	40 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Успешно реализирани лабораториски/аудиториски вежби	20 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4.	Домашна задача и/или семинарска работа	10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски/српски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација		
22.	Литература				

Задолжителна литература					
22.1	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Ж. Станојчић, Љ. Поповић,	Грамматика српскога језика - уџбеник за I, II, III и IV разред средње школе,	Завод за уџбенике и наставна средства, Београд,	2002 г.
	2.	М. Стевановић,	Савремени српскохрватски језик II, Синтакса,	Научна књига, Београд,	1989 г.
	3.				
22.2	Дополнителна литература				
	Ред.број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				
	4.				
	5.				

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ТУРСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-26			
3.	Студиска програма	турски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	д-р Фатима Хоцин, виш лектор			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Турски јазик 5			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>ЗНАЧЕЊЕИРАЗБИРАЊЕ</p> <p>Покажува знаење и разбирање за разните теории и методологии неопходни за пошироката област на истражување. Разбирање на одредена област и познавање на тековните прашања во врска со научните истражувања и новите извори на знаење;</p> <p>ВЕШТИНИ</p> <p>Може да примени знаењето и разбирањето на начин што покажува професионален пристап во работата или професијата;</p> <p>Способност да прибира, анализира, оцениво и презентира информации, идеи и концепт и од соодветни податоци;</p> <p>Способност да оценува теоретски и практични прашања, да дава објаснување за причините и да избере соодветно решение;</p> <p>КОМПЕТЕНЦИИ</p> <p>Способност за независно учество, со професионален пристап, во специфични научни и интердисциплинарни дискусии;</p> <p>Да се постигне способност за употребата на турскиот јазик.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Во рамките на предметот ќе се изучува правилната употреба на турскиот литературен јазик (култура на зборувањето и пишувањето. Ќе се разработат следните содржини: Правопис и правоговор, правилна употреба на формите на зборовите, на речениците и збогатување на зборовниот фонд.</p> <p>Способност за слушање и читање (усно и писмено разбирање) и усно изразување (изложување на проблеми, идејни расправи). Преведување. Усовршување на лингвистичките компетенции (лексички, граматички и стилски) неопходни за усната и писмената практика на турски јазик; Граматичко значење: зборовни групи, граматички категории, јазикот и општеството. Стандарти и дијалект, функционални јазични стилови. Посебни јазици, јазична политика. Видови реченици. Избор, распоред идефинирање, на значањето на јазичните единици. Употреба на стандардниот и на современиот правопис, според стилски вежби во пишани и дадени текстови. Начини и техники на корегирање и на самокорегирање.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит).				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		30 часови

16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		20		
	17.3.	Активност и учество		20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветниот семестар.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски – Турски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација / самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Mehmet Hengirmen - Nurettin Koç	Türkçe Öğreniyoruz I	Ankara	1990
		2.	Çiğdem Ülker	Makedonlar için Türkçe	Türk Dil Kurumu, Ankara	2008
	3.	İbrahim Gültekin –Mahir Kalfa – İbrahim Atabey	Yedi İklim Türkçe (Türkçe Öğretim Seti) Ders Kitabı	Yunus Emre Enstitüsü, Ankara	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ахмед, Октај	Вовед во морфологија на турскиот јазик	Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје	2008
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УНГАРСКИ ЈАЗИК 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-27			
3.	Студиска програма				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Катедра за турски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година/ 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Странски лектор од Унгарија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Унгарски јазик 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Може да ги разбере главните точки на јасно стандардно внесување на познати работи кои редовно се среќаваат во работата, училиштето, слободното време итн. Може да се справи со повеќето ситуации кои веројатно ќе се појават додека патувате Може да произведе едноставен поврзан текст на теми кои се познати или од личен интерес. Може да опише искуства и настани, соншта, надежи и амбиции и накратко да даде причини и објаснувања за мислењата и плановите.				
11.	Содржина на предметната програма: Имам за цел да дадам логички структуриран материјал за учење. Научете граматика во мали чекори и веднаш ги применувајте новите граматички елементи во пракса. Да го содржи секојдневниот јазик во неговите дијалози и текстови. Комуницирајте и изградете цврста основа за понатамошно учење јазик. Да обезбеди многу вежби за вежбање. Поттикнете го самопроучувањето.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20		
	17.3.	Активност и учество	20		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	English- Hungarian				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok B1 nyelvkönyv	University of Pécs	2013
		2.	Szita Szilvia-Peltz Katalin	Magyarok B1 munkafüzet	University of Pécs	2013
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Durst Péter	Lépésenként magyarul	Szerzői kiadás	2017
		2.				
3.						

Реден број на прилогот:

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПОЛСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА 6			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-28			
3.	Студиска програма	Студиска програма ПОЛСКИ ЈАЗИК, КНИЖЕВНОСТ, КНИЖЕВЕН И ДЕЛОВЕН ПРЕВОД, ЦИВИЛИЗАЦИЈА И КУЛТУРА – ЕДНОПРЕДМЕТНА			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Катедра за славистика. Група за полски јазик и книжевност.			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Милица Анчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со културните и историските прилики во полската јазична средина. Запознавање со културните и историските прилики на Словенскиот исток и на Словенскиот запад.				
11.	Содржина на предметната програма: Глобализацијата и модерните општествени трендови во Полска. Стекнување / продлабочување на знаењата за приликите во Полска од областа на седумте уметности и влијанието на процесите на глобализација и унификација. Културни споредби со приликите во Македонија. Според традицијата имаме седум уметности: архитектура, скулптура, сликарство, музика, поезија, танц, театар / кино, но во согласност со модерните трендови кон овие седум се додадени уште две: фотографијата и стрипот, значи вкупно девет уметности. Студентот ќе има задача да ја проучи и презентира состојбата на соодветната уметност во Полска под влијание на процесот на глобализација и унификација и истите процеси да ги проследи во македонската модерна културна средина и продукција. Продлабочување на знаењата за културните и општествените врски на словенскиот Исток (основен курс). Влијанието на традицијата на т.н. Slavica Orthodoxa врз оформувањето на современите културни продукции кај Источните Словени и преплетувањето и разликите со културната традиција на Западните Словени, постоењето на меѓусебни влијанија во овие рамки. Продлабочување на знаењата за културните и општествените врски на словенскиот запад. Влијанието на традицијата на т.н. Slavica Romana и на останатите религии врз оформувањето на современите културни продукции кај Западните Словени, постоењето на меѓусебни влијанија во овие рамки.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположи во фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположито време	3+1			
		15.1.	Предавања- теоретска настава		45 ч.

15.	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		15 ч.	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20 ч.	
		16.2.	Самостојни задачи		20 ч.	
		16.3.	Домашно учење – задачи		20 ч.	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (колоквиум 1 и колоквиум 2)		(по избор) 55 бода		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		(по избор) 55 бода		
	17.3.	Активност и учество		45 бода		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	активност, учество или изработка на индивидуална работа/проект				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски, полски, англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Миркуловска, Милица (прир.)	Културните варијации во градењето на состојбите во модерна Полска	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		2.	Миркуловска, Милица (прир.)	Славистика	ФлФБК интерен примерок	(постојано абдејтиран примерок)
		3.		https://culture.pl/en		
		Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Попспирова, Т.; Алчевска, И.	Запознајте се со Русија!	УКиМ, ФлФБК	2009	
	2.		Brief History of the Czech Republic https://www.mzv.cz/riyadh/en/information_about_the_czech_republic/brief_history_of_the_czech_republic.html Brief History of Slovakia			

			https://www.visegradgroup.eu/basic-facts-about/slovakia/brief-history-of		
		3.	History of Ukraine http://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CH%5CI%5CHistoryofUkraine.htm Belarus history https://www.belarus.by/en/about-belarus/history		

Реден број на прилогот:

	Прилог бр. 3	Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАГМАТИКА – АНГЛИСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-29			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4 година / 8 семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Зорица Трајкова Стрезовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): По завршувањето на овој курс студентите: - ќе станат свесни за употребата на јазикот во контекст и влијанието на разни општествени фактори (моќ, статус итн.) врз изборот на соодветната јазична форма; - ќе донесуваат проценка за сопствениот говор и начин на писмено обраќање, како и начинот на употреба на јазикот во различни општествени ситуации помеѓу различни групи на соговорници; - ќе бидат способни креативно и критички да анализираат пишан и говорен текст и структурно и функционално; - ќе станат свесни за метајазикот и „политичката“ функција на јазикот, неговата моќ на убедување и манипулација; - ќе станат свесни за важноста на изучување на прагматиката и влијанието на контекстот за соодветната конкретна употреба на јазикот во наставата и во преводот; - ќе научат соодветни вежби и техники кои може да ги применат во наставата како идни наставници за подигање на прагматичката свесност на изучувачите.				
11.	Содржина на предметната програма: Содржините на овој курс се насочени кон запознавање со прагматиката како наука која го проучува јазикот во употреба, замајќи го предвид контекстот во којшто се изразуваат јазични чинови. Акцентот се става на проучување на процесот на генерирање и интерпретирање на исказите со фокус на она што лежи во нивната позадина (општествените фактори кои влијаат на начинот на кој се изразува исказот) со цел подобро разбирање на функционалноста на јазикот. Часовите и задачите вклучуваат анализа на природен говорен и пишан текст како и разгледување и оценка на различни прагматски концепти од областа на микропрагматиката, анализа на контекстот и претпоставките кои произлегуваат од комуникацијата, прагматските принципи, говорните чинови и конверзациската анализа. Воедно се посветува и внимание на макропрагматиката со посебен фокус на метапрагматиката, метајазикот, прагматските чинови и културолошките и општествени аспекти на прагматиката.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна задача (презентација на мало истражување), домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	2+1			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	15 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	30 часа	
		16.3.	Домашно учење – задачи	25 часа	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	70			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	20			
	17.3.	Активност и учество	10			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Англиски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација / анкетни прашалници				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Meу, J. L.	Pragmatics. An Introduction.	Blackwell Publishing	2001
		2.	Birner, J.B.	Introduction to Pragmatics	Blackwell Publishing	2013
	3.	O'Keeffe, A., Clancy, B. & Adolphs, S.	Introducing Pragmatics in Use	Routledge, Taylor and Francis Group	2011	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Levinson, S. C.	Pragmatics	Cambridge University Press	1983
		2.	Huang, Y.	Pragmatics	Oxford University Press.	2007
3.	Brown, P. and Levinson, C.S	Politeness. Some Universals in Language Usage.	Cambridge University Press.	1978 (1987)		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СЛЕДЕЊЕ И ОЦЕНУВАЊЕ ВО НАСТАВАТА ПО АНГЛИСКИ КАКО СТРАНСКИ ЈАЗИК			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-30			
3.	Студиска програма	Англиски јазик и книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за англиски јазик и книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Елена Ончевска Агер			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Курсот ќе им помогне на студентите да стекнат способност да ги разберат, и критички и креативно да ги употребуваат: - теоретските основи на кои почива секое квалитетно оценување: корисност, валидност, доследност, ефективност, автентичност, транспарентност и доверливост - принципите за изработка на квалитетни тестови - сознанијата од литературата во врска со успешното следење на напредокот на изучувачите на англискиот како странски јазик, како и постоечките модели и алатки за (не)стандардизирано оценување на вештините читање, слушање, пишување и зборување.				
11.	Содржина на предметната програма: Курсот ќе понуди соодветни теоретски и практични алатки за студентите да можат критички да се осврнуваат на ситуации поврзани со следењето и оценувањето на напредокот на изучувачите на англискиот како странски јазик, и тоа преку пишана и говорна аргументација. Студентите ќе имаат прилики да размислуваат за принципите на изработка на квалитетни тестови преку анализа на постоечки и адаптација и/или изработка на сопствени материјали за оценување со употреба на соодветни теоретски алатки. Исто така, на студентите ќе им бидат претставени современи практики и инструменти поврзани со следењето и оценувањето во (не)стандардизирани услови, а студентите ќе имаат прилика да употребат некои од постоечките инструменти и критички да се произнесат за нив. Ваквите активности ќе им овозможат компетентно да прилагодуваат и/или изработуваат слични инструменти за потребите на сопствената настава. Курсот ќе им овозможи студентите да го контекстуализираат своето знаење преку истражување локални и/или интернационални наставни контексти поврзани со следење и оценување на развојот на јазичните компетенции. Студентите ќе можат да ги споделат своите истражувачки приказни со колегите и наставникот и да добијат коментари за подобрување на своите трудови. Конечно, курсот ќе претставува форум за поширока дискусија на образовните, културолошките и етичките аспекти на следењето и оценувањето во наставата по англиски како странски јазик.				
12.	Методи на учење: интерактивни предавања, консултации, проектни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	0	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	30	
		16.2.	Самостојни задачи	30	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови или формативно оценување		90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	англиски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација и самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Coombe C., Folse K., & Hubley N.	A Practical Guide to Assessing English Language Learners	The University of Michigan Press	2007
		2.	Luoma, S.	Assessing Speaking	Cambridge University Press	2004
	3.	Weigle, S. C.	Assessing Writing	Cambridge University Press	2002	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Alderson, J. Charles	Assessing Reading	Cambridge University Press	2000
		2.	Buck, G.	Assessing Listening	Cambridge University Press	2001
3.	Council of Europe	Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment	Council of Europe	2001		

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УСМЕНА, ПОПУЛАРНА И ПОСТМОДЕРНА КНИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-32			
3.	Студиска програма	Општа и компаративна книжевност			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје Катедра за општа и компаративна книжевност			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.д-р Славица Србиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Предметот да е запишан во соодветниот семестар			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Курсот има за цел да ги воведe студентите во интерпретативната теорија на културата и во споредбеното проучување на односите помеѓу индивидуалната и колективната продукција во културата, односно во релациите помеѓу индивидуалните, авторски и колективните дела, меѓу кои основна улога имаат и традиционални форми. Со оглед на тоа улогата на медиумот, усмена / писмена форма на претставување и улогата на меморијата / традицијата / наследството станува основа на проучувањето сфатено како интерпретативно истражување на разликите на значењата на т. н. национална култура наспроти современата моќ на колективната меморија и глобалните форми. Курсот има за цел да ги запознае студентите со идеологијата и политиката на значења активирани во компаративните поетики на усмената и современата масовна наспроти популарната книжевност / култура, онаа којашто е заснована врз стандардизирани форми на културна рецепција / потрошувачка и другата која има силни претензии кон субверзивни дејствувања и влијанија. Со оглед на тоа во идеолошките и политички рамки на релацијата центар-маргина или висока и ниска книжевност / култура се разгледува субверзивна моќ на усмената/популарната книжевност на ниските слоеви и современото фабрикување на книжевноста / културата за забава. Се развиваат способност за анализа на релација текст/контекст, способност за евалуација и самоевалуација, способност за корелација и интеграција со содржини од компатибилни наставни предмети: антропологија /социологија/историја.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма: Усменоста како специфичен медиум на претставување и изведување на книжевноста наспроти книгата / книжевноста или писменото претставување е почетното рамниште за истражувањето. Анализа на поетиката на усмената книжевност како „поттекст“ на писмената книжевност / култура, во смисла на присуство на легенда, поговорка, бајка, сага како „едноставни форми“ во писмената книжевност. Компаративна релација со современите поетики на популарната и на тривијалната, масовната книжевно - културна продукција и нивна „адаптирање и интегрирање“ во т. н. висока книжевност. Посочување на разликите во видот на книжевна манифестација. Особености на практиката на т. н. секојдневен живот во „гето“ и негова проекција во усмени форми на израз. Постмодерни состојби на поврзување/напластување на поетиката на високите и ниските жанрови во книжевноста / културата во рамките на едно дело од постмодерната култура. Структури изведени според формули, шеми / клишеа. Масовната продукција и рецепција на книжевност, пазарни текови и влијанија врз рецепција и продукција на дела во определен културен контекст. Улогата на идеологијата како систем од екстраперсоналните механизми на градење на културните претстави за светот, негова перцепција, толкување, расудување. Механизми на манипулација со создавање клишеа / обрасци за вредности во човековиот живот низ призма на книжевноста како симболички модел. Опозиции:аристократско / фолк; образовано / необразовано, малцинско / популарно, истражување на категории поврзани со општествените трансформации и хиерархискиот статус. Техниките во усмената и популарната култура како посебни сфери на општествена комуникација се определувачки за однесување, убедувања, вкус, желби, навика, и потреби на поединецот. Популарната култура се истражува како комплексна комбинација од сериски производи. Книжевноста е поставена помеѓу мислењето, традицијата на културата на ниските слоеви и автоматизмот на сериската продукција и глобализацијата на вредносните норми. Идеолошката димензија на разликата помеѓу влијанието на традицијата, од една страна и образованието, од другата страна е составен дел на овие проучувања.</p>				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120			
14.	Распределба на расположивото време	2+0			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава		30	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа		/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		20	
		16.2.	Самостојни задачи		20	
		16.3.	Домашно учење – задачи		50	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		70		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		10		
	17.3.	Активност и учество		10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Предметот да е запишан во соодветен семестар			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација/Самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мaja Bošković Stulli	<i>Usmena književnost nekad i danas</i>	Prosveta	1983
		2.	Svetlana Slapšak	<i>Trivijalna književnost</i>	Studentski izdavački centar UK SSO Beograda, Institut za književnost i umetnost, Beograd	1987
		3.	Славица Србиновска	<i>Книжевност, филм, популарна култура</i>	Сигмаорес	2011
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Тери Иглтон	<i>Идеологија</i>	Темплум	2005
		2.	Džuzep Kokjara	<i>Istorija folkloru u Evropi</i>	Prosveta	1984
3.		Најал Луси	<i>Постмодернистичка книжевност</i>	Светови	1999	

Реден број на прилогот:

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕН МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК 8			
2.	Код	Флф-2023-л2-8-33			
3.	Студиска програма	Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Катедра за македонски јазик			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Прв циклус			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	4. година / 8. семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. д-р Марјан Марковиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите стекнуваат познавања за основните македонски наречја и за говорите кои ги сочинуваат. Тие исто така се стекнуваат и со познавања за начините на изведување на дијалектолошки истражувања и обработка на дијалектниот материјал. Способност за препознавање и разграничување на основните дијалектни комплекси на македонскиот јазик. Способност за вршење анализа во однос на специфичните карактеристики на говорите од македонскиот дијасистем. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти. Способност за пренесување на знаењето во однос на прегледот и поделбата на македонските дијалекти				
11.	Содржина на предметната програма: Во овој курс се обработуваат основните термини со кои се сретнува дијалектологијата, како на пр. : дијалект, гворор, наречје и сл. Потоа се обработуваат некои прашања од историјата на македонската дијалектологија. Главниот дел на курсот се состои во прегледот на македонските дијалекти - се опишуваат основните карактеристики на западното и југоисточното наречје и на северните говори, а потоа се оди на преглед на сите говори кои ги сочинуваат основните наречја. Се обработуваат говорите од западното наречје, југоисточното наречје како и северните говори.				
12.	Методи на учење: предавања и вежби, консултации, проектна (домашна, семинарска) задача, домашно учење (подготовка на испит)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	2+2			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	20 часови	
		16.2.	Самостојни задачи	20 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	20 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	25 бодови		
	17.3.	Активност и учество	15 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	

		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Предметот да е запишан во соодветниот семестар				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација / самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марјан Марковиќ (приредувач)	Преглед на македонските дијалекти (Дијалектологија на македонскиот јазик 1)	Филолошки факултет “Блаже Конески”, (второ издание)	2008
		2.	Марјан Марковиќ (приредувач)	(Дијалектологија на македонскиот јазик 2)	Филолошки факултет “Блаже Конески”, (второ издание)	2007
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 1	МАНУ, Скопје	1998
		2.	Божидар Видоески	Дијалектите на македонскиот јазик - Том 2	МАНУ, Скопје	1999
		3.				